

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Srečno in zadovoljno praznovanje Vstajenja želimo vsem spoštovanim naročnikom in čitateljem, inserentom in sotrudnikom.

»JUTRO«

Velikonočna številka »Jutra« obsega 24 strani. Prihodnja številka izide kot ponedeljska izdaja v torek, naslednja redna številka pa v sredo zjutraj.

Ob Veliki noči

Ako izvzamemo vojna leta, danes živeti rod še ni praznoval Velike noči v tako nemirni pomladi, kakršna je letošnja. Zdi se, kakor da bi se vremenska nenormalnost odražala tudi v življenju narodov. Po vsem svetu je letošnja pomlad doba političnega previranja. V mednarodni politiki vlada kaos, v katerem še ni mogoče ugotoviti jasnih črt, ki naj bi kazale smeri, kako se bodo spletale razvojne linije med narodi in državami. Tudi Jugoslavija je pri tem znatno prizadeta, ne le kot del velike politične grupacije, ki jo vodi Francija, temveč tudi kot neposredna soseda držav, ki se vse pripravljajo, da bi današnje zapletljive izkoristile za osvoboditev od obvez, ki spadajo med osnovna jamstva današnjega evropskega ravnotežja.

Enako nemirno kakor mednarodno je pri ogromni večini narodov tudi notranje življenje. Tudi v tem Jugoslavija ni izvezeta. Zdi se, kakor da bi hude skrbi in velike naloge, ki izvirajo za nas iz razvoja mednarodnih odnošajev, ne imele potrebne vpliva na naše notranje politično življenje. Z brezskrbno živahnostjo smo zaplavali v stare navade in pogreške in mnogi se komaj zavedajo, kako globoko je posegel proces splošnega previranja tudi v našo notranjo politiko.

Današnji čas se vse preveč izživlja v velikih besedah, v dejanjih pa zanemara svoje najnujnejše dolžnosti. In vendar naše ljudstvo niti od svobodoljubne besede, niti od obtožb preteklosti ne dobi ne dela ne kruha. Zato si v svojem srcu želi, da bi se naša politika vsa posvetila reševanju gospodarskih in socialnih vprašanj na osnovi one popolne vedsebojne enakopravnosti in onega spoznavajočega razumevanja za interese skupnosti, ki tvori tudi bistvo prave jugoslovenske politike.

Kakor pa ne moremo več mimo krušnega vprašanja, tako se tudi ni mogoče več izogibati problemu, ki nosi naziv hrvatskega vprašanja, a je v jedru problema plodnega sožitja celokupnega jugoslovenskega naroda in s tem problem naše nacionalne eksistence in naše svobode. Ob zedinjenju je naš narod za trenutek pozabil, da bo sožitje skozi stoletja razvojenih delov postavilo na dnevni red celo kopico vprašanj, katerih rešitev ne bo mogoča čez noč in bo sploh mogoča le, če ideja edinstva praktično preproji vsi državno politiko. Le zaradi nepoznanja te resnice je naš razvoj krenil na pota, po katerih smo hodili po zedinjenju.

Danes daje povratek v staro strankarsko življenje videz neke demokratizacije našega javnega življenja, dejansko pa odvrta oči od osnovnih vprašanj našega naroda, zlasti od gospodarsko-socialnega in narodopolitičnega. Preko njih ne moremo ne z molkom ne z odepševanjem dejstev in še manj s pasivno nedelavnostjo. Svobodni politični zakoni so gotovo važni in je zato narodno predstavništvo dalo vladi pooblastila za nove zakone o tisku, o volitvah ter o družtvih in zborovanjih. Značilno pa je, da med danimi pooblastili ni tudi pooblastila za rešitev osrednjega našega političnega vprašanja, za zakon o banovinskih samoupravah. Ta zakon naj bi prinesel v vse naše državno življenje temeljito dekoncentracijo in decentralizacijo, ki bi se mogli izpeljati do skrajnih meja, na zadovoljivi kompromisni liniji srečati z vsemi izvedljivimi zahtevami čim večje samovlade poedinih delov naše države.

Jugoslovenskih nacionalisti so že ponovno podčrtali usodni pomen pravilne rešitve hrvatskega vprašanja. V globokem spoznanju da je treba vsako praktično rešitev, ki spoštuje temeljne življenjske interese narodne skupnosti predpostaviti ne samo današnji negotovosti, temveč vsem, še tako lepim teorijam, so jugoslovenski nacionalisti izjavili svojo pripravljenost, da bodo podprli vsako resno stremeljenje za doseg tega velikega cilja, tudi če se vrši brez njihovega sodelovanja. Zato z največjim zanimanjem spremljajo tudi poskuse, ki streme za tem, da bi se dosedanje taktično sodelovanje med dr. Mačkom in njegovimi prijatelji ter srbijskimi opozicijskimi skupinami razvilo in spremenilo v stvaren sporazum.

Ne zdi pa se nam pravilno stališče, ki ga včasih čujemo, da je najprej treba urediti politična vprašanja in da se bo šele potem mogoče posvetiti reševanju gospodarskih in socialnih problemov. Želodec ne čaka in najlepše politične reforme naroda ne bodo nasitile. Res je sicer, da so s političnimi povezava mnogega gospodarskega vprašanja in da bi s

Po odstavitvi Alcaie Zamore:

Španija na razpotju

Volitve novega predsednika so razpisane za 10. maj in bodo odločilne važnosti za nadaljni razvoj notranje politike Španije

Madrid, 10. aprila. r. Odstavitev prvega predsednika španske republike Alcaie Zamore predstavlja izredno važen in značilen dogodek v novemšem španskem političnem življenju. Volitve novega predsednika bodo v veliki meri neke vrste merilo za presojo nadaljnega razvoja španske notranje politike, ki je od skrajne najreakcionarnejše desnice pod zadnjim španskim cesarjem in v polpretekli dobi prve republike krenila v najradikalnejšo levičarsko smer. Predsedniške volitve, ki so razpisane za 10. maj, bodo pokazale, ali misli Španija nadaljevati sedanjí kurz, ki vodi odkrito v boljsevzem, ali pa bodo vendarle zmagali argumenti zdrave pameti in politične treznosti ter bo Španija krenila na zlato srednjo pot.

Zakaj je padel Zamora

Ni še dolgo tega, ko je bil Zamora najpopularnejši mož republikanske Španije. Španski narod mu je kot prvemu poveril odgovorno mesto predsednika republike in lahko se reče, da je užival vsestransko zaupanje. Ko je razpustil meseca februarja španski parlament, v katerem so se stopnjevale partizanske razmere do neznosno

sti, so mu zlasti levičarji peli čast in slavo, tem bolj, ker je ta ukrep predsednika republike omogočil njihovo zmago in jih napravil za gospodarje v državi. Toda zopet enkrat se je pokazalo, da je v politiki hvaljeznost neznana stvar. Ravno isti levičarji, ki so po zaslugi Zamore prišli na krmilo, so ga sedaj vrgli z motivacijo, da je bil razpust prejšnjega parlamenta — nepotreben. Zamora, ki se je ves posvetil službi za domovino, je razočaran vzel sklep parlamenta na znanje. Ob svojem odstopu je vrnil državi blagajni ves denar, ki mu je bil nakazan iz državnih sredstev za njegove predsedniške potrebe in izdatke. Kako daleč je šel v svoji gorečnosti za dobrobit domovine, se vidi tudi po tem, da je lani celo svojega lastnega sina zaradi nekega prestopka postavil pred vojno sodišče, za kar mu je ljudstvo nadelo priimek »železni predsednik«.

Dober namen, a slabe posledice

Še le sedaj po odstavitvi Zamore je postalo jasno, zakaj je prav za prav razpustil prejšnji parlament, zaradi česar so ga sedaj odstavili. Videč neprestane strankarske

borbe v parlamentu, ki so ovirale vsako delo za obči blagor naroda in države, je Zamora želel ustvariti pri novih volitvah močno skupino sredine, v kateri bi bili izmernih levičarji in zmerni desničarji. Naslonjen na tako oporo v parlamentu, bi mogel posvetiti svoje državniške sposobnosti za politično, gospodarsko in kulturno ureditev Španije. V tem pa se je zmotil in to je edina krivda, ki se mu more očitati. Zmagali so skrajni levičarji. Desnica je izšla iz volilne borbe decimirana. Krivda je predvsem na meščanskih skupinah, ki niso, kakor Zamora sam, zastopljale svojih interesov za koristi države in naroda, marveč stremele le po svojih strankarskih in osebnih koristih, namesto da bi bile podprle Zamoro v njegovi borbi proti krivicam preteklosti in radikalizmu bodočnosti.

Kdo bo naslednik Zamore

Z razpisom volitev novega predsednika se je ob enem pričela tudi že borba za kandidate. Za najresnejšega kandidata se smatra sedanjí začasni predsednik Martínez Barrios. Star je 50 let in po poklicu črkostavec. Za svojo politično kariero se ima v prvi vrsti zahvaliti Lerrouxu. Leta 1934. pa je z njim prelomil in ustanovil

lastno stranko pod imenom Enotna republikanska stranka. Brez vidnega uspeha se je pozneje pridružil skupinam, ki jih je vodil sedanjí ministriški predsednik Azana, dasi je bil v ustavotvornemu kongresu njegov najhujši nasprotnik. Tik pred februarjskimi volitvami sta skupno z Azano ustanovila levičarsko ljudsko fronto, ki je pri volitvah zmagała. Azana je postal predsednik vlade. Birros pa predsednik parlamenta. Kot predsednik parlamenta je spretno maneviral in užival zaupanje zmernih in radikalnih levičarjev.

Baš ta okoliščina pa daje sedaj povod, da mu postavljajo protikandidate. Skrajni levičarji z njegovo kandidaturo niso zadovoljni in zahtevajo kandidata iz najradikalnejših levičarskih vrst. V glasilo skrajnih levičarjev nastopa Caballero proti njegovi kandidaturi in zahteva, da mora biti bodoči predsednik republike v skladu s februarjskimi volitvami iz delavskih vrst skrajne leve. V levičarskih krogih ne ta-je, da se Caballero sam poteguje za čast predsednika republike.

Desničarji in zmerni republikanski elementi odklanjajo enega in drugega. Zeleni bi, da bi prišel na predsedniško mesto nepristranski mož, ki bi bil nad strankami. Škrivaj bi želeli povratek Zamore, toda njegova kandidatura za enkrat nima nikakovega izgleda. Tudi reakcionarni desničar Gil Robies bi rad postal predsednik, toda manjka mu pristavež, ki bi ga volili. Nobenega dvoma namreč ni, da bodo tako zvaní ljudski zastopniki, 73 po številu, izvoljeni izključno iz vrst levičarjev, a v parlamentu imajo levičarji absolutno večino. Zato desničarski kandidat nima upanja na izvolitev. Stujiž bi, ako ga bodo sploh postavili, le za preizkušnje moči. Vsaka-akor pa se teko v desničarskem, kakor v levičarskem taboru zavedajo ogromnega pomena predsedniških volitev in bo zaradi tega borba šla do skrajnosti.

Zavlačevalna taktika Italije v Ženevi

Eden za takojšnja mirovna pogajanja, Aloisi pa pravi, da je prišel samo na lokarnsko konferenco — Seje odbora trinajstih odgodene do četrtega

Ženeva 10. aprila. d. V smislu sklepov, ki jih je sprejel odbor trinajstih, je imel njegov predsednik Madariaga smotilo celo vrsto razgovorov z državniki o angleški zahtevi, da naj se nemudoma prične pogajanja med Italijo in Abesinijo za likvidacijo spora. Najprej se je sestaj z baronom Aloisijem, ki je večeraj popoldne prišel v Ženevo. Sestanku je prisostvoval tudi generalni tajnik DN Avenol. Ta razgovor ni razčistil položaja. Baron Aloisi je izjavil Madariagi in Avenolu, da je prišel v Ženevo le na lokarnsko konferenco in da ni, ma nobenih navodil svoje vlade v zadevi abesinskega spora. Razen tega je poudaril, da je njegova vlada že pred zasedanjem odbora trinajstih obvestila Madariago, da je pripravljena po veliki noči poslati posebnega delegata k mirovnim pogajanjem v Ženevo. Italijanska vlada je Madariago tudi povabila v Rim k pripravilnim razgovorom, vendar mora z obžalovanjem ugotoviti, da na povabilo ni dobila odgovora. Na vprašanja Madariage mora zato odgovoriti z vprašanjem, kaj pravi na povabilo italijanske vlade. S tem je bil razgovor Madariage za Aloisijem končan.

Na današnji dopoldanski seji odbora trinajstih, ki je trajala nad dve uri in je bila tajna, je Madariaga poročal o svojih razgovorih z baronom Aloisijem in abesinskim poslanikom Volde Marlanom, ki je izjavil, da je Abesinija pripravljena pogajati se z Italijo v okviru Društva narodov. Sporočilo barona Aloisija je napravilo vtis, da hoče Italija čim bolj zavleči mirovna pogajanja.

Zaradi tega je Eden takoj zahteval, naj se nemudoma prične pogajanja med Italijo in Abesinijo s posredovanjem Društva narodov in naj odbor trinajstih zaseda permanentno, dokler ne bodo začeti razgovori o pogajanjih zaključeni.

Francoski zunanji minister Flandin je predlagal, naj se seje odbora trinajstih odgode in predsednik Madariaga pooblasti, da ga takoj skliče, čim bi se pokazala potreba.

Madariaga je objubil, da bo storil vse,

da se pospešijo uvodni razgovori med zastopnikoma Italije in Abesinije. Odbor trinajstih se bo zopet sestaj v četrtek, 16. aprila. Dotlej bo pripravil vse potrebno, da bo lahko poročal o pogojih Italije in Abesinije za mirovna pogajanja.

Odbor trinajstih je razpravljaj tudi o tem, ali bi bilo treba sklicati odbor osemnajstih. Za njegovo zasedanje ni bil določen nikak rok in je bilo prepričano njegovemu predsedniku Vasconcelosu, da ga skliče v primeru potrebe. Odbor osemnajstih bi se sestaj samo zato, da prouči poročilo odbora trinajstih o metodah italijanskega vojskovanja proti Abesiniji, o plinskih napadih na civilno prebivalstvo, o bombardiranju inozemskih ambulanc Rdečega križa in o mirovnih pogajanjih med Italijo in Abesinijo.

Proti vojevanju s strupenimi plini

Ženeva, 10. aprila d. Poziv, ki ga je snočil sklenil poslati odbor trinajstih Italiji in Abesiniji se glasi:

Odbor trinajstih, ki je sprejel na znanje poročila italijanske in abesinske vlade generalnemu tajniku Društva narodov o raznih kršitvah mednarodnih dogovorov, ki se tičejo vojskovanja, poziva kot tolmáč javnega mnenja, ki je sprejelo ta dejstva z ogorčenjem, nujno obe vojskujoči se stranki, naj izvedeta potrebne ukrepe, da se v bodoče ne bodo kršile mednarodne konvencije ter načela mednarodnega prava. Odbor upa, da bo od obeh držav sprejel zagotovila, ki bodo mogla pomiriti ogorčenje javnega mnenja.

Francija za direktna mirovna pogajanja

Pariz, 10. aprila o. Po mnenju francoskih političnih krogov bi bilo sedaj najbolje, da bi se uredile italijansko-abesinskega spora prepustila oberna nasprotnikoma »Excelsior« sodi, da so v Adis Abebi sedaj prepričani, da bi bilo najbolje čim prej pričeti pogajanja z Italijo. Društvo narodov je zamaš interveniralo za likvidacijo italijansko-abesinskega spora, ker je bila njegova politika doslej premalo realna. »Petit Parisien« je enakega mnenja. Obe-

Velika noč je praznik Vstajenja, praznik pomladanskega prerobjenja, glasnik novih sil in novih sadov. Ne moremo na žalost reči, da je splošno razpoloženje našega naroda praznično in pomladansko. Tesno je pri srcu tudi mnogim.

Poborniki jugoslovenske misli še v mnogo težjih prilikah niso izgubili neomajne vere v veličino ideje, se niso odrekli optimizmu v dokončen uspeh svojega dela in niso postali nezvesti prepričanju, da je služba jugoslovenski stvari sveta dolžnost, od katere nikogar ne more odvrniti videz neuspeha. V obči zmedbi duhov kaže stvarmi jugoslovenski program našemu narodu najboljši izhod iz labiranta njegovih težkoč in kakor nekdanj, predstavlja tudi danes misel vstajenja in pomladi.

nem naglašja, da je sedaj položaj abesinskega cesarja zelo oslabiljen. Italija je pripravljena pogajati se z Abesiniji, zahteva pa, da si postavijo drugega vladarja. List pravi, da hočejo Italijani sprevideti na abesinski prestol rasa Guško.

»Echo de Paris« obsoja vmešavanje Ve-

like Britanije v italijansko-abesinski spor, ker se s tem mirovna pogajanja sorno zavlačujejo in otežuje položaj na Sredozemskem morju. Kaka demonstracija angleškega brodograja na Sredozemskem morju bi nikakor ne mogla preprečiti Italiji njene nadaljnje vojaške okupacije Abesinije.

Posvetovanje zastopnikov lokarnskih držav

Ženeva, 10. aprila v. Danes ob 16. so se setali v novi palači Društva narodov zastopniki podpisnice lokarnskega pakta. Konferenco so se udeležili belgijski ministriški predsednik Van Zeeland, francoski zunanji minister Flandin, francoski delegat pri Društvu narodov Boncour, angleški zunanji minister Eden, lord Halifax ter italijanski glavni delegat baron Aloisi. Posvetovanje je trajalo vse popoldne.

Zdi se, da je pozitivni rezultat posvetovanja odbora trinajstih doslej samo taktičnega značaja. Flandinu je uspelo prepričati razne diplomatske italijansko-angleške pra-

ske, ki bi se mogle končati z naglim sklicanjem odbora osemnajstih. V nasprotju s tem pa si je Eden zagotovil sestanek odbora osemnajstih takoj za prihodnji teden po morebitnem neuspehu Madariage. Madariaga bo pričel svoje razgovore z zastopniki Italije in Abesinije že v torek, v četrtek pa bo poročal odboru trinajstih. Angleška delegacija je pokazala svojo odločnost, da pozove poslanika Vasconcelosa naj skliče odbor osemnajstih že za petek ako Madariaga ne bi dosegel z italijanskimi zastopnikom sporazuma o tem, da bi se mirovna pogajanja vršila ne samo v okviru, temveč tudi v duhu pakta o Društvu narodov

Z abesinskih bojišč

Rim, 10. aprila. o. Po italijanskih vesteh s severne fronte je sedaj nadaljnje napredovanje italijanske vojske proti Desiju odvisno od tega, ali bodo v najkrajšem času dograjene potrebne ceste do Kvorama in dalje proti jugu. Prometne ovire so tu zelo velike. Ceste gradijo sedaj z največjo naglico.

Kolona askarov je prodrla dalje proti jugu in je od Desija oddaljena le še 100 km. Na somalski fronti so letala večeraj bombardirala Dagubur in Balah. Pri napadih je sodelovalo 21 Capronijevih letal.

Hudi boji na južni fronti

Rim, 10. aprila. d. General Graziani pospešuje prodiranje proti Džidžigi in Hararu z vsemi sredstvi. V Ogadenu je prišlo že do srditih bojev, o katerih pa podrob-

nosti še niso znane. Tako se je pri Birko-ou v bližini Gabredarja razvila bitka, ki je zahtevala na obeh straneh velike izgube.

Ras Guška kandidat Italije za abesinski prestol

Pariz, 10. aprila. o. Po vesteh, ki so prišle v Ženevo, namerava Mussolini takoj po zavzetju Desija kronati za abesinskega cesarja rasa Guško, ki se je takoj v začetku italijansko-abesinske vojne izneveril negušu in prešel v italijanski tabor. Ras Guška bi nato kot abesinski neguš sprejel vse italijanske mirovne pogoje. Francoski listi pravijo, da bi bil to sicer zelo spreten manevar Mussolinija, da pa bi izrazil hude zamerje ter dočela onemogočil mirovna pogajanja v okviru Društva narodov.

Smrt nemškega poslanika v Londonu

London, 10. aprila. v. Okoli 10. dopoldne je nenadoma umrl nemški poslanik von Hösch. Zjutraj je vstal popolnoma zdrav, ko pa se je oblekel, mu je nenadoma postalo slabo in takoj je izgubil zavest ter kmalu nato izdihnil. Njegov osebni tajnik je o tem takoj obvestil legacijskega svetnika kneza Bismarcka ter ostale člane poslanštva, ki so takoj prihiteli v poslaništvu. Več angleških državnikov, med njimi Macdonald in Hoare so se zglasili v nemškem poslaništvu ter izrekli sožalje.

Ukinitev ustave na Malti

London, 10. aprila. o. Kakor poroča Reutersov urad, namerava vlada predložiti po velikonočnih praznikih zgornji zbornici predlog zakona o ukinitvi ustave na Malti, ki je bila sedaj samo suspendirana. Po ustavi od 14. aprila 1921 obstojata na Malti senat in zbornica, ki se voli vsaka tri leta. Ta ustava je bila začasno suspendirana 26. julija 1930.

Bolgarsko notranje posojilo

Sofija, 10. aprila g. Med 6. in 9. aprilom se je vršilo v Bolgariji podpisovanje petodstotnega notranjega posojila v višini 200 milijonov levov. Posojilo je oproščeno davka ter se bo amortiziralo v šestih letih. Rezultat podpisovanja je bil zadovoljiv.

Nova časopisna gonja proti koroškim Slovincem

Avstrijski listi so zopet polni bedastih dokazovanj, da naši koroški rojaki niso Slovenci

Vprašanje slovenskega dela Koroške bo ostalo za nas vedno odprto. Boleče je tem bolj, ker vidimo, kako so Avstrijci pogazili vse, ob plebiscitu svedčano dane obljube in od plebiscita dalje sistematično za tirajo naš živelj, kolikor se le da. S sedanjim stanjem in zaradi njega tudi s plebiscitom se ne moremo pomiriti, dokler ne bo naš narod v Avstriji deležen vsaj onih osnovnih pravic, ki mu jih jamčijo klavzule o mednarodni manjšinski zaščiti.

Sedanji politični položaj je zopet podoben važnosti tega vprašanja in značilno je, da razprava ni bila sprožena od naše strani, mervče so jo načeli Avstrijci sami, ker se zavedajo, da si z zatiranjem našega naroda na Koroškem pišejo sodbu. Kadarkoli se politika zasuje v izvestno smer, se ves avstrijski tisk spomni Koroške in na vso sopo zatrjuje, da se Slovincem ne godi nikakršna krivica, mervče da podlegajo germanizaciji čisto po prirodni poti, ker da sploh niso Slovenci, ampak neka mešanica, od katere imajo Nemci več pravice nego Jugoslovenci.

Tudi v zadnjem času so avstrijski listi — očitno vidno — migljajo od zgoraj — pojni nazprav o koroških Slovincih. Strnjeno nastopajo za tezo koroških renegatov in ponavljajo cinično izmišljotino koroških in štajerskih nemških lažičenjakov o nekem vmesnem narodcu, ki pa je bližji Nemcem kakor Slovincem. Krono je tej gonji postavila večerašnja graška »Tagespost«, ki je priobčila dolg uvodnik, poln bedarj in zlobnosti.

Mimo lahko preskočimo zgodovinski uvod, v katerem slika graški list čisto po svoje tisočletne odnose med Slovenci in Nemci. Pisec uvodnika je dokazal, da je veren učenc onih nemških »znanstvenikov«, ki potvarjajo zgodovino, kadarkoli jim to kaže. Edina resnična ugotovitev tega uvoda je priznanje, da so Slovenci posodili Koroško, preden so vanjo vdrli Ba-

varci. Daleč od resnice pa je piševo dokazovanje, da so Nemci na Koroškem bili vedno oni del, ki je dalj. Slovenci pa oni del, ki je vedno le jemal. Za vse »kulturne dobrine«, ki jih je koroški Slovinec prejel od Nemcev v obliki ponemčevanja in zatiranja vsake vrste, bi se moralo sedaj naše ljudstvo izkazati hvaležno na ta način, da bi se samo potopilo v nemškem morju. Članek gre za izredno lahko preko dejstva, da je nekoč bila vsa Koroška slovenska, danes pa Celovec strastno odreka celo južni del Koroške Slovincem, trdeč, da je nemški del pač popolnoma nemški, slovenski del pa je že davno »jezikovno mešana«.

Res je, da je jezik koroškega slovenskega kmeta obilo prepojen z nemškimi izrazi, toda to tudi ne more biti drugače, ako se Slovincem vsiljujejo nemške šole. V katerih je otrokom pod pretjno telesne kazni prepovedana vsaka slovenska beseda. Življenje ustvarja vsak dan nove pojme, toda izrazne zanje sliši naš človek le v nemščini, ker mu je kot avstrijskemu pastorku že cela stotletja odzeta možnost, da pošilja deca v slovenske šole. V argumentu o številnih nemških besedah in narečju koroškega slovenskega kmeta tiči vsa znana hinavščina prošle in sedanje avstrijske politike: vsiljevanji nemščino, zatiranje slovensčino, potem pa iz uspehov germanizacije graditi znanstveni sistem o neslovenskosti južnega dela Koroške.

Rekli smo, da je koroško vprašanje postalo aktualno in da so ga v ospredje javne pozornosti potisnili sami Nemci, ki se hočejo že vnaprej zavežati za svoje postopanje z nezadržano slovensko manjšino. Prav je tako! Koroško vprašanje je in mora biti vedno aktualno, dokler ne bo končno rešeno tako, da bo slovensko ljudstvo ob Dravi prišlo do svojih pravic, ki mu gredo po vseh človeških in božjih zakonih. Tudi božjih, na to izrečno opozorjamo bogaboječjo avstrijsko vladu.

Dvojni politični umor v Liki

Zagreb, 10. aprila. o. V Liki je bil večer naj izvršen dvojni uboj iz političnih motivov. Predsednik razpuščenega četniškega udruženja v Liki Steva Pejnović, je prišel večer popoldne v vas Smiljane blizu Gospića. Tam se je slučajno sestal z nekim Markom Uzelcem, s katerim sta bila velika politična nasprotnika. Po kratkem razgovoru je Pejnović potegnil revolver, ga nastavil Uzelcu na glavo in trikrat sprožil. Uzelac se je, oblit s krvjo, zgrudil na tla. Nemudoma so ga prepeljali v bolnico v Gospiću, kjer pa je kmalu izdihnil.

Kako je prišlo do uboja še ni popolnoma pojasnjeno. Po eni verziji je Pejnović vprašal Uzelca: »Marko, zakaj ne bi bil tudi ti to, kar sem jaz?« »Nikoli!« je odvrnil Uzelac, nakar je Pejnović potegnil iz žepa revolver in Uzelca ustrelil. Po drugi verziji se je med njima razvila politična debata, ki se je kmalu pretvorila v prepir in končala z ubojem. Od krogle, ki je prodrila Uzelcu skozi prsa, je bil nevarno ranjen tudi seljak Luka Tomljenović, ki se zdravi sedaj v bolnišnici.

Pejnović je po uboju pobegnil iz Smiljanov v bližnjo vas Trnovac. Tam je bližje cenke srečal mačkoveškega nar. poslanca Karla Brkljačića. Ustavil ga je in mu povedal, kaj se je zgodilo v Smiljanju. Tudi med njima je prišlo do prepira, ki je končal s tem, da je Pejnović dvakrat ustrelil Brkljačića v glavo. Brkljačić se je brez besede zgrudil in je bil v hipu mrtev. Pejnović je nato odšel v Brusane in se tam prijavil na žandarmerijski stanic. Izpovedal je, da je streljal v silobranu na Uzelca, ki da ga je napadel in se je bal, da ne bi on njega ubil. Na Brkljačića pa je streljal v navalu besnosti, ker ga je ozmerjal zaradi smrti Uzelca.

Pokojni Brkljačić je bil eden izmed prvakov HSS v Liki. Star je bil 73 let ter je bil večkrat narodni poslanec. Pri zadnjih volitvah je bil izvoljen na listi dr. Mačka. V Liki je bil zelo popularen, zaradi česar je izzivala njegova smrt splošno žalovanje. Oblasti so uvedle najstrožjo preiskavo.

Zahvala kneza namestnika

Beograd, 10. aprila AA. O priliki veseloga dogodka v svoji rodbini sta Nj. Vis. knez namestnik in kneginja Olga dobila čestitke iz vse države in iz tujine, čestitke, ki izkajajo najljepše želje za malo princezo. Po nalogu Nj. Vis. kneza namestnika je pisarni Nj. Vel. kralja čast izreči zahvalo vsem, ki so o priliki tega veseloga dogodka čestitali z brzojavkami, pismi ali z vpisom v dvor-no knjigo.

Beleške

Razrešena občinska uprava

Iz Petrovč pr: Celju nam pišejo: Ban dravske banovine je z odlokom, datiranim s 16. marcem 1936 in dostavljenim dne 7. aprila 1936, razrešil funkcije predsednika občine G. Ivana Urbaska, člana občinske uprave gg. Franceta Teržana, Ivana Skoberneta in Ivana Strenčana ter občinske odbornika gg. Matjjo Marovta in Blaža Pihlaja. Vsi razrešeni so ugledni posestniki, ki so pri zadnjih rednih občinskih volitvah dobili zaupanje prebivalstva. Gosp. predsedniku občine kakor tudi članom uprave gre vse priznanje za uspešno delo v prid občine. Ker je proti razrešitvi vložena pritožba na upravno sodišče, ostanejo vsi imenovani na svojih mestih do končne razsodbe.

Uspeh debate v senatu

V ministru za socialno politiko in narodno zdravje je bil te dni izdelan načrt zakonske uredbe o minimalnih mezdah na podlagi pooblastila finančnega zakona. Minimalne mezde ne bodo takoj prepisane za vse vrste delavcev, nego prvenstveno za one industrije, kjer so danes mezde najnižje. Načrt uredbe predvideva tudi določitev minimalnih mezd pri izvrševanju javnih del, kakor je to zahteval senator dr. Kramer pri razpravi o finančnem zakonu v senatu in kakor je formulirana ta zahteva v poročilu večine senatnega finančnega odbora.

Reorganizacija naše radiofonije

V Sarajevu se mudi minister za pošte dr. Kaludjerčić, ki je izjavil novinarjem, da je vprašanje radiofonije v Jugoslaviji pred definitivno rešitvijo. Na podlagi pooblastila v finančnem zakonu je poslal že 2. aprila predsednikoma senata in narodne skupščine 60 izvodov pogodbe, s katero misli urediti jugoslovenske radijske oddaje. Obenem je napisal oba predsednika, naj sporočita članom finančnega odbora, ki bodo proučevali osnutek te pogodbe, da izdelajo o njem svoje mišljenje v teku 20 dni.

Predsednik skupščinskega finančnega odbora G. Mita Dimitrijević je sklical sejo odbora za 27. april. Minister se nada, da tudi finančni odbor senata ne bo delal v tej zadevi ovir in da bo sprejel brez drugega njegov predlog.

Centralizacija avtobusnega prometa?

Novosadski »Dan« poroča: »Kakor smo izvedeli, nameravajo osnovati državno avtobusno podjetje, v katerem bo koncentriran ves avtobusni promet v državi. S tem bi bilo, kakor naglašajo, končno rešeno vprašanje konkurence avtobusnega prometa državnim železnicam. Po vsem dosedanjem sistemu ni bilo mogoče rešiti tega vprašanja in železnice so začele zlasti v zadnjem času vedno bolj čutiti konkurenco s strani privatnega avtobusnega prometa.« — Ne zdi se nam dosti verjetno, da bi bila ta informacija točna. Vsekakor pa je potrebno, da se zadevi pravočasno posveti primerna pozornost.

Vrenje med krščanskimi socialci

Jugoslovenska strokovna zveza je pričela s pripravami za organiziranje kongresa krščanske socialistične delavske mladine, ki se bo vršil v Ljubljani 10. maja. Namen kongresa je zahtevanje novih amernic za delo in politiko slovenskih krščanskih socialcev, ki bodo morali, kakor pravi njihovo glasilo, »čez današnjega šlovska in vso družbo potegniti črto. Začetni bomo morali graditi novega človeka in novo družbo. Postaviti bomo morali nova načela, po katerih bo morala živeti družba, da človeštvo obvarujemo propada. Krščanska delavska mladina ima pri graditvi nove družbe prav posebne naloge. Njej današnji gospodarski red ni samo neznošen, nego tudi nemoralen, brezverski in nekrščanski. Ne bomo se strašili ne Herodov, ne Pilatov, ne farizejev in ne saducejev. Tu smo, udarite po nas, bičajte nas, križajte nas! Čim bolj boste divjali proti nam, več nas bo!«

Kako gleda »glasilo krščanskega delovnega ljudstva« na akcijo gotovih krogov, da se osnuje poleg Jugoslovenske strokovne zveze še nova organizacija delavskih pristašev politike Kopitarjeve ulice, pa priča naslednje razmišljanje: »Človeške akcije slone navadno na podkupovanju. Najbolj pa se to dokaže ob prekucijah, ko le nekateri ali en sam hoče imeti zase osebe ne koristi: dele se službe, častni naslovi, ljudski denar se razsijlje; ničesar ni škoda, le da se doseže cilj. Se bomo lahko vladali — po svoje! Se varali ljudstvo — po svoji! Se nalagali dajatve — po svoji!«

Ameriški Hrvati za svoje rojake

Pred par meseci je naslovil dr. Maček daljši proglas na ameriške Hrvate s prošnjo in pozivom, naj podpro akcijo za pomoč hrvatskemu prebivalstvu v pasivnih pokrajinah Jugoslavije. Te dni je dr. Maček, kakor poročajo zagrebški listi, prejel sporočilo, da so ameriški Hrvati osnovali »Fond dr. Mačaka«, za katerega je bilo do sedaj zbrano okoli 7.300 dolarjev ali nad 350.000 dinarjev. Denar je že odposlan v Zagreb. Akcija za nabiranje prispevkov se bo nadaljevala.

Današnja številka ima 392 malih oglasov

od Barcelone. Poveljniki zrakoplova poroča, da izmed štirih motorjev dva ne delata več, ker sta se pokvarila. Ker zaradi defekta zrakoplov ne bo mogel preleteti višine 3000 m preko Alp, se bo moral vrniti preko francoskega ozemlja po dolini reke Rhone. Kakor poročajo iz Bourgesa, je zrakoplov letel popoldne čez tamkajšnjo pokrajino in nadaljeval vožnjo proti Strasbourgu.

Friedrichshafen, 10. aprila. w. Zrakoplov »Hindenburg« se je ob 18. vrnil v Friedrichshafen ter pristal na letališču v Löwenthal.

„Hindenburgove“ težave na povratku iz Amerike

Pokvarila sta se mu dva motorja in se je moral vrniti v Nemčijo preko Francije

Pariz, 10. aprila. d. Nemški zrakoplov »Hindenburg«, ki so se mu na povratku iz Južne Amerike v Evropo poškodovali motorji, je večer popoldne zaprosil francosko vlado za dovoljenje, da bi smel leteti preko francoskega ozemlja, če bi se mu ne posrečilo popraviti poškodbe. Francoska vlada je izdala zaproseno dovoljenje. Snoči ob 21. je »Hindenburg« letel nad Gibraltarjem ter se je moral boriti z močnim vetro. Radiopostaja letališča Le Bourget je sprejela ob 9. dopoldne radiogram »Hindenburga«, da se nahaja 70 milj jugovzhodno

Skozi Mont Blanc bo zgrajen predor

Pariz, 10. aprila AA. »Journé Industrielle« potrjuje vesti, da bodo zgradili predor skozi Mont Blanc. Sestel se je že odbor, ki proučuje tehnično stran vprašanja. Predor bo velikega pomena tako za Francijo kakor za Italijo in Švico. Na čelu odbora strokovnjakov je bivši glavni ravnatelj tehnične službe v letalskem ministru. Odbor je že predložil vrhovnemu svetu za javna dela svoje poročilo. Predor bo vezal dolino Arve v Franciji in dolino Dore v Italiji. Severna odprtina bo pri ChamoniXu 1035 m visoko, južna odprtina pa bo v višini 1.305 m. Predor bo dolg 12.600 m in širok 8 in pol m. Dve tretjini potrebne denarja bo dala neka francoska bančnoindustrijska skupina. Vložena glavница se bo amortizirala v 50 letih. Bodoči predor bo takorekoč že od pre-

ga dne aktiven. Prva leta bi namreč pobirali še posebno predorsko pristojbino. Stroški bodo znašali po dosedanjih proračunih kakih 200 milijonov frankov. S predorom bodo zvezani važni gospodarski in trgovinski interesi. Posebno koristi imela severna Italija, zlasti Lombardija, ki bi stopila v neposredne gospodarske stike s Francijo. Predor bi koristil tudi deželam jugovzhodne Evrope, zlasti pa jadranskemu primorju. Francija, Italija in Švica so že načelno pristale na gradnjo in soglašajo tudi s tehničnimi pogoji načrta. List pričakuje, da bodo predor začeli graditi že letos. Gradbena doba bo trajala po dosedanjih načrtih približno šest let. Pri gradnji bo zaposlenih nad pet tisoč delavcev.

Politična Velika noč

Beograd, 10. aprila. p. V Beogradu je nastalo popolno politično zatišje. Večina ministrov in politikov je zapustila prestolnico in odšla na velikonočne počitnice, dočim se ministri predsednik dr. Stojadinović že ves teden mudi na Bledu. V prostorih narodne skupščine in senata je vse prazno.

Samomor Slovenca v Zagrebu

Zagreb, 10. aprila. o. Popoldne je Sava naplavila blizu kopaljšča v Prnu truplo okrog 34 letnega moškega, ki je bilo v vodi najmanj 10 dni, ker je že razpadalo. Na podlagi dokumentov, ki so jih našli v obleki utopljenca, so ugotovili, da gre za klobučarskega pomočnika Ljudevika Pajka iz Ljubljane, stanujočega na Sv. Petra a. 51. Domnevajo, da gre za samomor.

Kmečka akcija v konjiškem srezu

Iz Konjice nam poročajo: Na današnjem (9. t. m.) letnem sejmu v Konjicah so se kmetje iz celega sreza složno držali cen, ki jih je določila sejska komisija, organizirana od Kmetijske družbe. V komisiji so bili odlični kmetje iz vseh občin v srezu. Tujih kupcev je bilo malo. Sploh se je zelo malo živine prodalo. Dosegla se je najvišja cena za lepe volve 4,50 Din, za telice 3,50, za krave 3 in za teleta 5,50 Din za kilogram. Čeravno je sila velika, so se kmetje držali navodil, katere je kmetijska podružnica dajala pisмено in ustmeno po svojih članih. Točno popoldne so odgnali kmetje živino domov. Tudi to pot se je pokazalo, kako potrebna in koristna je našemu kmetu Kmetijska družba. Zato se kmetje z veseljem priključujejo tej nad 160 let obstoječi kmetijski organizaciji.

Revmatične bolečine

gih in isijas

odstranijo »Nibol« tablete Mr. BAHOVEC, ki so domači in zato ceneni proizvod. Tudi se »Nibol« tablete uporabljajo kot dobro sredstvo pri bolečinah v boku, trganju v udih, glavno- in zobobolu ter boleznih vsled prehlada. Zahtevajte v lekarni izrecno prave »Nibol« tablete Bahovec v originalnih steklenicah 20 tablet za Din 20.- ali pa 40 tablet za Din 34.- z napisom proizvajalca:

Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana

ki vam na zahtevu brezplačno pošlje obširno poučno brošuro za bolnike. R. S. br. 17806 17979/18., 24., 29. VI. 36.

Londoni list o vzgoji kralja Petra

London, 10. aprila. AA. Popularni londonski ilustrirani tednik »Passing Show« prinaša v današnji velikonočni številki obsežen članek o jugoslovenski kraljevski rodbini: izpod peresa znane angleške družabne kroničarke ge. Ulcomb. Članek je ilustriran z uspešnimi slikami Nj. Vel. kralja Petra II. kraljice Marije ter kraljevičev Tomislava in Andreja. O vzgoji mladega kralja pravi članek med drugim: »Ker mora biti najstarejši sin kralja Aleksandra v razmeroma kratkem času šestih let pripravljen, da prevzame težko in odgovornostno polno dožnost dejanskega vladarja Jugoslavije, ni vzgoja mladega kralja združena samo z raznimi telesnimi vajami: in šolskimi predmeti njegovih vrstnikov Nj. Vel. kralj se uči z izbranimi profesorji v Beogradu pet tujih jezikov, osnovne obrise državne uprave, ustavo in

narodno zgodovino in podrobnosti iz zgodovine svoje dinastije.«

»Navadno ne bremene otrok izpod 14 let z delom, nadaljuje člankarica. To pa ne velja pri kralju Petru, ki ima vsak dan polne roke dela s svojimi učitelji. Visoki učence je doslej pokazal odlične uspehe v več predmetih in vse kaže, da bo tudi pri nadaljnjem šolanju uspešno deloval.«

Nato piše člankarica o stvarih, ki najbolj zanimajo mladega kralja in pravi med drugim: »Nj. Vel. kralj Peter ima posebno simpatije za vse, kar je z vezel s motorji, in z velikim razumevanjem upravlja svojo izredno zbirko električnih avtomobilov, čolnov in vozov.«

Članek se zaključuje z besodami: »Najboljše poročilo za bodočnost kralja Petra je brez dvoma to, da vodi njegovo življenje varno in modro kraljica Marija.«

Slovenski in bosanski premogovniki

V članku pod tem naslovom poskuša »Jugoslovenska post« v Sarajevu pobijati naša izvajanja glede sistematičnega zaposlavljanja slovenske premogovne industrije pri dobavih državnim železnicam. Stvarna razprava s tem listom je skoro nemogoča, ker o prodornosti tega vprašanja očitno ni točno informiran ter se zato pri svojih trditvah spušča le v izvajanja splošnega značaja. Kajti sicer ne bi mogel trditi, da se slovenski premog prevažava v timoški krajino prav tako kakor se timoški premog vozi v Slovenijo, dočim je slovenska zahteva, da se našim premogovnikom dodeljujejo le dobave za larsko ugodne kurilnice v katerih je slovenski premog tudi za lokomotivsko službo najrentabilnejši.

Ne moremo pritruditi navodbi tega lista, »da se rad bosanskih uglejnika skučava z bog mršavih nadžaba«, ko uradna statistika kaže, da so glavni bosanski premogovniki obratovali v preteklem letu skoro 300 dni, torej polno, dočim so premogovni rudniki v naši banovini delali kar maj 180 dni.

Trditve, da so državna rudarska podjetja najvzornjša v vsakem pogledu ter so zelo nesreče v teh podjetjih zelo redke, stojijo v nasprotju s podatki bratovskih skladnic, glasom katerih je bilo v letu 1934 pri enakem številu zavarovancev v bosanskih rudnikih 2533 nezgod s 133 smrtnimi slučajmi, v rudnikih dravske banovine pa 1983 nezgod z 9 smrtnimi slučajmi. Ravno isto velja glede plač: mezde so v slovenskih rudnikih najboljše. Res je svedoča, da je tudi življenje v naših krajih dražje.

Naša izvajanja glede novrdnega socialnega položaja našega rudarskega delavstva naziva sarajevski list »seme sentimentalnosti, tužaljke o jadju slovenskih rudar«. Vzpričo tega socialnega činstva za eno od najvažnejših eksistenčnih vprašanj naših rudarjev nam postane razumljiva večja nedozvednost za vse utemeljene razloge, s katerimi se zahteva pravična razdelitev železniških dobav na vse rudnike v državi, da bi se s tem rešila naša premogovna industrija in njeno delavstvo pravo postil.

Nacionalni šahovski turnir v Novem Sadu

Novi Sad, 10. aprila. Večerašnje IV. kolo je dalo tele rezultate: Pire je premagal Kostića, Frydman Tomovića in Trifunovića Kulžinskoga. Remis so bile partije Nedeljkovića-Bröder, Popović-König, Opočensky-Schreiber in Vuković-Pelikan. Stanje po IV. kolu: Frydman, Pire, Trifunović 3 in pol, König, Opočensky 2 in pol, Schreiber 2 (1), Bröder in Pelikan 2, Vuković in Popović 1 in pol, Kostić 1 (1), Nedeljković 1, Tomović pol, Kulžinski 0.

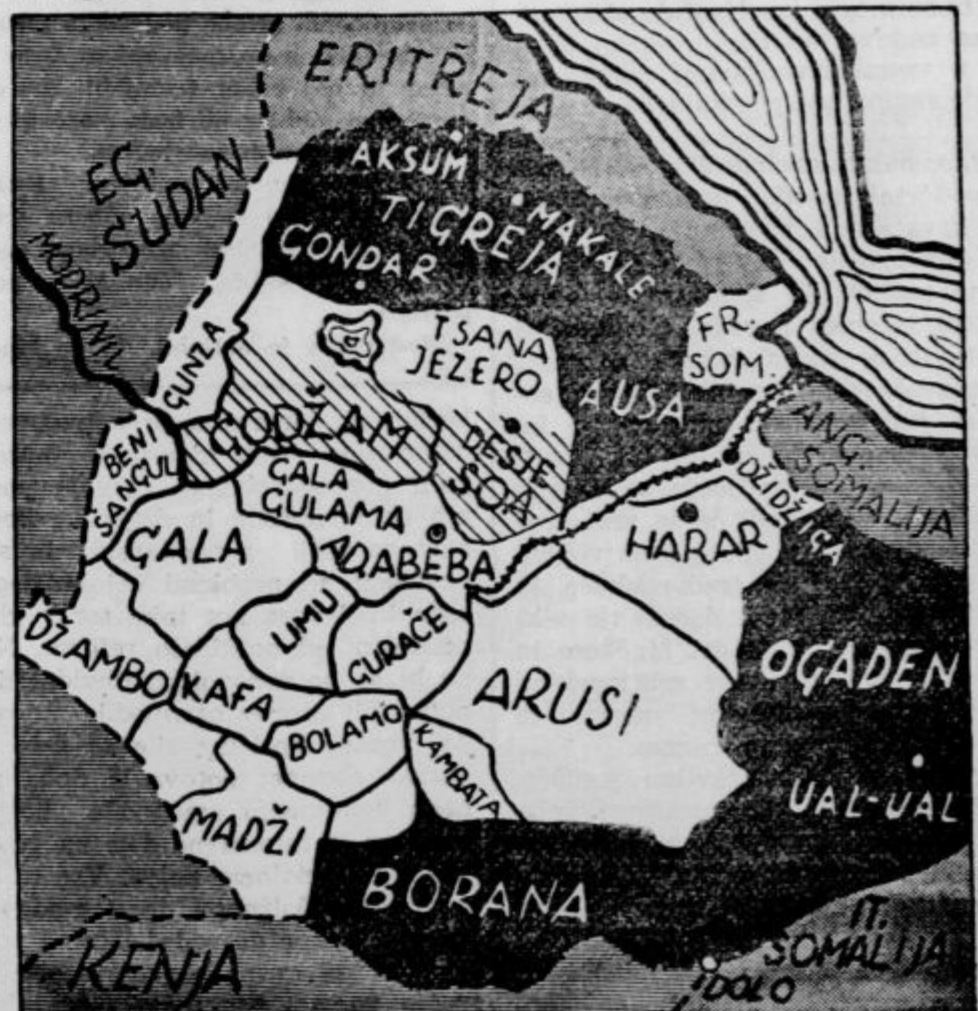
Aljehinova simultanka v Beogradu

Beograd, 10. aprila. p. Snoči je dr. Aljehin odigral v Beogradu šahovsko simultanko s 40 nasprotniki. Dobil je 25 partij, 5 jih je izgubil, 10 pa remiziral.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, nekoliko topleje, lokalno deževje možno, posebno v gorških krajih. Dunajska vremenska napoved za soboto: Večina precej oblačno, ponekod padavine, nekoliko hladneja.

Italijanski načrt za razdelitev Abesinije

Abesinske pokrajine, kojih nekakšno mahivo Italija (crno) in pokrajine, ki neč št. bile pod njenim protoktoratom (belo).

Krist je vstal, aleluja...

Pasionjska igra na Siciliji

Je velika noč zgodaj, če je prejšnja, so prazniki kasnejši. Ako je n. pr. poln mesec je pred astronomsko pomladjo, 20. marca, je praznik vstajenja šele 25. aprila. Prihodnja polna luna je potem 18. aprila in če je ta dan nedelja, nastopi 25. aprila velika noč. Tako se premikajo prazniki vsako leto med obema velikonočnima mejama. 22. marca je bila velika noč zadnjč v l. 1818, prihodnja tako zgodnja bo šele l. 2285. V posnem terminu, 25. aprila bo pa čez sedem let, 1943.

Dan nastopa velike noči odnosno polne lune se računa po posebni formuli matematika Gaussa. Rusi, ki so tudi prevzeli gregorjanski koledar, izračunajo veliko noč točneje. Početek pomladi so določili astronomsko po poldnevniku, ki seče cerkev

Velika noč pruih kristjanov

Praznovanje velike noči se je v zgodnji krščanski dobi le polagoma razvilo. Nastopa pomladi so se verniki veselili še skupaj z židovskim praznikom »passah«, štirinajstega dne meseca risana, ki je vsako leto bil drugega dne v tednu. Rimska cerkev je pa že v drugem stoletju praznovala Kristovo vstajenje točno prvo nedeljo po prvi pomladni polni luni.

Ko je škof iz Smyrne, Polikarp, obiskal cerkveno občino v Rimu, so nastala v pogledu praznovanja velike noči prva nesoglasja. Škof se je skliceval na to, da so apostoli zmerom obhajali spomina na zadnjo večerjo v zvezi z židovskim praznikom 14. risana. V sporu med obema cerkvama je Rim vztrajal na svojem stališču. Pridrži stališča se tudi Palestina in Egipci. V tretjem stoletju so bili »štirinajstniki«, ki so se držali prvotnega židovskega praznika Vstajenja proučeni za krivoverce. Veliki cerkveni zbor v Niceji 325. je velikonočni praznik za vse večne doležil za Gospodov dan. Štirinajst dni pred veliko nočjo je bil zapovedan post, katero strogo držanje so nam ohranili cerkveni očetj.

»Nikjer ni nemra« pravi oče Krizostom. »nikjer vpitja, nikjer ne vidiš sekati mesa in letati kuharja okrog. Vse to je minilo in naše mesto je podobno dostojni, spodobni matroni. Ni tu razlike, ne med mlado cesarjevo ne beravačo... Nihče ne prepelva dvočer, podnevni ne vidiš pljancev, ni prepira ne zdražb, povsod vlada grobna tišina.«

Velikonočni ogenj koroških Slovencev naj blagoslovi polje za dobro letino

Tej tisti in zadržanemu pričakovanju je bil radostni velikonočni dan res pravo nasprotje. Ze na »veliko sabato«, dan Gospodovega počitka v grobu, je vernike zagrabila nestrpnost. Vse je čakalo prihoda velikega dogodka. Velika noč je bila že vsa v znamenju veličastja Vstajenja drugega dne. Nihče ni smel spati, kajti v teh svetih urah angelske nočne straže je bil odvaljen kamen in Odrašenik sveta je vstal, da pomene zmago luči nad temo v široki svet. Cesar Konstantin je prebil to noč, »mater vseh nočnih straž«, kakor je dejal oče Avguštin, v molitvi in svečanem zboru vsega dvora. Vso noč so bila mesta bogato razsvetljena.

Pred polnočjo so pred cerkvijo ukresali ogenj. Duhovniki so blagoslovili velikonočne sveče, nakar so jih verniki prižgali in z duhovščino na čelu vstopili v še temno cerkev. Prižgali so še nove sveče, jih posadili na visoke piramidne nastavke in namah je bilo vse svetišče razsvetljeno ko podnevi. Z radostjo in molitvijo so pozdravili verniki svetlobo: nakar se je pričel krst. V belih oblekah so pristopali novi pristaši Kristove besede in ko je udarila polnočna ura, je zažarela vsa cerkev v svetlobo v zvonik v tisočih lučkah. Veličastne procesije z zastavami in svečami so se pomikale po mestu in v svetlo noč je donela ubrana pesem: Krist je vstal... Verniki so se poljubljali med seboj in ko je po jutranji zarji posijalo sonce, je praznično veselje doseglo višek: Velika noč, noč angelske straže je zamenjal dan Vstajenja in napovedal v srcih ljudi in v prirodi novo življenje...

Kako določimo praznik Vstajenja?

Najzgodnejša je lahko velika noč 22. marca, najkasnejša 25. aprila. Od početka gregorjanskega koledarja, 1583. pa do l. 2000 se bo praznovala velika noč 320 krat v aprilu in le 98 krat v marcu. Prva pomladna polna luna lahko pade na dan 21. marca. V letu cerkvenega zbora v Niceji 325. je bila polna luna točno 21. sušca, zato so ta dan enkrat za vselej določili za prvi dan astronomske pomladi. Če je mesec tedaj poln 21. marca ali nekaj dni nato,

Svečana procesija z Madono v Sevilji

Kokošjega jajca se je sploh prišla ponekod čudovita vraža vera. Posebno veljavo pripisujejo jajcem, ki jih znese kokoš na veliki četrtek. Blagoslovljena o veliki noči in sveže zaužita dajejo telesu nenavadno moč. V Porenju gospodar nikoli ne pozabi použiti takšno jajce, da se zaščuje pred boleznimi. Na Pomorjanskem dajejo kmetje živini pred prvim zaskokom jajce velikega četrčka, da bi postala rodovitna in okrogla. Da celo po polju posadijo jajca, ali pa jih pomešajo med setev, da bi bila rodovitna žetev obvarovana pred točo. Ob nevihti vržejo ponekod čez streho velikonočno jajce, da bi ne treščilo v hišo.

Prav kakor pri nas, je tudi drugod razširjena vera v lepoto moč velikonočne vode in očistujoče sile ognja. Kakor požene pomladi iz posrkane vode korenin sveže zelenje, prav tako se bodo pomladila dekleta, če si na dan, ko utihnejo zvonovi ali pa na veliko soboto, ko se znova oglašijo, najkasneje pred sončnim vzhodom, umijejo lica v bistrem potoku ali studencu. Gospodinje pridno hranijo blagoslovljeno vodo, da v sili pokrope ž njo svoje in dom.

Običaj velikonočnega ognja sega daleč nazaj in spominja na njegovo očistujočo silo, s katero so predniki preganjali pomladi čarovnice in zle duhove zime.

Na Angleškem je navada, da morajo dekleta za veliko noč odkupiti fantom svoje lepe čevljičke. Nežni spol, ki se ne pokori, mora bos domov. Obratno se maščujejo dekleta fantom, da jim zaplenijo nov klub. V industrijskem okraju Lancashirea smejo moški na praznik, prav kakor v Rusiji, dvigniti ženske in jih poljubiti. Na velikonočni ponedeljek se v obratni meri rade revanžirajo ženske.

Tudi med ima pri severnih narodih o veliki noči svojo posebno veljavo. Medene poslastice varujejo pred ugrizi psov in kač. Na Češkem poškrbijo hlapec z medicno vse sobe in hleve, da se ne vseli vanje bolezen,

Velikonočni ples na Slovaškem

s medom obložene kose kruha potegnajo po polju ali pa obestijo s medom namazane kipe na sadna dreva, da bi obrodilo bogat sad.

Velika noč po svetu

Severne pokrajine naše polovice Zemlje tleče po navadi o veliki noči še v polzimskega spanja. Letos pa bo tudi v sibirski in kanadske stepe prišla pomlad mnogo prej ko druga leta. In ko bodo v toplejših širinah oznanjali velikonočni zvonovi Vstajenja, bo planilo tudi v zasnežene, ledene kočee severnjakov spoznanje, da vstaja iz na robu obzorja ozarjene sončne svetlobe tudi zanje nova doba udejstvovanja.

Koliko lepša je pa velika noč v toplem objemu večno zelene kalifornijske pomladi! Praznično jutro izvabi v Los Angelesu že zgodaj meščane v okolico. Na prostori poljani se zberejo okrog oltarja ogromne množice, krog in krog stotine avtomobilov. Vse čaka, da prične slovesnost, ki je, kakor vse drugo, Američana prava — senzacija. Na bližnjem pobočju se razpostavi velikanski križ, ki ga sestavljajo belo oblečeni učenci kol. Mogočni pevski zbori spremljajo službo božjo in ko je vse to končano, se deset in desetih tisoč glav množice med ropotom in neprestanim hupanjem avtomobilov, spet razhajajo v mesta.

Velikonočno jagnje v Palestini

Po stopinjah Mesijevih se zgrinjajo v Jeruzalemu pred veliko nočjo verniki iz vseh delov sveta. Ze v pristanišču Haiji potopajo pobožni romarji pred običajem Svete zemlje na fla. Dolge procesije se vlečejo k Jeruzalemu. Po vseh ulicah svetega mesta je nepopisna gneča. Misa brezštevlnih branjevcev sili vse k Božjemu grobu.

Pokop Odrašenika na veliki petek je zelo dramatičen. Pred visokim križem pridiga redovnik. Leseno Kristovo telo snamejo s križa z globoko pieteto, odzamejo žblje in mazilijo. Znova se oglasi pridiga, zdaj v drugem jeziku, dokler ne počibe telo v grob. Tisoči prenočijo kar v cerkvi.

Na veliko soboto popoldne se zbore v procesiji krog Božjega groba visoka dahovščina. Vse sveče in svetilke pogasijo, v cerkvi je globoka tema. Svečenstvo vetopel v kapelico. Vse molči. Končno je težka pričakovani trenutek tu. Kakor da je iz neba planila luč, se prikaže ogenj. Vse zagrablji divja radost, vse plane, vsak hoče prvi prižgati svečo ob svetem ognju. V nekaj minutah je vse svetlo. Pri tem so se neredko pripetile nesreče. V l. 1834 je bilo n. pr. okrog 6000 ljudi v cerkvi. Ko je vzhitena množica pritisnila k ognju, je pri vratih stotoča turška vojaška straža, misleč da bo napadena, uporabila orožje. 300 romarjev je tedaj izgubilo življenje.

Prebivalci otoka La Dominica, v skupni Marquisas sredi Tihega oceana predstavljajo velikonočni teden Kristovo trpljenje in smrt v svojevrstni pasionski igri. Predstave teh Tahitijskem sorodnih otočanov so zelo realistične. Namestu kruha uporabljajo pri zadnji večerji južne sadje. Za vlogo izdajalca Judeža določijo pravaga zločince. Prav tako igra tudi obsedenca, ki ga je Odrašenik ozdravil, resnični obsedenec, ki jih tu ni malo. Da se Devica Marija razlikuje od temnih igralcev, si zmerom prizadevajo, nasti za to vlogo vsaj polbelo žensko. Ta je tudi edina vlogi primerno oblečena, vsi ostali pripravajo to skrb polnagama kalta južnega neba. Neredko se pripeti, da se pojavi Janez Krstnik v starem, ponošenem fraku.

V deželah Južne Amerike, kjer pada velika noč na začetek jeseni, so prazniki Vstajenja prav tako svečani kot v njihovi stari domovini na Pirenejskem polotoku. Na Španskem, posebno v Sevilji, skrbje izbrane »wiegres de les dolores«, lepa dekleta, da je v sprevodu Madona čim lepše ozaljšana. V novih deželah Južne Amerike nosijo ponekod v procesijah Mater božjo, oblečeno v najmodernejši kroj, z laskastimi čevlji na nogah. Drugi kraji, drugi običaji...

Da je v Rusiji kult velike noči, odkar so utihnilo mogočni zvonovi, zelo ponehal, je znano. V visokih deželah Kavkaza pa so se še ohranile drzne velikonočne dirke jezdecov. Kakor da so priručniki na konje se spuste čerkeski jezdec v divjem diru po ravnici. In ko se v bliskovitem galopu požene jezdec v stoji na konjski hrbet, se razvamejo tudi hladni gledalci in praznično veselje poživi vsesplošno priznanje.

Prazniki v prirodi

Takšno in v svojem jedru povsod enaki so velikonočni prazniki po svetu, kamor je našla pot beseda velikega Mesije. V naglem razvoju tehnike in velikem boju za obstanek je izgnil precejšen del nekdanje romantike Velike noči. Ne le na deželah, kjer je sicer še dandanes skrite mnogo v mestih tolikanj pogrešane pozicije in lepote, tem več v velikih mestnih in industrijskih središčih, umira tradicionalna navada, ki je vse praznične dni zbrala družine ob pirutih. Zatohtli uradi, industrijski stroji pa stojijo rade pod zemljo vežejo ljudi nase. In ko se pomladi dramatično pritoča, vadi v prostih dneh v svoje naročje vse, ki pozorni niso utegnili na plan.

Tako se dandanes že na veliko soboto razpre izletniki v vse smeri. Po opravih družbene brige potegnejo vlaki v velikonočno jutro še večje število na deželo. Nova romantika je zajela svet. In ko se v blaženem naditju pomladnega zelenja vstoko v planinah razgrnejo po dolinah zelene preproge, prečkane s cvetočimi ptičnimi krošnjami sadnega drevja, ko se iz belih vasic na roba zelenih voda, ob cestah ali pod bregovi, oglašajo ubrana pesem prazničnih zvonov, se potopi radostno srce vase, da v objemu veličastja prirode razbere vso veliko resnico apostolske besede in moči ključnega stvarstva na zemlji v en sam odpev bronze Resnično, Krist je vstal, aleluja...

Zanimivosti od vsepovsod

Ko je pred petdesetimi leti prišel prvi pisalni stroj iz Amerike v Anglijo, ni bilo tam sprva nikogar, ki bi znal s takšnim strojem ravnat. Lastnik si je torej poiskal mladega moža, ki je bil dober stenograf in je znal igrati tudi klavir. Res je postal mladi mož, ki se je na ta oglas javil, izvrstno pisalec na stroj in je svoje dobro plačano mesto ohranil do smrti svojega delodajalca.

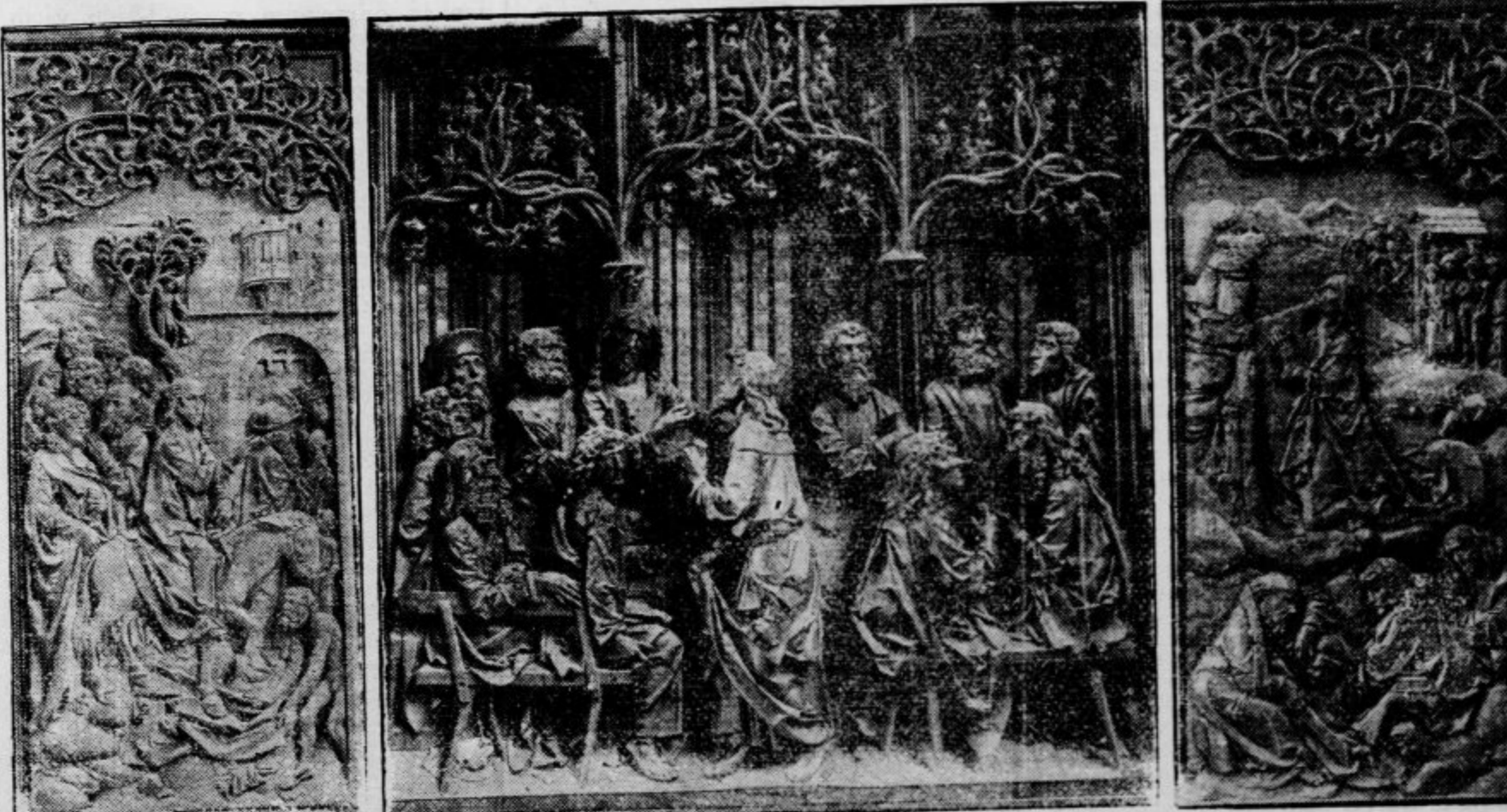
Nobenega konja niso pokopali s toliko častmi kakor krebea »Kopenhagen«, ki ga je jahal vojvoda Wellingtonski v bitki pri Waterlooju. Konj ga je nosil šestnajst ur neprestano in ga je očeval tega, da bi prišel francooskim dragoncem v roke. Ti so namreč vojvodo zasledovali. Kopenhagen pa je s silnim skokom preskočil tako širok jarek, da so morali dragonci zasledovanje opustiti.

V cesarskem Kitaju dvorna etiketa ni dovoljevala, da bi kdo obračal cesarju hrbet. Posebno težko izvedljiva je bila ta določba za igralce in plesalce, dokler si niso končno izmislili oblačil, ki so bila spredaj in zadaj enako ukrojena, tako da je dotičnik cesarju na videz obračal vedno sprednjo stran svojega telesa.

Američani trdijo, da je bil prvi izumitelj filma Edison, sdi se pa, da je bil pravi izumitelj Francoz Louis Augustin Le Prince, ki je odšel kot mlad mož na Angleško. Svoj izum je predvajal v angleškem mestu Leedsu, ni ga pa nikoli izkoristil, ker je umrl na skrivnosten način. Mesto Leeds mu je postavilo spomenik.

V teku stoletij je bilo kaznovanih več članov angleške kraljeve rodbine, in celo kralji sami. To se je zgodilo n. pr. Henriku II. (1133. do 1189.). Ki so ga v katedrali v Canterburyju bičali, ker je bil povzročil umor nadškofa Becketa. Sina Henrika IV., prince Edvarda, so obsodili na ječo, ker je bil pobil nekoga sodnika, kraljico Karolino, ženo Jurija IV. (1762. do 1830) pa so v zgornji zbornici obtožili nezvestobe in so jo prisilili, da se je ločila.

Majhen deček, ki se je igral v Ranguna ob morju, je ujel živo ribo. Ne da bi si pri tem kaj mislil, jo je vtaknil v usta. Riba mu je obkčala v grlu in je ni bilo mogoče odstraniti. Dečka so spravili v bolnišnico, kjer je od strahu umrl.

Star triptih, predstavlja oči misterij Kristusove smrti

Moje romantične Velike noči

Da modra cvetka romantike hira, vemo??... Neumno! Smesno!!... Saj je vse od kraja do konca na svetu in v veselju romantično!... In kadar se bo ta uboga Šiška, imenovana »naša zemlja«, razletela, — bo to višek gemeljske romantike...

Cloveška romantika je muhasta, histerična ženščina, ki rada pogosto menja svoje obleke in maske, še pogosteje svoje intimne prijateljice. Dandanes so njeni najljubši favoriti pač — razbojnik, vlačugarji, bolniki-blazniki. Od daleč blede-redece odsevajajo od modre cvetke vedno urneje bližajoči se plamen največjega svetovnega požara...

Nekaj nad eno leto starega me je nesel oče v franciškansko cerkev v Ljubljani k popoldanski pridigi... Razodetjel... Zastrmel sem se v stenke slike, posebno v tiste na koru. Poslušal sem godbo orgel in premišljal, odkod le glasovi prihajajo. Sklepal sem, da od tistih angelov na koru vendar ne, — saj ti so le naslikani, lepo pisani...

Odslej sem vedno trmasto tiščal v to cerkev, kadar nas je le pot mimo peljala. Vse sem prezrl in preslišal, — le slike so me zanimalo. Od vsake posebej me je morala dati s silo odtrgati. Na ves glas sem se drl: »Čak' n', se tu-le! Mrmral sem nerazumljive besede, ko sem drsal s prstom po steklu. Ocenjeval sem vse podrobnosti, kritika je bila huda. Od božjega groba in od Olske gore pa mi je bilo slovo najtežje. Krčevito sem se oprijemal ograje in mati me je morala krepko obumkati, da me je srdito jokajočega izvlekla iz cerkve... Olska gora je neizbrisno vplivala na moje domišljijo, tako da so mi še do danes mračne, mistične nočne scene najljubši motiv.

Sestra Mici je bujno doraščala, in ko mi je bilo l. 1891 osem let, je imela kavalirjev na pretek. Trdovratno je čuvala svoj deviški venec, jaz pa sem iz te njene stanovitnosti pridobil lepe in slastne dobičke. Bil sem »postillon d'amour« sestrinih kavalirjev.

O božiču smo imeli drevo, prav do stopra segajoče, težko obloženo z darili kavalirjev. Z bratom Janezom sva v »rajšpetlju« ležala tik pod njim in vsako jutro sem zbudivši se zobal kar z drevesa. Velika noč pa nam je bila nepretrgan 14-dnevni praznik. Še dolgo me je želede bolel po njej.

L. 1895! Veliki potres v dvanajstem letu mojega življenja. —

O Bog, kako sem takrat znal spat! Zbudil me je potres pač, a ni me vzdignil iz postelje. Brat Janez me je tresel za rameni, vlekčal za lase — a jaz

sem hip nato spet sladko in globoko zaspal... Ko me le ni bilo na spregled, se je Janez povrnil po mene — a še ga nisem takoj ubogal. Naposled sem se zdejaje in mrmraje le obkledel in počasi zapuščal kuhinjo. Pred kuhinjskimi vratmi pa mi je zgrmel dimnik tik pred noge. Zdej šele sem oživel in jo ucervi v diru skozi vežo na plan...

To so bili prizori!... Vse po tleh kopice ljudi, ljudje oblečeni in neoblečeni kakor maškare. Kar je komu bilo bliže pri rokah, to je pograbil in oblekel: moški komade ženskega oblačila, ženske komade moškega. Lučke, svečke, laterne so plapolale ob Graščiči. Zenske so kakor za stavo drdale rožni venec. Zdej pa zdej je spet zabučalo, zazibala se je zemlja, opeka, dimniki so se vsipali raz strehe. Najrajši bi bil vriskal, — pa so me ženske itak že pregrdo gledale, ker nisem zbrano molil, nego sem se rajši do ušes smejal. Edina skrb mi je bila le misel na mojo ljubljeno Anico, a sem se takoj potolažil, ko sem videl, da je na varnem in toplo odeta.

Nato se je začelo pravo cigansko življenje. V ljudeh so se zbudili prastari, nomadski nagoni. Kuhlali smo kar na prostem, spali spočetka v kadeh za zelje. Brat Janez je imel obilo zadočenja za svoje temne nagone: odeval je gospe in gospodične v kadeh. Ko se je ponoči zemlja potresala, so se kadi trkale, da je čudovito pobobnevalo. Kakor stari Diogen v kadi ležeč sem zijal v krvavo vzhajajočo luno in spletal bajke o razbojnikih. Še lepše je bilo malo pozneje, ko se nas je napotila vsak večer dolga karavana, obložena s posteljino, v bližnji Mestni log — v neki skedenj prenočeval. V senu ležeč sem poslušal vseh vrst šale, zgodbe, petje, breknanje na citre in omamljen vselej sladko zaspal. Po dnevu smo se gnetli okrog »guljažnih kanonov« (okrog dunajskih ljudskih kuhinj na vozeh), pa smo se drli in molili kuharju lonce pod nos, — nekateri kar po dvakrat, trikrat...

Bil sem že kapitalist. Imel sem dobro štipendijo, bil sem instruktor, — sam sem se preživljal in še dosti prahrnil. Zaupljiv sem dal hraniti denar svoji zelo histerični gospodinji, ki me je sicer rada imela, — še rajši pa moj denar in si ga je brez mojega dovoljenja izposojevala. Tožil sem jo in tako sem imel za Veliko noč l. 1896 dovoli razburjeni, sladkih in grenkih...

Bodoče matere

morajo skrbeti da se izognejo vsaki lenivosti prebavil, posebno zapelki, z uporabo naravne

FRANZ-JOSEFOVE grenčice.

FRANZ-JOSEFOVA

voda se lahko pije in deluje v kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Ogl. reg. št. br. 15625/35

Tako je potekalo moje življenje naprej, zdaj cika-caka, zdaj hip-hop. Preskočim vsa leta, tudi tisto romantično Veliko noč l. 1904. na Dunaju, ko je moj lačni želedec orgijastično godel pesem o domačih poticah, — in se ustavim pri Veliki noči l. 1914, ko sem bil — Odisej — zasidran v ljubljanskem hotelu Tivoli. Imel sem hude skrbi, ki so mi izrinile iz srca in glave slehomo misel na kako »ljubezen« ali »razmerje«. Naravnost izogibal sem se vseh bitij v krilih, sicer bi bil kmalu zašel v isti položaj kakor prijatelj Ivan Cankar na višjem Rožniku, ki je postal zaradi njega božja pot za vse zaljubljene učiteljnice in še druge ženske razne starosti in oblike. Tu di mene je hotela nekoč zajeti cela jastva ljubkih gosk. Povabile so me k mizi, a jaz sem z muslimskim zamahom desnice povabilo odklonil. Janez Rožnikar, nespokorjeni puščavnik, je bil zato — seve — dosti bolj priljubljen nego Henrik Ljubljanski, puščavnik, in od samega sebe prisiljeni spokornik.

Velika noč l. 1916! — Ušel sem vesšalom in puškam ter užival vse posvetne blage v obilni meri lepo doma v materinskem krilu, v popolnem miru na nemilo jezo vseh sovražnikov in sovražnic. Policijski komisar dr. Skubl je tedaj že obžaloval, da me je preganjal. Spoštoval me je in se mi na cesti že od daleč klanjal. Še malo je manjkalo, pa bi me bil skoro zaljubil tako kakor Ivana Cankarja. Odlično rešil sem se neke nadležne, sicer zelo nadarjene, a malo prismojene deklice, ki je nikdar nisem maral.

L. 1917. sva se z materjo sadistično pasla vsak ob svojem ogromnem velikonočnem plečetu. Vlekčal sem meh, pa sva z majko urezala ob kozarčku vinca marsikatero narodno na nevoščljivost in jezo vseh sosedov in sosed. »Tretji v zvezji« je bil včasih Ivan Cankar.

L. 1919!!... Usodno, nadvse usodno leto zámel Butniko me je ob tla, mi pokvarilo vse moje nadaljnje življenje, — me obrabo za skoro vso moje bogato življenjsko žetev! V potu svojega obraza sem sejal petnajst let, po želi pa so s škodoželjnim smehom drugi, — »prijatelji«, kajpada! Nepreležna španska hripa, težja apicitis in srčna nevroza so me že l. 1918. malo omajale. Že po prevratu sem, gledajoč obhod šolske mladine, vzključajoč rojstvu Jugoslavije, občutil silno nagnje-

stvu Jugoslavije, občutil silno nagnjenost, ki mi je bila dotlej popolnoma tuja in me je malo zaskrbelo. Materina hripa in Cankarjeva smrt sta me še nekoliko pretresli. Delal sem tiste čase kakor stroj. Cankar se je včasih zastoj trudil, da bi me zvabil od dela. Ukvarjal sem se z obširnimi načrti (zase in za tovarišijo) in se mučil z organiziranjem »vtopaljšajočih« (se) umetnikov. Že samo zganjanje trmasti tovarišev bi človeka zlahka spravilo v blaznico. Skratka: prenapenjal in prenapel sem se na vse načine in sem začutil rahlo, dotlej neznanu mi stalno utrujenost.

V nevarnem marcu mi je vrag prečkal ravno, mimo pot z neko žensko, ki se mi ob spominu nanjo še danes krčijo prsti za objem vratu, — ker je bila edina ženska, ki se ji je posrečilo, da me je, že omajanega, vrgla za nekaj mesecev popolnoma iz ravnotežja, in sem jo zato že prvih 14 dni brenčanja ravno toliko sovražil kakor ljubim, če ne še dosti bolj. Zateleban sem bil vanjo kakor divji petelin, — slep in gluhi... Dotlej sem vse življenje držal strast trdno na kratki verigi. Roka mi je zaradi boleznih oslabela, strast se je pogнала in me je potegnila za seboj. Pomagal pa mi je v to vražjo atero še prijatelj zdravnik, ki je majko po hripi preiskal, pa me je brez potrebe postrašil, da bo potrebovala pomoči v gospodinjstvu in da naj se — oženim.

In tako se je zgodilo, da je trezni matematik Henrik Smrekar stal s to žensko na Veliki petek v najhujšem nalu pod dežnikom v tivolskem gozdu in se je zdel sam sebi groteskno smešen. Grda razvada bele rase, — izmena slin (alias poljub) mi sama ni nikoli dolgo trajala, — to pot pa le izredno dolgo. Po zadnjem poljubu mi je ženska z globokim vzdihom z vso svojo težo omahnila na srce, da sem se kar zamajal. Iluzija se je nekaj tednov za tem razkadila: zlato ni bilo zlato.

Po napačnih zdravniških navodilih sem se uničil, — namesto da bi si bil po pametnih, odločnih nasvetih v nekaj mesecih utrjeni kadaver popravil in docela pozdravil.

Kizmet! Odtlej se mučno borim za svoje ravnotežje — z napetostjo vse svoje močne življenjske volje, konstitucije. Omahujem, padam, se pobiram, — spet omagujem, — kolnem ves svet m sebe in se spet razsmejem. Doklej še — to »nihanje«??

L. 1920. sem prebil Veliko noč v strašnih mukah doma, brez teka in spanja. Kmalu nato sem se preselil v ljubljansko bolnišnico, v I. nadstropje št. 7... Skozi svinčeno plast muk, ki jih niti 150 kapljic opijevje tinkture dnevno ni moglo čisto vtolažiti, je ril — kakor Kelnarič zasut — norček humor na beli dan. Zagrešil sem kljub trpljenju malo karikaturico, predstavljajočo prijatelja dr. Robido s spremstvom na viziti. Dobri primarij se je razveselil ter mi po usmiljenem položil na mizo za revanšo drobno risbico z napisom »Et tamen resurrexit!« Pa se je dobričina le zmotil... Sicer sva dobro izhajala, — samo nekemu prijatelju v lice je potožil, da se kljub depresiji v vse, prav vse vtikam, — celo v kuhinjske lonce, — in da mu bom vse »ženske zmočala«. V navzo-

nosti usmiljenke me je nekoč v smeihu vprašal, »če jo bom vzela«. Sestrica S. pa se je z diskretnim nasmehom — ogorčena umaknila...

Trpel sem kakor duša v peklu neznozne muke dalje. Z zadnjimi močmi pa sem se konec leta 1920 upri vsem, sorodstvu in prijateljstvu ter proti odporu strokovnjaka, ki mi je naročal, naj opij dalje pijem in ležim doma, — dosegel, da sem bil poslan v sanatorij Lassnitzhöhe pri Gradcu. Tam sem se brez besed — zgrudil.

Prva zahteva zdravilišnega šefa je bila, da opustim opij. Rad sem se odrekel tej goljufivi tolažbi, — trpel pa sem dalje vnedogled tako, da mi niti en cel gram veronala dnevno ni prinesel več spanja (oz. medlevice), nego 5 do 6 ur na dan in noč.

Neprestano me je obletavala misel na samomor, — vendar sem se s skrajno napetostjo volje pretolkel v starih mesecih do zdravja. Na tihem sem si sam odtegoval ordinirani veronal.

Kljub vsem mukam pa sem v kratkih štirih mesecih toliko doživel in dobil čisto nove, tako globoke in široke vspogled v tragikomedijo življenja in človeka, kakor prej niti v desetih letih ne.

Pred ženskami pa niti tu nisem bil varen, — še manj nego prej zdrav med zdravim svetom, kljub temu, da sem jih odkrito opozarjal na žalostno dejstvo svoje nemoči. Nekaj sem bil kriv sam, ker sem preko kopaljščnega mojstra mojstrinji natvezel, da sem »še nedožen«. Hude posledice! Kar je bilo žensk v sanatoriju, vse so druga za drugo ali kar v gručah postajale ob moji mizi, me sočutno ogledovale, govorile prijazno vame. Ko pa nisem bil niti toliko vljuden, da bi jih povabil, niti prisedejo, — so razočarane odhajale. Najbolj prijatelja sva si bila pa le s sedemnajstletno muhasto, burkasto (tudi malo histerično) Jenny, s sedanjim filmsko Jenny Jugo, zato, ker sem ji pomagal norec briti. Ni se ji še sanjalo, kaj da bo še iz nje, — jaz pa sem ji napovedal, da bo končala pri gledališču... Preskočiti moram vse šaljive dogodivščine, — omeniti pa sem dolžan neko potomko Italijana in Grkinje, mlado gospo s čisto klasično glavo helenske Afrodite. Imela je vedno celo verigo oboževateljev okrog sebe. Zdrresiral sem jo pa tako dobro, da me je ubogala na rahel mig s prstom. Na ležalnici leže, je ves dan držala moje debelo sprehajalno palico. Sploh so mi dame stregle kakor kralju, zavijale me in grele na strmenje za »milost« potečih se kavalirjev. Eno se je sama nad seboj vježila: »Zu dumm! Maestro ist doch — kein König!«...

Malo pred Veliko nočjo pa sem postal spet cel mož. Mislim sem le na svoje delo.

Po kratki dobi zdravja sem zaradi nepričakovanih razburjenj in denarnih skrbi pričel spet nihati. Prevzel me je silen strah, da se pogreznem v stari peklen nazaj, — in sem se zares spet pogrezal cela leta globlje in globlje, — dokler nisem o Veliki noči 1925. spet veselo zakričal: »Resurrexi, resurrexi!«

Sogla mi je pod pazduho zelo blaga, nadarjena, za umetnost navdušena, velegledna ljubljanska dama iz golega zanimanja za moje delo ter mi s prvim potegljajem potegnila vsaj glavo iz močvirja boleznij, nakar sem se sam — približno tako kakor lajnji Ključec — za lase polagoma izvlekel iz najhujšega blata. Omenjena blaga dama je postavila temelje moje sedanje vile »Kurnik«. Srce je začelo živeje utripati, — misli so se pričele kaditi iz glave, — prevzelo me je spet neugnano veselje do dela, ki sem ga pa moral in ga moram zaradi zavratnih napadov boleznij dostikrat z dolgimi zavorami prekinjati.

Zadnja leta se pečam s smotno dresuro malo in hudo sitnih žensk. Vsi veste, da je to težak, mučen, nevaležen in odgovoren posel. Kljub vsem težavam pa morem v svoje dobro zaspihati manjše in večje uspehe. Neko hudo trmasto žensko sem z ljubeznivo dobroto in prizanesljivostjo le tako ukrotil, da mi je nekaj tednov iz rok zobala. Eno se mi je posrečilo docela ozdraviti, jo rešiti pred gotovo pogubo. Danes je srečna žena in mati.

Henk Smrekar

USPEŠNA ZDRAVILIŠČA

ČATEŠKE TOPLICE

Najbolj vroči (54° C) radioaktivni vrelec v Dravski banovini. Krasni uspehi zoper revmo, išias, ortpelost, želodčne in ženske bolezni. Odprte od 1. V. do 30. IX. V predin po-sezoni 10 dni zdravljenja Din 600.—, 20 dni Din 1.100.— (stanovanje, hrana, kopel, zdravniški pregled, vožnja, taksa). Železniška postaja Brežice in Dobova. Prospekti: Uprava Čateških Toplic v Brežicah.

Rimske toplice

(SLOVENIJA)

Jugoslovanski Gastein. Sezona od 1. maja do 15. oktobra. Pavšalno zdravljenje. V predin po-sezoni za 10 dni 600.— Din. V glavni sezoni 800.— Din. Izl. Zdr. Prospekti brezplačno pri potniških uradih ali pri kopaljški upravi v Rim. Toplicah.

Dobrna pri Celju

je odlično zdravilišče za srčne, živčne in ženske bolezni, počitka potrebne! Od 15. aprila do 30. junija in od 1. septembra do 31. oktobra 20 dnevno pavšalno zdravljenje (avtobusna vožnja Celje — Dobrna in nazaj, stanovanje, prvovrstna hrana, kopeli, zdravnik in vse takse) za skupno ceno Din 1.100.—, Din 1.250.— in Din 1.450.— (trije razredi za državne nameštence i. t. d.)

o z i r o m a
Din 1.300.—, Din 1.500.— in Din 1.650.— (trije razredi za vse ostale).
PROSPEKTI NA ZAHTEVO!

Dolenjske toplice 38° C

radioaktivni vrelec. Učinkovito zdravljenje proti revmatizmu sklepov in mišic, prekomerni odebelelosti, pri boleznih živčnega sistema itd. Komfort-nizke predsezonske cene: 10 dni Din 600.—, 20 dni Din 1.100.—

»Za božjo voljo, nehaj nas vendar škropiti, saj veš, da je bilo treba ure in ure časa, preden sva se tako rjavo namazali!«

„NORMANDIE“

zopet privede v domovino naše ameriške rojake.

Naši ameriški rojaki se že sedaj pripravljajo, da tudi v letošnjem letu posejajo domovino v čim večjem številu. Kar vsako leto, bodo tudi letos organizirali svoje izlete po FRANCOSKI LINJI, ker so jim njeni luksuzni express-paniki najbolj priljubljeni.

Prvi izlet vodi g. LEO ZAKRAJSEK, poznani zastopnik v New Yorku, in sicer z najnovejšo ladjo sveta NORMANDIE, ki odpluje iz New Yorka dne 17. junija.

Druga skupina naših rojakov, ki bodo večinoma iz Clevelanda, pa se vkrca 15. julija v New Yorku pod izkušenim vodstvom gospoda Augusta Kollandra, na »NORMANDIE«, ki je po ponovni negotovitvi strokovnjakov

še vedno največji brzoparnik sveta, saj ima 82.799 ton

Pojasnila o prihodu daje zastopstvo FRENCH LINE v Ljubljani, Masarykova cesta 14.

LEPE SPOMENIKE po nizki ceni dobavljamo kamnoseštvo KUNOVAR FRANJO, LJUBLJANA
Zahtevajte album!

Zanimiva krožna potovanja v letu 1936

Za tiste, ki se žele izogniti dušične atmosfere mest v poletni vročini, privedi FRANCOSKA DRUŽBA Cie. Gle. Transatlantique tri krožna potovanja po najlepših delih sveta.

Od 25. julija do 15. avgusta za dobo 22 dni na Spitzberge.

Izletnike popelje luksuzna ladja »Lafayette« na Škotsko, Islandsko, otok Jan Mayen, Spitzberge, Severni pol in Norveško.

Od 30. julija do 20. avgusta (22 dni) se vrši krožna potovanja z ladjo »Colombes« na Norveško, švedsko, Rusijo, Finsko, Poljsko in Dansko.

Dne 14. avgusta pa zapusti parnik »Vil le d'Oran« Marseille, da obišče legendarne kraje ob Sredozemskem morju: Italijo, Sicilijo, Malto, Tunezijo in Korziko. Potovanje traja 10 dni

Cene ugodne, za natančna pojasnila in prospekte se obrnite na zastopstvo FRENCH LINE, Ljubljana, Masarykova, va cesta 14.

Tičistan - prebivalci in obiskovalci

Tičistan? Naj mi ne gre kak nepotrpežljivi čitatelj ob tej besedi takoj listat po leksikonu, naj ne odpira atlanta in stika za to deželo po prednji in srednji Aziji, — kraj leži daleko bližje! Tako je namreč krstih eden izmed naših znanih literatov desno stran široke in bele Lapove ceste v tirolskem parku, ovekoveči je to segavo tvorbo celo v enem svojih sonetov in mnogim se zdi, da je ta oznaka kar posrečena.

Ta del Tivolija je res pravi ptičji stan, zaslugi zanj pa imajo prijatelji prirode, osobito prijatelj drobolečega, gostolečega in žvrgolečega drobiža, ki daje našemu lepemu parku šele pravi čar. Kdor gre se, da j na sprehod v Tivoli in ni gluhi za glasove prirode, se bo presenečen zamaknil v mnogoglasni koncert, ki ga je otvoril ptičji patron sv. Gregor in ki ne bo ponehal, dokler se ne izvle mladiči in dokler po poletni vročini zopet ne zaveje mrzli dih severa po naših travnikih in gajih. Kdor ima količkaj daru za opazovanje narave, se bo začudil, kako da je na razmerno majhnem prostoru zbrana tako raznolika množica pernatega drobiža.

Vesni je se gol, pa si je škinkavka že splica gnezdo v pripravljeni roguši in verno sedi na jajčecih. Se malo, pa se bo izvalil naraščaj letnika 1936

Stvar pa mi bo postala takoj razumljiva, ker bo lahko ob vsakem dnevnem času na točkah, nekoliko odmaknjenih od glavne promenade, opazil prijatelje prirode, ki prinašajo hrane, izbrane in določene na vsako vrsto ptic. Posebno priznane gre seveda tistim, ki so svoj humani, — kar primerna je ta beseda, — posej opravljali od pozne jeseni do rane pomladi in jih pri tem ni oviral niti mraz, niti sneg, niti dež. Tem vztrajnim prijateljem ptičjega rodu gre hvala, da je danes Tivoli poln petja in svatovskega veselja. Prehranjeni so na stotine ptičkov preko zlatne, razen tega pa so živalce tako krotke, da si jih vsakdo lahko ogleda iz najbližje bližine, kar je gotovo velikega pomena za spoznavanje naše ptičje favne. Ouden je pri tem odnos večine somoščanov, ki smatra ljubezen do ptic za starčevsko slabost upokojencev, kakor da se šele v pokojenci smejo oglašiti neznane strune. Kdor tako misli, daje žalostno sprječevalo svoji srčni kulturi. Na srečo pa je res, da so med prijatelji ptic zastopani prav vsi sloji, ne glede na poklic, spol ali starost. Dostoj precej maloštevilna občina ptičjih prijateljev se nima kar nič sramovati svoje nečimrnosti, kajti pust je najlepši vrh, kjer ni ptičic in prazna je duša človeka, ki ga priroda ne more navdušiti.

Nekoliko enostransko se je razmnožil ptičji narod; sedaj so v pretečni večini škinkavci, posebno odlikar so se vrtni škinkavci, in so si parici zvali gnezda. Ob povratku neznega spola so bili samci nekoliko podvirjani, toliko prepripro in pobojev je bilo, da strah! Samcem j perje zasijalo v jarkih barvah: opečno rdeča, živo modro, bela peresa na perutih se odražajo jače, koketne samice pa so skromnejše barvane in so kljub temu predmet vrvarnost strastnega smušenja. Druga vrsta, ki j zelo številna, so kosi, kjer slavčkov ni, najboljše naši pevci. Dokler se niso vrtnile samice in mlajši samci je bil pogled na te siromake strašno žalosten. Pomlad se je že budila v njihovi krvi pa so hodili razmršeni, s povešenimi kraljuti in prav tenko cvillili: živa podoba zapuščenega starega samca. Sedaj pa so se že opredelili v pare, brez pretepev tudi tu ni šlo, in grahaste samice so že začele leči jajčeca. Vloga mož je sedaj, da zabavajo svoje boljše polovice s petjem, ki ga z zadovoljstvom poslušajo tudi sprehajalci.

Če bi ostalo samo pri teh dveh ptičjih vrstah, bi bilo v Tivoliju nekoliko enolično, kajti kosi so še vedno plašni, škinkavci pa niso bogve kako temperamentni. V tem pogledu jih daleč prekašajo sinice, ki so jih ljubitelji prošlo zimo našteili pet do šest vrst. Sinice so dobre pevke, so lepše barvane in nadvse živahne. Meniček je skromno rjavo siv, s komicno črno čepico, gavgarček je črnoglav, temnosiv in temnomoder, modra sinica, pa ima glavico kakor majčkema sova in zelo so se ljubitelji ptic trudili da jo obdriže pri nas. Pozimi jih je bilo kakih šest, ki pa so zopet odšli, vendar so ornitofili z veseljem ugotovili, da se je morda vsaj en par naselil stalno pri nas. Zapustila pa nas je hribovska čopasta sinica, neizrečeno živahna, vedno gostoleč ptiček, ki pa se menda je mi toliko privadil ljudi, da bi jemal hrano iz roke, kakor ostali zastopniki siničjega rodu.

Enako žalost se storile ljubiteljski občini pinože, ki so se bile že prav zelo privadile družbe svojih dolinskih sorodnikov škinkavcev, pa so kljub temu z nastopom topeljših dni odpotovale v rodne hribe. Od plezalcev so v Tivoliju zastopani: zelena žolna, ki je pozimi bila bolj rjavkasta, sedaj pa že dela vso čast svojemu prilastku; mali detel, ki je lepo pisan, črno-belo-rdeče, (samo kljukasta križa mu manjka, pa bi bil nedavno lahko volil), ter večji črni detel, ki je na hrbtu črno progast, le pod repom je živo rdeč. Vsak čas se z vrhov dreves začuje njihovo trkanje in tesanje, vmes pa njih kričeki čvražgi.

Tudi plezalec brglez ima klic, ki bi ga človek prisodil dalekovečnemu ptiču. Znan je kot velik šparovec: po tri bučna semena vtlakne za razpoke v pujske in gre jakat še četrtrega, da ga zakopije v pesek, ako vidi,

Ptice v Tivoliju so tako krotke, da prišle na roko celo otrokom, dasi so do njih dosti nezaupljivejše nego do odraslih

da še padajo in da jih ne bo mogel sprosti odnašati na drevo. Zraven prav željno obrača svoja črna očesa proti dobrotniku. Eden izmed ranih sprehajalcev ga je zaslačil v ljutom boju s sinico, ki mu je zasedla rodno dupelce na divjem kostanju. Hudo sta se spopadla z vsiljenico, ki je morala sramotno pobegniti, kajti ostremu brglezuvedmu kljunu ni bila kos. Bil je tudi po-

Kako krotke so verovice v našem Tivoliju, kaže kaj predstavitveno ta slika

poimno v pravu, kajti vsa občina ljubiteljev lahko vzame na vest in prisego, da je tisto duplo najmanj že pet let last brglezovih. Njihova pravica je stara že lepo vrsto pokolenj. Vkljub nedeljenim simpatijam za sinico, se ni dalo nič napraviti, še v Haagu bi gospa Sinica izgubila pravdo. V tej zavesti se je brglez lotil dela in je preveliki vohod zazidal kaj spretno z rdečo ilovico, sinica pa se je morala zadovoljiti z eno izmed skrinič, ki jih je g. Lap dal priliti po drevesih — občina meni, da preveč nagosto. Kadar je namreč treba krmiliti vedno lačni in neskočno požrešni zarod, prihaja med samicami do tepežev, ako so revirji premajhni.

Prvošoldci se učé, da sinice tudi ubijajo manjše ptičke in jim posrkajo možgane. Profesor, ki to trdi, se ni prikupil ptičjim prijateljem. Ti tega kratkoma no verjamejo, kakor z ogorčenjem odklanjajo trditve, da bi kos pil jajčeca drugim ptičem, če se preveč razmnoži. »Brehm in profesorji so zapisali marsikakšno neumnost, pravijo nekateri, drugi pa so omejujejo na izjavo, da naše sinice in naši kosi prav gotovo nimajo več teh kanibalskih navad: »saj jim nosimo dovolj druge hrane. Morda je res nekoliko resnice na tej in na drugi trditvi. Par debelokljunih čiškov še vedno pohaja pod Tivoli. Pobirata gabrovo in drugo semenje in tretja kočice s svojim močnim kljunom, kadar pa se vzdigneta, nekako komično sfrtotata, kakor da vinitita vsak po dve prav lepi pahljajeci. Pozimi je po grmičevju skakalo nekoliko parov lepo pisanih debeloglavec — kraklno, ki pa jedo popke in zato ni prišlo do tesnejših odnošajev z njimi. Redno je prihajala h krmilnicam tudi šoja, ki pa jo je vselej pobrala pred človekom; njeno nezaupanje mora temeljiti na bridkem izkustvu. Omentit je treba tudi taščico, ljubkega in plahega ptička z velikimi očmi. Nji je težko postreči s hrano, ker ima najrajše pajke. Skaklja vedno po senčnih gostih grmičih in je izvrstna pevka.

Čitki so se stalno držali pri krmilnicah, bili so le začasni gostje, zdaj so nekam prešli. Pač pa se je vrabčja nadlega odselila od hiš v tirolsko grmovje in drevje tako, da se nekateri boje, da bo pregnala vse druge ptice. Opreden, plah in predrzen je ta potepuh, ki prekriči vse in ga ne vzame niti najhujši mraz. Te nadloge menda ne bo več mogoče odstraniti. Na visokem topolu sta letos detelovo duplo zasedla skorca. On leta kakor blazen, go spa sede na pragu in čakajo soproga, ki je šel po hrano. Komaj kaj prinese, ga

šamica takoj zopet zapodi na delo. Zvesti samec je silno postušen mož.

Poleg pravih prijateljev pa imajo ptičji tudi dokaj lažni prijateljev, ki vabijo ptice na roko, potem pa jih skušajo ujeti. Ker so samo škinkavci in sinice brez ene noge pa s pohabljenno nožico, je upravičen sum, da gredo ti invalidi na račun takih prijateljev v volčji koži. Druge ptice razen brgleza, namreč ne gredo rade na roke. Tak invalid z zlomljeno nožico, ki kasneje odgnije, tudi nikoli več ne prileti na roko. Treba ga je hraniti s prav posebno taktiko. Par zrn moraš vreči v nasprotno stran, da se ptičja jata požene za njimi, nekaj zrn pa vrže pohabljenca, da jih lahko pobere, ne da bi se moral prerivati.

S takimi »prijatelji« je borba težka. Lažja je bila z mački iz hotela Tivoli. Vložena je bila peticija na merodajno oblastvo in mestni konjač je pobral krnjave, naj jih je bilo Rusom še tako žal. Tudi skobec dela veliko škodo, morda mu je že pisana smrtna obsodba: — flobert. V najnovejšem času se je tudi raznesel glas, da hodi nekdo z limanicami nad ptiče. Občična ptičjih prijateljev je ogorčena in naj bo dotičniku to v svarilo: pazijo nanj in če noče doživeti masakra, naj preneha s svojim barbarskim poslom. V zaroti z občino ptičjih prijateljev je tudi sam gospod Lap in bi bil masakrer potemtakem čisto zakonit.

Štirinogata favna je zastopana po večerica, ki v dolgih skokih tekajo preko potov in travnikov, se love po drevesih in na klic takoj pritečejo k človeku, sluteč, da jim nese kako poslastico. Previdno ovoha človeka in če ji je njegov vonj ugoden, sede na čednje nožice, s prednjima šaplicama pa spretno nese lešnik ali bučno sem-

Zeli vsem prijateljem in gostom večelo velikonočne praznike.

Spet štiri lepe knjige!

Poverjenikom, članom in prijateljem Vodnikove družbe

Vodnikova družba v Ljubljani bo izdala za leto 1936 naslednje štiri knjige:

- 1. Vodnikovo pratio za leto 1937.** v redakciji dr. Pavla Karlina. Ta prava ljudska čitanka, ki se je v desetih letih tako priklopila vsem našim članom, bo spet pestiva po vsebini in opremi, zanimiva, zabavna in poučna. Vsak bo našel v njej kaj potrebne gase.
- 2. Franceta Bevka povest: »Srebrnik.«** To najnovejše odlično delo našega priznanega mojstra se godi, kakor večina povesti tega priljubljene pisatelja, neke v goriskih hribovih. Slika nam borbo starega gospodarja z mladimi, lahkomiselnim zetom, borbo za srebrnike, ponos in zaklad hiše in grunta. Mlada žena spočetka seveda drži z možem in skoraj bi prišlo do zločina, a se pravčasno spozna značaj nevrednega moža, ki naposled izgine v svet, medtem ko ona najde srečo z drugim, ki res ljubi grunt in njo. Povest izvenj v harmonijo kmečkih src, posevnih grudij in delu v tišini.
- 3. Ivana Albrehta povest: »Zarečnik.«** Pisatelj nas vodi v Zarečje na Krasu, v polpreteklo dobo, ko so še velike hiše obvladovale vso okolico in se je živalni promet med Ljubljano in Trstom sukal predvsem okoli teh porosnih domačij, katerih sledove še danes vidimo ob tržaški cesti. Povest riše propadanje take velike hiše, ki ji novi časi niso več naklonjeni. Nastopajo našj Kraševci, stari gospodarji, ki pominijo lepše dni, delavci, drvarji in

vozniki, vsi v neizprosni boju za skromen obstanek. Živahno, spretno pisana povest je gotovo pisateljevo najboljšje delo.

4. Josipa Daneša - Gradšča: »Spomnjeni potujočega igralca.« Avtor, priljubljeni komik ljubljanskega gledališča, ki slavil letos petindevdesetletnico svojega odličnega delovanja na »deskah, ki pomenijo svet«, opisuje v tej nesrečni življenjski knjigi prva, s trnjem posuta pa vendar tako srečna, nepozabna pota svoje pestre umetniške kariere. Humorja in solzave tragike, živahnih prizorov in vedre življenjske filozofije, nepričakovanih zapletitjav in razpletitjav so polni ti prikupni spomini.

Ta lepi književni dar Vodnikove družbe članom naj bo v vzpodbudo gg. poverjenikom, da s se večjim veseljem in vnemo pridobivajo družbi nove člane. Ob velikonočnih praznikih občite svoje prijatelje in znance. Opozorite jih na ta lepi knjižni dar z vabilom, da pristopijo kot člani k Vodnikovj družbi. Vsak stari član Vodnikove družbe naj podpira poverjenike v svojem okolju pri njegovem delu za prosveto in kulturo našega naroda s tem, da pridobi v dnevi vstajenja in pomladnega življenja vsaj enega novega člana. V vsako slovensko hišo knjige Vodnikove družbe! Ob velikonočnih praznikih na delo za našo Vodnikovo družbo!

Vsem gg. poverjenikom, stariim in novim članom želi Vodnikova družba veselo Alelujo!

Prvaki fotografske umetnosti se nam predstavijo v Ljubljani

Prisrpa za drugo mednarodno razstavo fotografske umetnosti v Ljubljani se nadaljuje z vso vnemo. V prostorih ljubljanskega fotokluba se sestavljajo okvirji, razpoložljajo zadnje prijavnice zopetnim interesentom, vodijo sezname, izdelujejo načrti za nagradne plakete, da razstavni katalog in aranžma razstave same, skratka sto podrobnih del, a od vsakega je odvisno, da bo razstava vredna svojega imena in pomena. Glavno delo pa ima ta čas še žirija.

Od vseh strani sveta prihajajo pošiljke slik v tolikšnem številu, da daleč presega številno pošiljk ob istem času pred prvo mednarodno razstavo, čeprav so se tedaj vabila razposlala že več nego dva meseca prej. Toda to je še vedno le začetek. Glavnega naloga je pričakovati dva, tri dni pred zaključnim rokom za sprejemanje slik, to je zadnje dni prihodnega tedna, ko bo treba res krepkih živcev, da se opravi vse delo z naglico in v redu. 21. aprila zjutraj mora biti tekst razstavnega kataloga že pripravljen in odpravljen. Izbrati med stotinami slik samo tiste, ki so vredne, da se obesijo na zid, in tako da njih število ne bo presegało razstavnih možnosti v Jakobčevem paviljonu, res ni lahko. Do polnoči in čez polnoč morajo člani žirije presediti pred veliko črno desko, ki jo razsvetljuje reflektor z močno,

sinjkasto žarnico in na kateri se pojavljajo druga za drugo, v istem vrstnem redu, kakor so prispelle, zavoljo ocene slike amaterjev iz vseh koncev naše premičnice. Vsaka slika dobi na listkih, ki ležijo na mizi pred strogimi sodniki, po določnem sistemu toliko in toliko točk, listki se zberejo in takoj nato se pojavl na črni deskici nova slika. Rezultati ocene se izražajo najo pozneje, tako da žirija pri svojem delu niti ne ve, ali je kakšna slika sprejeta ali odklonjena. Njeno delo je torej na zunaj precej enolično, skoraj avtomatično. Marsikdo bi ga ne prenesel dolgo, a v ljubljanskem fotoklubu ne misli nihče na trud, nihče se ne pritožuje. Ni časa za to.

Tako gre delo hitro od rok. Včasih bi se človek seveda z veseljem pomudil dalj časa pred kakšno sliko, uživa; bi jo rad v miru že v naprej, preden bo visela na zidu, ali pa bi se nad njo jezil. Tu in tam se vname začetek kakšne načelne debate, kajti vedeti moramo, da so v žiriji zbrani možje najrazličnejšega temperamenta in kova, možje, ki imajo vsak svoj določeni nazor o umetnosti sploh in o fotografski stvar. Do polnoči in čez polnoč morajo umetnosti posebe. In kje ti je dana boljša prilika, da izraziš ta svoj nazor neposredno in z vsem poudarkom, nego pred sliko, ki jo zagledaš prvič v življenju? Toča ni časa, delo mora naprej, debata hitro utih.

ne. Vendar pa se zgodi, da se ustavi ta tekoči trak ocenjevanja za nekoliko minut in da so vsi prisotni za ta čas kakor v začaranem risu vpliva, ki ga izžareva delo kakšnega polnokrvnega tvorca.

Ali moreš hladnokrvno mimo mreže Japona, da Sadao Jona, ki se bočijo v vetru tako, kakor da bi bile živ občutiljvi organizem? Mimo treh sedmograških deklet dr. Ronaja, ki so se zbrale po nedeljski službi božji k pomenu in jim žarko sonce kreše čudovite luči na bogatih, našopirjenih narodnih nošah? Ali mimo steklene Nelle Galvinove, ki je tako prozorna, da nehote poskusiš, ali je res kopirana samo na običajni papir s fotografsko plastjo? Ali mimo del Belgijca de Weyera, mimo srebrno obrizganih tihožitij K'tajca Lu šu Conga, mimo Američana Palladina, Wagnerja, Lithgoeja, Indijca Nowroza Kooka in njegove žene, Madžara Csika, Italijana Marell'ja in kakor se že vsi imenujejo? A tudi, če bi vsi te ne vplivali nate, ustavit bi se moral pred mogočno katedralo, ki rase iz črne teže svojega vznožja v mistično ožarjeno lahkoto v vrhu svojega stolpa, ali pred blatno cesto v deževnem dnevu, ki teče s svojimi čudovitimi svetlobnimi odsevi v neskončnosti in le za hip obstane pred črnimi siluetami vaskih ženic, ki stopajo trudne in z glor'olo ožarjenih dežnikov po njej, v njene daljave.

Da, to je Misonne: Leonard Misonne, največji izmed živčih fotografskih umetnikov, kdo ga ni spoznal, čeprav žirija ne sme vedeti za imena avtorjev, kdo ga ni

uganil? Mož, ki ga milijoni amaterjev po vsem svetu po imenu in delu poznajo bolje od svojih kamer, ki je dal s svojim imenom naslov celi umetnostni šoli in tehniki, ki ga skušajo milijoni posnemati, a ga ne morejo, ki z vsakim svojim polemičnim člankom, jedkim kakor žveplena kislina, razdeli ves fotografski svet v dva tabora, v tabor navdušenih ploščavcev in tabor ljutih žvižgačev. Očitka, da »mizniranec« posnema mojstrovo tehniko, ne prenese noben njegov pristaš, toda marsikdo rad sprejema danes nase očitke, da pripada struji »mizoneizma«, sovraštva proti vse mu novemu. Stari, od pet do glave temperamentni Misonne, ki je skoraj pred polstoletja odkril s fotografijo, da ustvarja svetloba čudeže sredi blata, brozge, zasnežene puščobe, ki je odkril lepoto grde-

ga vremena, ki ima pol fotografskega sveta proti sobi, kadar spregovori, a ves fotografski svet brez izjeme za seboj, kadar se pojavi s svojimi deli, stari Misonne prihaja sedaj prvič v Ljubljano, da se ji pokaže s svojimi izvirniki. Pred dvema letoma ga ni bilo mogoče priklicati sem, kajti takšni stari gospodarji imajo svoje muhe in nobena razstava jih prej ne vidi, dokler jih ni kaj prepričal, da gre za resne ljudi in resno stvar. To, da letos prihaja, je najlepši dokaz, kako trdno je zasidrana v velikem svetu že zavest, da je slovenska fotografija nekaj svojevrsnega, da je Ljubljana posebno mesto. Pomnosti nam lahko na to. Ali se bodo našli med nami ljudje, ki bodo poskrbeli, da ostanejo Misonna dela, kakor bi bilo želešje še za mnoga druga, za vedno pri nas?

VRNITE SVOJIM ZOBEM NARAVNO BELINO!

Zdaj obstoja nov način, da se zobem vrne naravno belina. Zadočuje namazati malo KOLYNOSA na suho ščetko. KOLYNOS takoj odstrani temne madeže in ugonobi mikrobe, ki povzročajo kvarjenje zob. Ako želite, da Vam ostanejo zobje zdravi, naravno beli in bleščeči pri nasmehu, tedaj uporabljajte KOLYNOS! Presenečeni in očarani boste nad njegovim učinkom.

KOLYNOS PASTA ZA ZOB E

ELITNI KINO MATICA

Na oba praznika predstave ob 3., 5., 7. in 9.1/2
Velika premiera istočasno Beograd »Kasina« — Ljubljana »MATICA«
SENZACIONALNI USPEH.

ZA VELIKO NOC poje slavni tenor

Jan Kiepur

SVOJE POPEVKE: »Ko sem doma v Sorrentu«, »Di quella Pirra«, »Hotel bi ti
povedati, da Te ljubim«, »Sladka melodija noči«, »Processional«, »Romeo in
Julija«, »Traviata« na najboljši aparaturi sveta WESTERN ELECTRIC
v filmski opereti

„Daj mi to noč“

REZERVIRAJTE VSTOPNICE.

Domače vesti

Najnovjša številka

»ZIVLJENJE IN SVET«

Ki bo izšla na velikonočni torek kot priloga ponedeljske izdaje »Jutra«, vsebuje naslednje zanimivosti:

- Sejalec (slika)
Sonce nas živi in ubja
O Lazamarih pod Lokmo (Anton Kapus — s slikami)
Hrana in razpoloženje
Zvesti tovariš (slika)
Zoološki vrt v Beogradu
Prostah Johann Peterlin (Iz zbirke dogodkov in fragmentov — Iv. Podržaj)
Trije mušketirji (madaljevanje ilustriranega romana)
Gledanje po ovinkih, Vijolica (slika)
Petelin poje (Josip Lapajne — s sliko)
Tržni dan (slika)
Iz literarnega sveta (Anton Aleksander grof Auersperg — napisal dr. Fr. Göstl — s sliko)
Nove knjige in revije
Praktične novote
Aprilsko vreme (slika)
Šah
Križaljka (Crassus)
Za bistro glave.

»ZIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko kot redna priloga ponedeljskega Jutra. Mesečna naročnina samo 4 žnare (po pošti ali na dom dostavljeno 5 žn.) Naročniki ponedeljskega Jutra dobijo revijo zastoni.

Razkošna izbira puderov, manikir in razpršilcev pri »Venuse« pred glavno pošto.

Prvovrstna foto-izdelava po najnižjih cenah. Fotodrogerija KANCIJAN, Nebotičnik.

* Dopisnikom. Precejšnje število za velikononočno številko nam poslanih dopisov, posebno takih, ki smo jih prejeli šele zadnje dni, je moralo zaradi pomanjkanja prostora in časa izostati. Kar jih ne bo zastarelo, pridejo na vrsto v prvih številkah po praznikih.

* Zagrebški center Aeroputa ima novega odličnega šefa. Ko je umrl zaslužni šef zagrebške Aeroputa Atilija Raspor, je ostalo njegovo mesto precej časa nezasedeno. Sedaj pa je dobil to mesto znani letalski strokovnjak in sportnik kapetan pilot-lovca v pokloju g. Ivan Mrak. G. Mrak si je do sedaj osvojil na zrakovolnih tekmah v naši državi in v inozemstvu 8 prvih in dve drugi nagradi. Po številu nagrad nosi rekord med našimi vojaškimi in civilnimi aviatiki. Njemu ednemu se je posrečilo, da si je dvakrat zaporedoma osvojil pri vsakoletnih letalskih prireditvah na rojstni dan Nj. Vel. Petra najvišjo in najčastnejšo nagrado. Zadnja leta je g. Mrak deloval za zagrebški Aeroklub kot klubiški pilot. Zanj je priboril 6 prvih nagrad in dve drugi. Z velikim uspehom se je udeleževal tudi pri letalskih tekmah na Poljskem in v Angliji.

Matineja kina UNION Zločin in kazni

po romanu J. Dostojevskega. V nedeljo in ponedeljek ob 10.30 dop. po enotni ceni Din 4,30

* Rumunski inženjerji v Sarajevu. V Sarajevu je prispejala večja skupina rumunskih inženjerjev. Predstavniki sarajevske sekcije našega združenja inženjerjev in arhitektov so goste pristržno sprejeli na kolodvoru Rumunski inženjerji si bodo ogledali sarajevske zanimivosti, potem pa razne gospodarske in industrijske ustanove v Bosni in Hercegovini.

* Zabava zagrebških Slovencev v »Novinarskem domu«. Največje društvo zagrebških Slovencev »Narodni dom« (prej »Narodna knjižnica in čitalnica«) pritrudi v soboto 9. maja prvo letošnjo veliko slovensko zabavo v Zagrebu s plesom in koncertom. Za to elitno zabavo zagrebških Slovencev vrši odbor »Narodnega doma« obsežne priprave. V koncertnem delu bodo sodelovali številni slovenski umetniki, ki delujejo v Zagrebu. Med zagrebškimi Slovenci vlada že sedaj za to veliko domačo zabavo izredno zanimanje.

* Velikonočni izleti na Jadran. Znana varšavska turistična agencija »Frankopol« je za letošnjo sezono napovedala že 18 ekskurzij na naše morje. Prva skupina je že prispejala v Split. Med izletniki je tudi član sejma Duch, bivši pomočnik poljskega ministra za socialno politiko. Iz Splita bodo poljski izletniki odpovali v Dubrovnik. 24 t. m. pa se bodo spet vrnili v Split. V Splitu bodo preživeli velikonočne praznike tudi številni nemški in belgijski izletniki.

ZVOCNI KINO »SOKOLSKI DOM« v Šiški - Telefon 33-87
Samo na Velikonočno nedeljo in ponedeljek ob 3., 5., 7 in 9 uri
VIII Forst-ov velefilm
MAZURKA
Pola Negri, Albrecht Schönhals, Ingeborg Theek.
V dopolnilo Paramountov zvočni tednik.
Cena sedežev: Din 3,50, 4,50, 5,50, 6,50
Oba dneva ob 11 uri dopolnje za ceno Din 3. film: ZIVIM IN LJUBIM.
Prihodnji spored: AMPFITRION ali Borovi se zabavajo.

* Program izleta v Južno Srbijo. Prvi dan 29. maja odhod iz Ljubljane, glavni kolodvor, z brzim vlakom ob 20. Dne 30. maja ob 6.40 prihod v Beograd, prevoz v hotel in zajutrak, ob 7. z avtobusom na Oplenac, kosilo v Domu na Oplencu, ob 12 vrnitev v Beograd. Prihod v Beograd ob 15. ogled mestnih zanimivosti, muzej, večerja, ob 23.40 odhod z brzim vlakom proti Skoplju. 31. maja ob 9.54 prihod v Skopje, prevoz v hotel, ogled mesta popoldne prosto kosilo, večerja, prenočišče 1. junija ob 6. zajutrak ob 7. odhod z avtobusom proti Ohridu, ob 8.30 gostivar ob 11. Mavrovo, med potjo ogled plastike Tetovske kotline, ob 13. samostan Jovana Bigorskega, kosilo, ob 14. odhod preko Debra in Struga, ob 19. Ohrid, večerja, prenočišče, 2. junija ob 6. zajutrak, ob 7. ogled Ohrida, njegovih zanimivih samostanov in kosilo. Ob 13. odhod proti Bitolji mimo Resna in Prespanskega jezera. Ob 19. prihod v Bitolji, večerja in prenočišče. 3. junija ob 6. zajutrak ogled zanimivosti mesta Bitolja, ob 10. odhod v Prilep. Ob 12.30 Prilep, kosilo. Ob 18. odhod v Skopje preko Veleša, večerja, 4. junija ob 6.30 prihod v Beograd, zajutrak, ob 9.20 odhod z brzim vlakom kosilo v vlaku, ob 20.40 prihod v Ljubljano-glavni kolodvor. — Cena izleta je 1.335 Din za osebo. Doplačilo za II. razred brzovlaka 240 Din. V ceni je všteta železniška in avtobusna vožnja, prehrana, prenočišče, ogled mest, vodstvo, napitnine, takse in postrežba. Prijave sprejema Putnik v Ljubljani do 20. maja.

* »Planinski Vestnik«, glasilo Slovenskega planinskega društva, nam nudi v dosegu izšlih štirih številkih zanimivo in pestro čtivo. Aprilska številka je bila pravkar razposlana naročnikom. Slavko Smolej opisuje v njej svojo zimsko piezantno turo v Martuljku »Iz Vrat nad Rokava v ledu in snegu. Priljubljeni planinski pisatelj Janko Mlakar nadaljuje svoje spomine in opomine. Kap. Gjuro Pany iz Sušaka vabi planince na izlete vzdolž jadranske obale in na obmorske gore s svojim informativnim člankom: Planinsko-turistična potovanja po Jadranu. Bleiweis Jana, ki se je lansko leto udeležil izleta slovenskih planincev v bolgarske planine, je napisal: Nekaj vtisov in malo morfologije z Rile in Pirina. Dr. J. Prešern opisuje turo na Wiesbachorn. V Obzoru se spominja Godec Tomaž pokojnega bohinjskega slikarja Valentina Hodnika. Za planince fotoamatere je važen razpis pogojev za udeležbo na mednarodni razstavi planinskih fotografij v Ženevi. Urednik je ocenil vodica »Kroz planine Bosne i Hercegovine« ter »Geografski Vestnik«. Razgled po planinskih časopisih prinaša kratko oceno Dr. A. B. o zadnjem letniku »Taternik«. Aprilsko številko krasita umetniški prilogi in sicer slika dr. M. R. K. Kajzelja: Podrta gora izpod Mahavščke in slika I. Šmigovca: Ojstrica. Planinci, ki še niste naročili planinske revije, stari te tako v pisarni SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4/I.

* 50. občni zbor zavarovalne zadruge »Croatia«. Dne 4. t. m. se je vršil v sejni dvorani v palači »Croatia« v Zagrebu 50. občni zbor zavarovalne zadruge »Croatia«, kateremu je predsedoval g. vseučiliški profesor arhitekt Janko Holjac, bivši zupan mesta Zagreba. Iz poročila ravnateljstva in sklepnih računov za leto 1935. predloženih običnemu zboru, je razvil povečan obseg poslovanja zavoda vkljub še vedno težkim sedanjim gospodarskim prilikam. Zabeležiti je povišanje premij, zavarovalnih zneskov in števil članov. kakor tudi ugoden razvoj in zaključek računskega leta. Občni zbor je sprejel predloženo poročilo in zaključni račun ter odobril v smislu pravil zadruge razdelitev poslovnega prebitka za leto 1935. Na podlagi odobrenih dotacij povišala so se jamstvena sredstva na 108.918.956,58 Din. Prenosi premije in premijske rezerve v elementarni in življenjski skupini so — kakor je to iz računa bilance razvidno — pokrite z učinkovito razpoložljivo gotovino, prvorazrednimi vrednostnimi papirji in nepremičninami. Od svojega začetka izplačala je »Croatia« za škode in dospela zavarovalne glavne ovrzno vsoto od 209.566.951,61 Din. Pred sklepom običnega zbora je povzel besedo predsednik Društva Zagrebčanov dr. Tomo pl. Cuculič, ki je načelil izredno uspešen razvoj in napredek »Croatiae«, ki deluje na čast in ponos svoje ustanoviteljice, obične glavnega mesta Zagreba. Isti govornik se je zahvalil predsedstvu, ravnateljstvu in uradništvu zavoda za uspešno poslovanje, kar je sprejel občni zbor z živahnimi odobravanjem. Končno so bili v ravnateljstvo sočasno izvoljeni g. prof. Janko Holjac, Fran pl. Kukuljevič-Sakcinski, Mihovil Nikolič in Dr. Branko Pliverič in v nadzorni odbor g. Andrija pl. Mutafelija. V seji ravnateljstva, ki se je vršila takoj po običnem zboru, je bil ponovno izvoljen za predsednika g. prof. arh. Janko Holjac.

Zvočni kino IDEAL
Prvič v Ljubljani
Lillian Harvey in Willy Eichberger
v velefilmu
Poziv na valček
Godba: Mozart, Weber, Beethoven
Predstave v nedeljo in na praznik: ob 3., 5., 7. in 9.15 zvečer.

* Hotelirje, restavratore, gostilničarje in njihove uslužbence opozarjamo, da ima banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani v zalogi knjigi: Jelenec-Velikonja »Serviranje« in Dr. Bormann »Nauk o tujskem prometu«. Knjigi sta praktični in vam bosta lahko izvrstno služili pri izvrševanju vašega poklica. V njih boste našli lepo izpolnjen za svojo stroko. Cene knjigam smo znatno znižali. Serviranje stane 40 Din. Nauk o tujskem prometu 20 Din. Knjiga o serviranju je bogato ilustrirana. Knjigi naročite pri Banovinski zalogi šolskih knjig in učil v Ljubljani, Vrazov trg. 6.

OROZARNA PASTUOVIC
Zagreb, Jurišičeva ulica 1. Sredi tega meseca smo znatno znižali cene F.N. browning puškam, vsem pištolam, termosteklicam, nahrbtnikom, nožem in drugim lovsko-sportnim potrebščinam, ki jih imamo v največji izbiri. Za ilustrirani cenik št. 3 s popravilnimi cenami je treba poslati Din 3 v poštinih znakih

* Oproda največjega ameriškega bandita. Je zaprt v Zagrebu. Al Capone je bil kralj ameriškega podzemlja in se je njegova gangsterska slava raznesla po vsem svetu, ko so vsi listi na dolgo in široko pisali o njegovih resničnih in izmišljenih akcijah. Kralj gangstrov je dolgo kljuboval oblasti, ker je imel za seboj dobro organizirano tolpo. Vse to je znano ni pa bilo znano, da je bil med njegovimi oprodami tudi jugoslovanski rojak. Ta je zdaj zagrebški policiji sam opisal svoje nekdanje zveze s kraljem ameriških banditov. V neki vasi pri Petrinji je bil nedavno izvršen vlom v cerkev in je vlomilec odnesel 3 kelihе, katere je skušal prodati nekemu zagrebškemu zobotekniku. Policija je našla dva kelihа in naposled tudi samega vlomileca, ki se je skrival po zagrebški periferiji. To je Josip Kožarič, ki so ga pred meseci izgnali iz Amerike. Mož je policijskim organom pripovedoval, da je bil dve leti oproda in stražnik kralja ameriškega podzemlja in da je potem sam na svojo roko po njegovih zgledih »operiral«, za kar je bil obsojen na 7 let. Ko je kazen prestal, so ga iz Amerike izgnali. Kožarič je prišel v Ameriko s svojimi starši še kot otrok in ima za seboj fantastično preteklost. Če je vse res, kar pripoveduje, bo pa seveda težko ugotoviti.

* Opozorjamo čitatelje na današnji oglas in opozorilo tvrdke »Sidot« ter pristavljamo, da je po točnih uradnih podatkih tvrdka »Sidot«, proizvod kemičnih preparatov, Zagreb, Hatzova ulica 25, pravo domače podjetje, ki zaposluje izključno domače uradništvo in delavstvo ter da je lastnik te tvrdke domači tovarnar, ki se v mestu Zagrebu že 25 let bavi z izdelovanjem sredstev za čiščenje.
* Eno srce — ena radenska
* Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega Franc Jožefove grenčice
* Tovarna JOS. REICH -prejemna mehka in škrobljena perila v najlepšo izdelavo.

* Hudo ranjen utekel s operacijske mize. Vaški muzikant Ibrahim Cavan in Totovca pri Cakovcu nudi primer izredne trdoživosti, o kateri govori ves Cakovec. Ibrahim je s svojim tovarišem Vogrincom popival v neki vaški gostilni. Brez pravega povoda sta se padajša skregala in spopadla. Ibrahim je Vogrinca sunil z nožem. Vogrinec pa mu je vrnil s sekuro in ga je hudo ranil po vratu. Ranjenega Ibrahima so takoj odpeljali v čakovsko bolnišnico. Zdravniki so ugotovili, da je potrebna nujna operacija. Ranjenec je bil še močno pijan, ko pa so ga umili in položili na operacijsko mizo, se je iztrezil. Še toľ so ga iztrezile čudne priprave, ki jih je videl okrog sebe. V strahu je skočil z operacijske mize in tako naglo pobegnil iz bolnišnice, da ga niso mogli presenečeni zdravniki in stražniki ustaviti. Brez srca, samo v blaah in ogrnjah z rjubo je prišel v točilnico hotela »Zrinjski« in zahteval vina. Povedal je kaj se mu je pripetilo in pokazal tudi svojo hudo rano. Potem je odšel peš v Totovec in zdaj se zdravi lam pri neki vaški vrazarki.

* Ali si hočete prihraniti stroške za dva dni dopusta? Zanimivo akcijo izvaja letos Kodak v Jugoslaviji. Geslo je: Dva dni bivanja na morju ali v planinah brezplačno! Bila bi velika škoda, če ne bi mnogo ljudi sodelovalo v tej edinstveni akciji. Z nakupom Kodak Junior aparata 6x9 z anastigmatom 1:6,3 in s posebnim odpiranjem na razdaljo se pristihi 170 Din (prejšnja cena 630 Din — v dobi akcije 460 Din). Ta prihranek zadostuje za dvodnevno bivanje na obalah lepega Jadrana ali na svežem zraku v naših planinah z vso oskrbo. Tako je upravičeno geslo, pod katerim prireja Kodak svoj letošnji akciji: Dva dneva počitnice brezplačno!

* Popravek 8. t. m. je izšel v našem listu oglas »Kodak«, v katerem stoji, da je »samo še ta teden priložnost za dva brezplačna dneva odmora, itd. Ker pa se Kodak Junior aparati dobe po znižani ceni 460 Din namesto 630 Din še ves čas oglašanja do bankote, prosimo čitatelje, da to uvažujejo.

DANES PREMIERA OB 21. URI
Dušica Rožmarinja
Predstave v nedeljo in na praznik ob 15., 17., 19. in 21.
Najnovjši Ufa tednik in dopolnilo KINO SLOGA, tel. 27-30

* Ne kupujte preprog! Tkalnica preprog »Mekac« iz Subotice bo letos prvič razstavljala v Ljubljani na velesejnu. Razstavljene bodo razne preproge, ki so ročno delo iz čiste volne, v perzijskih in modernih vzorcih, trajne v barvi ter impregnirane za zaščitno sredstvo zoper moľe. Prodajalo se bo tudi na odplačilo v obrokih. V vašem interesu je, da potekate do tedaj z natavo preprog. Razstavljeno blago vas bo prijetno presenetilo.
* Za velikonočna voščila priporočamo Ciril Metodove razglednice. Podpirajte narodno obrambno društvo.
* Darujte podpornemu društvu slepih v Ljubljani, Pod trančo 2-11.

Iz Ljubljane

u— Spored solističnega koncerta tenorista Antona Drmota, ki bo v sredo, 15. t. m. ob 20 v Filharmonični dvorani. 1. Schubert: »Radovednež«, »Kačipot«, »Nepotrpežljivost« in »Neprjazna barva«. 2. Lajovic: a) »Ah, tako prešla mi je mladost, b) »O, da deklšč«. 3. Janko Ravnik: »A-savalecc« in »V razkošni sreči«. II. del solističnega koncerta je posvečen arijam. Drmota nam zapoje Mozartovo arjo iz »Carobne pčalčice«, arjo Lenkega iz opere »Evgenij Onjegin«, arjo Rudolfa iz opere »Boheme« in arjo Cavaradossija iz opere »Tosca«. Slavni Čajkovski, Mozart in Puccini so tu zastopani s svojimi najznamenitejšimi umotvori, katere bo dovršeno lepo zapel naš mladi tenorist Anton Drmota ob spremljevanju prof. Janka Ravnika. Prodaja v knjigarni Glasbene Matice.

u— Koncert istrske pesmi bo priredil pevski mešani zbor društva »Tabor« 25. t. m. ob 20 v dvorani Trgovskega doma pod vodstvom pevovodje g. Venturinja in s sodelovanjem rajdskega orkestra. Poleg drugih znanih pevcev bosta sodelovala tudi odlična solista gđc. Justina Dolencova in g. Tone Petrovič. Ker bo s tem koncertom združena tudi proslava petletnice obstoja društva, smo prepričani, da bo udeležba na koncertu polnoštevilna.

Bodočnost je za Vas neznan dežela

Ce hočete spoznati vašo življenjsko pot, ne oklevajte, ampak pišite astrologu, ki bo nezmotljiv in zanesljiv vodnik Vaše življenjske sreče. Gotovo se vam je že dogodilo, da ste prišli v neznan kraj, kjer niste poznali cest in poti. V takem položaju se niste prepustili golemu slučaju in predali temni negotovosti, temveč ste povprašali kakega domačina, da vam pokaže, kod in kam? Zakaj bi ne povprašali, kadar gre za vaše najbolj zaželeno spoznanje, za vašo bodočnost? Zakaj tavate v negotovosti in trdovratno hodite po neznanih potih življenja, ko pa bi vendar radi dosegli srečo, ljubezen in blagostanje. Nevarnost pa je, da vse to zgrešite in vam sreča uteče zadnji hip. Tu Vas morda čaka bogata, ljubeča žena, tu Vas čaka karijera, blagostanje, Vi pa se trdovratno držite svojih navad. Loterijski uspehi se vam odmikajo! Zakaj pa izbirate slabe številke in igrate v nepovoljnem času?

V takih velevažnih momentih se prepustite golemu slučaju in njegovim kapricam. Namesto da blodite v negotovosti, nejasnosti in ugibanjih, pišite astrologu in ga vprašajte za nasvet. On je poklican, da vam bo odkril in zaupen vodnik Vaše sreče.
Zahtevajte od njega vašo življenjsko prognozo, da boste spoznali smer Vaše bodočnosti in šli po tej poti sreči in uspehom nasproti. Spoznali boste jasno in natančno, kdaj morate storiti za blagor in uspeh pri vseh delih in podjetjih, ter pri Vaših odločitvah.
Grafološki bureau vam pokaže v Vaši življenjski prognozi pot do Vaše sreče in vam namenjene usode.
Vsak dan nam pošta prinaša dokaze našega dela in zahvale naših klientov. Prosim, čitajte:
Za vsebino Vašega cenjenega dopisa, z ozirom na studij mojega življenja in moje psihoanalize, se vam najpričneje zahvalujem. Vsa Vaša posvarila in nasveti so za mojo bodočnost življenjsko važni. Sem zelo presenečen, ker se vse Vaše napovedi izpolnjujejo. Čudim se samo, kako ste mogli podati tako točen opis mojega prošlega življenja in mojih neuspehov. Sedaj vem, ko so se začele Vaše napovedi izpolnjevati, kdo je moj vodnik na moji bodoči življenjski poti. Da vam pismeno izrazim zahvalo, me je napotil tudi loterijski uspeh, ki sem ga dosegel v prošlem kolu loterijskega igranja. Zahvaljujem se vam za Vaše delo. Vam vedno hvaležen — Jernej Kavčič, dipl. tehnik, Maribor.
Pišite brez odloga, pošljite še danes Vaš rokopiš in rojstni datum ter 90 Din kot honorar za Vašo psihoanalizo in skico Vaše življenjske prognoze. Stalna in točna adresa se glasi:
GRAFOLOŠKI BUREAU — CELJE
poštni predal 106.

BAYER
Isvakogar se tice
ASPIRIN
Oglas je registr. pod št. 1753 od 17. XII. 1935.

u— III. simfonični koncert, ki ga priredita Radio-oddajna postaja Ljubljana in Glasbena Matica Ljubljanska pod vodstvom dirigenta D.M. Sijanca, bo v petek 17. t. m. ob 20 v Filharmonični dvorani. Tudi ta koncert spada v ciklus stilističnih koncertov naše Radio-oddajne postaje in obsega dela klasične glasbe. Kot solist sodeluje violinist Karlo Rupel. Natančni spored javimo, vstopnice bodo na razpolago od torka dalje v knjigarni Glasbene Matice.

u— Sestanek Jugoslovenskega kirurškega društva, sekcija Ljubljana bo v torek 14. t. m. ob 18 v predavalnici ženske bolnice v Ljubljani. Spored: dr. Minaf: Traumatologija lokomotoričnih organov v preteklosti in sedanjosti.

Vstopnice si preskrbite v predprodaji
Prekrasni popularni roman
A. GUNTERJEVE
»Die Heilige und ihr Narr«
Hans Knoteck in Hans Stüwe

u— Avtobusna zveza med Ljubljano in Sušakom obnovljena. Ko je Pečnikarjevo podjetje lani opustilo redno vožnjo na morje, so se najprej raznesle govorice, da avtobusna zveza ne bo več vzpostavljena, češ da je v preveliko konkurenco dolenski železnici. Kakor je »Jutro« že v sredo za beležilo, pa je pred kratkim ustanovljeni tvrdki »Automontaž« uspelo, da se avtobusna proga Ljubljana-Sušak vendarle obnovi in včeraj je stopil v veljavo novi vojni red. V sredo so novi lastniki proge povabili zastopnike javnosti, da se udele. Že poizkusne vožnje Novi avtobus, ki je delo samih domačin obrtnikov po idejni zasnovi priznanega tehničnega veleuma inž. Bloudka, nudi potniku v resnici več udobja, kakor si ga more človek na taki vožnji železi, sofer, ki mu je zaupan vo. lan velikega vozila, pa je tudi občudovanja

»Micky« miške v pravljicah:
Matinejske predstave v nedeljo in praznik ob 10.30 dop. po enotni ceni Din 4,50
»Pepelka«, »V kraljestvu lutk«, »Volk v ovčji kožici in senzacije kamere. Popolnoma novo! Prvič v Ljubljani! KINO SLOGA

vrleden mojster svoje stroke, da je z lahkoto že prvokrat zmogel vse ne preveč enostavne probleme, ki jih stara cesta proti Sušaku zastavlja avtomobilistu. Uradna komisija, ki ji je bila v prvi vrsti namenjena ta prva vožnja, je spotoma pobrala nekaj pomembnih podatkov o stanju ceste, pa smemo najbrž upati, da bodo čimprej odpravljene, da bo vožnja na morje užitek.

u— Ustanovni občni zbor Šahovskega kluba Lovšin v Ljubljani, so vršili v soboto 18. t. m. v posebni sobi gostilne »Lovšinc«, Gradšče 13. in sicer točno ob 20. Pripravljani odbor.

Najnovjša in najzabavnejša veseloigra priljubljene
Frančiške Gaal
Film o katerem bo govorile vsa Ljubljana!
Najnovjši Foxov zvočni tednik
Predstave v nedeljo in ponedeljek ob 15. 17., 19 in 21 uri
KINO UNION
Telefon 22—21
Rezervirajte si vstopnice v predprodaji
MALA KATARINA
Sodelujejo še: Otto Walburg, Ernst Verbees, Paul Morgan

Guma, ki Vas ne bo nikoli pustila na cedilu

Continental

Obolenja želodca.

Vsled uživanja prevročih ali premrzlih, premaštnih ali preostrih jedil, prekomerna uživanja alkohola, nezadostnega žvečenja, nervoznih motenj prebave in vsled splošne slabosti, nastajajo bolezni želodca, ki se pojavljajo v obliki pehanja žgare, bolečin v želodcu, slabosti, bljuvanja, želodčnih krčev, zaprtja in pomanjkanja apetita.

Zjutraj ali zvečer naj se popije skodelico Planinka čaja. To pospešuje s svojo bogato vsebino grenkih snovi pomnožno izločevanje sline in želodčnih sokov; grenke snovi Planinka čaja ovirajo poleg tega tudi prekomerno vrenje, s čimer se doseže lahka, mirna ter gladka prebava in dobro čiščenje. Razen tega se je pa ogibati vsega, kar je povzročilo bolezen želodca, varovati se alkoholnih pijač, dobro prežvečiti jedila, ogibati se težko prebavljivih jedil in nervoznih razburjenj pred, med in po jedi.

Gospod 63 let star, trpel je na želodčnih krčeh, zgasil, čestem pehanju in večkratnem bljuvanju. Zdravljenje s Planinka čajem skozi štiri tedne in omejitve prevelikega uživanja alkohola je povzročilo mirno prebavo in želodčni krči so prenehali. Gospodična 21 let stara, imela je vsled splošne nervozne slabosti po vsakem obedu bolečine v želodcu, napade omedlevice in migrene. Zdravljenje s Planinka čajem skozi tri tedne je imelo za posledico zdrav prebavo in prenehanje želodčnih bolečin ter glavobola.

Reg. št. 52926.

Za skrivnosti človeškega organizma in življenja so se ljudje že od nekdaj zanimali. Širok in pester pogled na bivanje in delovanje človeškega organizma odkriva velika higienična razstava, ki je že več dni odprta v Kazini in ki jo organizira znani preparator ravnatelj Georg Brandes iz Berlina. Razstava, ki vsebuje okrog 500 preparatov, se deli na 12 oddelkov; ki drug za drugim prikazuje vse, kar utegne o človeškem organizmu zanimati sodobnega prebivalca zemlje. Nazorno je prikazan napredek razvoja človeka od zarodka do rojstva, nato pa se vrste posamezni organi z najzanimivejšimi obolenji. Tu se lahko človek pouči o tem, kako se javljajo obolenja dušnika in požiralnika, prebavnega trakta srca in pljuč s posebno zanimivim pododdelkom o tuerkulozi, o nosečnosti, porodu in drugih operacijah, o ženskih, kožnih in spolnih boleznih ter o raznih abnormalnih pojavih. Razstava je odprta samo še nekaj dni od 9. do 20. ure, pa opozarjamo občinstvo, naj se podvzga z obiskom.

Najlepši plašči za dame

"PAULIN" LJUBLJANA, ZVEZDA

Umrla je v ljubljanski bolnišnici ga. Franja Banelova. Pogreb vzorne matere bo jutri ob 16. Blag ji spomin, žalujemo naše iskreno sožalje!

Člane društva posestnikov novih hiš obveščamo, da bo prvi redni občni zbor v nedeljo 19. t. m. ob 10. dopoldne v beli dvorani hotela Uniona. Glede samostojnih predlogov velja š 13 društvenih pravil. Posebnih vabil društvo ne lo razpošilja. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

V ortopedskem zavodu »Atenas«, Šubičeva ul. »Mladikac se zdravi otroci in odrasli, ki so v rasti zaostali, z zakrivljeno hrbtenico, okroglim hrbtom, z izbočenim in vrdnim prsnim košem itd. Televadba in vrdni pod strokovnim vodstvom primarija g. dr. Minafa. Informacije in vpisovanje vsak delavnik od 3. do 6. ure.

Dr. Alojz Zalokar se je vrnil in zopet redno ordinira od 2. do 3. popoldne.

Občni zbor »Dobrotec«, obširnega podpornega društva poštnih nameščenov v Ljubljani bo 25. t. m. ob 20. v beli dvorani hotela Uniona v Ljubljani. Odbor.

BANKA BARUŠ PARIS (90) 11. RUE AUBER

Telef.: Opéra 98.15 — Telef.: Opéra 98.15 Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 96 Banka jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu. Opremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: BELGIJA: No. 3064.64 Bruxelles. FRANCIJA: No. 1117.94 Paris. HOLANDIJA: No. 1458.65 Ned. Dienst. LUKSENBURG: No. 5967 Luxembourg. naše čekovne nakaznice.

Da se prepreči izgredi rekrutov. Uprava policije nam je poslala: Na osnovi členov 66. in 67. zakona o notranji upravi se zaradi preprečenja pijančenja in izgredov po vojaških rekrutnih odredah, da se v času od 21. do 24. t. m. vojaškim vpoklicancem v stalno kadroško službo v Ljubljani ne smejo točiti in prodajati alkoholne pijače. Prestopki te naredbe se bodo nastrože kaznovali po členu 69 zakona o notranji upravi z denarno globo do 500 Din. Odnosno ob neplačilu od danem roku z zaporom do 10 dni. Naredba stopi v veljavo 21. t. m.

Sportnih čepic lepo izbiro Vam nudi Bogataj čez mero Klobukov lovskih ali modnih pri njem dobite po cenah ugodnih

MIRKO BOGATAJ Ljubljana — Stari trg 14.

Iz Celja

Svečelni šahovski mojster dr. A. Jehin prispe v Celje v torek 21. t. m. in bo igral simultanko s celjskimi šahisti. Prijave za udeležbo sprejema do četrtega 16. t. m. g. Grašer v kavarni »Evropia«

Večer slovenske besede in sodobna lirika. Društvo mugol akademikov v Celju priredi v soboto 18. t. m. ob 20. v gledališču večer slovenske besede, na katerem bodo osebno recitali iz svojih pesniških del najvidnejši predstavniki slovenske sodobne lirike. So to: Bogomil Fatur, naš najmlajši pomembni lirik, bo recital pesmi pokojnega Srečka Kosoveca, iz svojih zbirk pa bodo recitali Miran Jarec Tone Seliskar, Anton Vodnik, Edvard Koeber, Božo Vodušek, Mile Klopčič in Bogomil Fatur. Uvodna beseda pa bo skušala prikazati prežvečane slovenske lirike. Pripravi smo, da bo nudil ta večer mnogo umetniškega uživanja. Zato pričakuje pripravljani odbor, da se lo. vsa kulturna javnost udeležila v čim večjem številu večera naše besede in tako dokazala svoje zanimanje za slovensko kulturo.

Vsakemu stanu - vsaki starosti primerna "Voigtlander"-kamera - "Brillant"-cena zmerna.

Sprememba v rodstvu mestne deške narodne šole v Celju Dne 7. t. m. je bil razrešen funkcije upravitelja mestne deške narodne šole v Celju g. Bogomir Zdošek. To svoje mesto je g. Bogomir Zdošek izpolnjeval v vsakem pogledu vzorno od 1. septembra 1. 1933 dalje. Agilno pa se je udeleževal tudi izven šole. Ze šesto leto je predsednik Profiluterkulose lige v Celju, član sreskega odbora Rdečega križa in odbornik raznih celjskih narodnih društev. Posebej moramo tudi naglasiti njegove zasluge, ki si jih je pridobil kot izkušen vodja obrtno nadaljevalne šole v Celju. G. Bogomir Zdošek ki je bil razrešen funkcije ima 27 službenih let. Na njegovo mesto je bil imenovan za upravitelja g. Franc Lužnik ki ima 22 službenih let.

Z. K. D.

Vesela otroška ringaraja Popay, Silly, Micky in drugi. Smeh in šala za male in velike.

Alpinist Martin Meier je predaval v Celju. Prejel smo: V sredo zvečer je predaval v dvorani Ljudske posejilnice v Celju pod okriljem SPD znameniti plezalec Martin Meier iz Münchena, ki je popisal svoj vzpon preko slovite stene Grandes Jorasses v besedi in sliki. To predavanje je bilo prej že v Zagrebu in Ljubljani. Zanj je napravilo naše časopisje prav živahno reklamo, ki g. predavatelju gotovo ni bila v nečast in škodo. Primerni obisk teh predavanj je nedvomno izpričeval našo veliko kulturno zrelost in dal viden dokaz naše že nekoliko bolestone nacionalne širokogrudnosti, ki se v izvestnem delu nemških propagandnih političnih publikacij zlorablja v našo nacionalno škodo in sramoto. Naključje je hotelo, da je prav v sredo 8. t. m. izšel v velikem dnevniku »Berliner Tageblatt« v rubrici »Deutschum in Ausland« (Nemštvo v inozemstvu) članek »Die untere Steiermark, deutsches Bergland zwischen Drau und Save« (Južna Štajerska, nemško pogorsko ozemlje med Dravo in Savo). Članek Gerhard Hagenmeyer je v skladu s staro nemško tradicijo enostavno zanikal naš nacionalni obstoj in našo čast ter nam s pestjo v obraz povedal, da se ta naša nacionalna širokogrudnost tolmači izključno kot naša manjvrednost in slabost.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje 8. br. 15.485 od 23. V. 1933.

Hagenmeyer je v skladu s staro nemško tradicijo enostavno zanikal naš nacionalni obstoj in našo čast ter nam s pestjo v obraz povedal, da se ta naša nacionalna širokogrudnost tolmači izključno kot naša manjvrednost in slabost.

Divjaški nočni napad na hiše. V četrtek ponoči so se pojavili neznanci pred hišo poštnega uradnika g. Della Mee na Hribu sv. Jožefa in jo začeli bombardirati s kamenjem. Ko so zdrobili skoro vse šipe in poškodovali zid, so se napotili k hiši učitelja g. Baše in s kamenjem močno poškodovali zunanji omet. Zatem so krenili po hribu v Zavodno, kjer so polomili neki plot, nato pa skozi Gabrje k stanovanjskima hišama Westrove tavnice pod okoliškimi pokopališčem in tudi tam s kamenjem zdrobili nekaj šip.

Zavarovanci

Po vaših policah daje strokovne nasvete in potrebne informacije Urad za zaščito zavarovancev — Zagreb — Radlišina 6 — tel. 87-39.

Iz trgovskega sveta. Trгоvec g. Franc Strupi je otvoril v Prešernovi ulici novo trgovino s steklom in porcelanom.

Kino Union. Danes ob 18.30 in 20.45 in jutri v ponedeljek ob 16.15, 18.30 in 20.45 vefilim »Martac« in dve predigri. Jutri in v ponedeljek ob 10. matineja. V torek ob 16.30 in 20.30 komedija »Priatelj moje žene« in zvočni tednik.

ZA VELIKO CELJE se je manufakturna trgovina Franc Dobovičnik v Celju

nabavila za spomlad in poletje 1933 ogromno množino vseh najrazličnejših vrst SUKNA, KAMGARNA in sploh vsa blaga za obleke od najcenejše do najfinije kvalitete. 3 m modno sukno za kompletno sportno obleko. . . . . od Din 75.- naprej 3 m mode polkamgarn za celo moško obleko. . . . . od Din 120.- naprej 3 m Kamgarna za kompletno moško obleko. . . . . od Din 195.- naprej. Nič več ni potreba kupovati moškega blaga od nepoznatih prodajalcev, ki Vam prinesejo blago na dom ponudit, ker navadno kupec nasede. Firna Dobovičnik ima nad 800 vzorcev sukna na zalogi, ima lastno tovarno za prešite odje in perilo. — Občinstvo se naproša da si ogleda zalogo.

Brivnica in česalnica R. Grobelnik, Celje, se topla priporoča. Trajna ondula. čija. prvovrstna drva nova aparata.

Iz Maribora

Velikonočni prazniki v gledališču. Jutri popoldne »Siromakovo jagnje«, zvečer premiera znane češke operete »Sveteja Antona«. V ponedeljek popoldne »Ples v Savoyu«, zvečer prva repriza »Sveteja Antona«.

Uprava mariborskega pododhora UROIR vabi vse svoje člane na 10. redno letno skupščino, ki bo v četrtek 23. t. m. ob 20. v dvorani restavracije »Novi svet« (Povodnik) Jurčičeva ul. 7.

Radvanjske novice. Po zapiseki novega občinskega odbora se je izvolila nova radvanjska občinska uprava, v kateri so župan Pristovnik, podžupan Lobnik ter svetovalci gg. Podgoršek, Korosec, Kolar in Mandl.

Koncentracija žeparjev je običajna vsako leto na mariborskem trgu v predvelikonočnih dneh. Včeraj je postal žrtve drznega žeparja posestnik Martin Jerovšek iz Gabrovcov pri Hočah, ki mu je neznan tat izmaknil iz sukničja listnico, v kateri je bilo 300 Din.

FLIT izdelan po znamenitih receptih — uničuje zanesljivo.

ZAHTEVAJTE IZREČNO FLIT V PLOMBIRANIH, ORIGINALNIH ROČKAT

Nova nacionalna postojanka v Dravski dolini. Te dni je bil pri Sv. Treh kraljih nad Marenbergom ustanovni občni zbor nove podružnice CMD. Pod okriljem nove podružnice CMD se bo ustanovila tudi javna knjižnica za obmejno prebivalstvo. Izvoljen je bil naslednji odbor: Adam Fideršek, predsednik, Maks Močar, podpredsednik, Vilko Kolar, tajnik, Gregor Pernik, blagajnik, Ivan Napotnik, Rudolf Onuk, Filip Valt in Friderik Novak odborniki.

Falzificirani 50 dinarski kovanci so se pojavili ob koroški meji. Sum'jo, da je izdelovalnica onstran meje.

Z Jesenic

Zvočni kino »Radio« predvaja v soboto, nedeljo in ponedeljek ob pol 9. zvečer (na oba praznika tudi ob 3. pop.) vefilim »Devoja Orleanska«. Med dodatki tudi sportni film »Umetnost v ravnotežju«. Opozarjamo, da se prično predstave odslej za početni čas vedno ob pol 9. zvečer. — Sledijo »Artisti«.

Sokolsko društvo Jesenice ponovi na velikonočni ponedeljek ob pol 3. pop. ljubljeno opereto »Mamo!« Nitouches. Železniške zveze so ugodne.

Malo Vima na mokro krpo — za aluminij se vzame suho — in jedilni pribor in lonci bodo bleščeče čisti!

Iz Kranja. Kino Narodni dom bo predvajał za praznike veličastni vefilim »Trnjeva krona Kristusova«, dodatek »Planica« II. del.

Iz Tržiča. Kino predvaja za velikonočno velespored »Zvezda je padla«. V ponedeljek nov spored »Roman ene noči«.

Pariški velesejem od 16. maja do 2. junija. Svetovna razstava.

Trgovci vseh strok bodo našli na tem sejmu blagovne vzorce iz vsega sveta.

Iz Ptuja. Kino bo predvajał na velikonočno nedeljo in ponedeljek ob pol 19. in pol 21. namesto filma »Dolarski princ« velenim film »Praški študent«.

Blokiranje električnih aparatov zaradi radijskih motenj. Uprava pujske pošte je prijaviła mestnemu poglavarstvu, da povzročajo že neznosne radijske motnje s svojim pogonom neblokiranij električni aparatih, in je prosila v smislu člena 5. zakona o pošti za pomoč pri zatiranju teh motenj. Na to pritožbo je pozvala policija z razglasom lastnike raznih električnih naprav, da jih takoj blokirajo in tako odstranijo motnje. Tudi je opozorila lastnike takih motorjev na člen 213. kazenskega zakona, ki določa za vsakogar, ki namerno ali iz brezbrižnosti moti delo radijskih aparatov, kazno do enega leta ali 10.000 Din, obenem pa je pozvala lastnike radijskih aparatov, da prijavijo radijske motilce pošti. Med najhujše motilce spadajo tudi električni masažni aparati, električni sesalci prahu, električni sušilci las, ventilatorji, električne črpalke in podobno. Neki skriti motilci še vedno kljub ponovnim razglasom motijo radijske aparate. Zato se je državna radijska kontrola morala odločiti za izrekanje denarnih kazni po 500 Din in razen tega tudi še za sodno zasledovanje radijskih motilcev.

Iz življenja na deželi. HUDA JAMA PRI LASKEM. Sokol priredil 13. t. m. ob 14. v dvorani »Nove pošte« v Rimskih Toplicah igro »Spavaj moja deklica«. Pridite!

ALBUS domače milo. CUVVA VASE PERILO! Dobiva se povsod! Pazite na ime Albus!

GORNJA RADGONA. H g'avni pošti v Ljubljani I. je bil brzoiavno premečen od tukajšnjega pošnega urada g. Emerik Aplenc. Zaradi njegovega odhoda in pomanjkanja novih moči je bila nedavno otvorjena služba C na naši obmejni pošti za nedoločen čas ukinjena. — Drukacija pošte in telegrafa v Ljubljani oddaja v zakup prevažanje pošte na progji Gornja Radgona — železniška postaja — Spodnji Gris za dobo enega leta (od 1. avgusta naprej). Prevažanje pošte se vrši dnevno dvakrat z enovprežnim vozom. Javna licitacija bo 15. t. m. v občinski pisarni z začetkom ob 11. uri. Ponudbe se bodo sprejemale od 10. ure naprej. Izklicna cena 9000 Din. Ponudniki morajo položiti pred pričetkom licitacije kavicjo v znesku 450 Din. Mestna občina.

POLJCANE. Zaradi gradnje občinskega mostu v Studencah je zašla občina v plačilne težave. Na zadnji občinski seji je

predsednik poročal, da je graditelj možil tožbo in je sodišče razsodilo, da se mora dolžni znesek 40.000 Din v teku 15 dni podjetniku izplačati. Staviljen je bil predlog za najetje posojila, ki pa ga je odbor odklonil, češ da bo o tem razpravljaval po odcepitvi Studenc od občine Poljčan, kar se bo po mnenju odbornikov v najkrajšem času zgodilo. — Pri pobiranju občinske trošarine se priznavajo na vno 5 in na žganje 3 odstotki gubitka. — Občinski kamnelom v Béli se je oddal v najem Francu Znidarju za 1500 Din in brezplačno nabavo 150 kubinih metrov gramoza za občinske ceste. — Vložena je bila pritožba zoper nameravano gradnjo elektrovođa po elektrami Fali. — Ugodilo se je prošnji hotelirja Josipa Baumanna za stalno podajšanje policijske ure v turistične nameste. — 50letnico je praznoval tukajšnji solski upravitelj g. Kranjc Alojz. Uglede mu nacionalnemu vzgojitelju in krepki savinjski korenini se mnoga leta!

Togal. Togal tablete učinkujejo prijetno proti revmatizmu, hripi, obolenju zaradi prehlada, protinu, živčnim bolečinam, lumbagi, proti ishi-asu in glavobolu itd. Reg. 2032 6/II. 3033.

VOJNIK. Sokol je zaključil nižji dramski tečaj z lepim uspehom. Tečaj je posečalo 169 sedanjih in bodočih dilentantov. Predaval: so društveni člani, ki so izčrpno obdelali snov, katero mora vsak podeželski igralec obvladati. V kratkem se bo otvoril višji tečaj.

TOVARNA CIKORIJE IN KAVNIH NADOMESTKOV

"FAVORIT" Zemur domače podjetje, domače delovne moči, domači kapital.

V svrhu emancipacije od inozemstva je kupila večji kompleks zemljišča zaradi pridelovanja cikorie repe in je v stanju popo solidni ceni in kakovosti najboljše postreči svoje odjemalce.

SEVNICA. Zvočni kino predvaja na velikonočno nedeljo in v ponedeljek vsakokrat ob 1/2 17. in 20 uri vefilim »Kleopatrac« z običajnimi dodatki.

Iz Novega mesta NAZNANILO!

Javnosti vijudno sporočam, da sem prešel svojo pisarno iz Dilančeve ulice 3 na Ljubljansko cesto 4. vis_a_vis podružnice »Jutra«, kjer je bila preje dolgo vrsto let notarska pisarna. Izvršujem po načrtih solidno prvovrstna vsa v stroko spajdajoča dela, ter se p. n. občinstvu najtopleje priporočam še za nadaljnjo naklonenost.

Zidarsko podjetje Valentin Vrhovnik

Entlanje na stroj vrši po nizki cenit GRETl VRHOVNIK Vsa naročila se sprejemajo v podružnici IGN. VOK — NOVO MESTO.

Izpuščaie, prišče in razne kožne nečistosti pri dojenčkih, otrocih in odraslih odstranjuje uspešno BABY MIRA CREME Dobiva se za ceno Din 10, v lekarnah in drogerijah

Vsako jutro, vsaki dan zobe mi čuva...

CIMEAN

Pravni značaj avtentičnega tolmačenja zakona o občinah

Vzloged pravnik nam piše: V zvezi z vašim pravilnim odgovorom na tozadevna izjavljanja »Slovenca«...

tivne zakone. To so zakoni, katerih edina svrha je, da objasnijo starejše zakone, oziroma pojdine njihove odredbe.

„Prosta luka“ v Kranju

Iz Kranja nam pišejo: Pod gornjim duhovitim naslovom je slavni trošarinski ekspert napisal v »Gorenjcu«...

davkoplačevalec najbrž ne pozna, je davčna uprava zahtevala od občine v Kranju registre trošarine na mitnicah, torej le one trošarine, ki se pobira na cesti od paketa.

ZAGREBAČKI ZBOR XXV. SPECIJALNI VELIKI SEJEM 2. — 11. V. 1936 XIII. Salon avtomobilov Udobno stanovanje in vrt Turizem »Kevcica« Letni sport Poljedelstvo Perutnina, kunc.

glode trgovcev z vinom na debelo (n. pr. Fink), pa tudi glede zaloga šprita, (n. pr. Rant Janko, Andrašič Ignacij, Sifer & Ahačič itd.). »Gorenjčevemu« ekspertu priporočamo, da posveti svojo pažno raje neprijavljenim in nedovoljenim tranzitnim skladiščem na kranjskem kolodvoru.

GRADITE HIŠE! Če hočete v današnjih spremenljivih razmerah sigurno naložiti kapital, si gradite hišo. Sedaj lahko gradite še zelo poceni, kako bo v bodoče, pa nihče ne ve.

Osluševsko pismo

Iz Osluševcev v ptujskem sreza nam pišejo: Tukajšnja občina je bila ena prvih v ptujskem srezu, ki je imela revizijo. Sledile so razrešitve, pritožbe, zavrnitve in predaja, ki se je izvršila v petek, 3. t. m.

Jaka Koželj

V Olševku nad Kranjem v svojem domačem kraju kjer se je rodil 16. novembra 1. 1885, je 8. aprila po dolgem bolhanju umrl vojni dobrovoljec — solunec Jaka Koželj, višji svetnik pri gen. žel. direkciji v Beogradu in kap. I. r. v rezervi.

Petletni otrok je zažgal domačijo

V nedežno zvečer je nastal ogenj v šupi posetnika Stražarja v Zaporju nad Kresnicami. Požar je prešel na hišo, hlev in svinjak ter vse upepelil. Zrtev ognja so postali tudi vsa hišna orodja, gospodarsko orodje, sadni mlin, stiškalnica, založna sena in mnogo živil.

Sodni odmev incidenta v kavarni

Za koncem januarja smo poročali o razpravi, ki se je vršila pred tukiškim sreskim sodiščem proti Ladislavu Potončniku, asistentki dr. Janka Hafnerja, ki je bila obtožena, da je v kavarni »Evropa« dejansko napadla in žalila dr. Lea Sivnička.

Sokol Po letošnjih skupščinah

V dravskem sokolskem zboru so glavne skupščine društve in čet že za nami in tudi pretežna večina žup je že imela svoje občne zbornice. Ako potegnemo pod vse zaključno črto, opazimo zlasti, da se je število članstva po nekaterih edinih nekoliko zmanjšalo, kar močno v prvi vrsti pripisati dejstvu, da se je Sokolstvo marsikje olajšalo za oni članski balast, ki se je lekom zadnjih let nabral in je tvoril samo oviro za uspešno delo.

Fotoamaterji, filme za pirhe

Vam nudi v vedno sveži kvaliteti, po znižani ceni fotomaterijal Franjo Mavec, Ljubljana, Miklošičeva c. 6 (nasproti hotela Uniona).

Dr. Merčun

od 13. do 20. aprila ne ordinira. Kje je dalai-lama? Naslednika za vrhovnega dušnega in prosvetnega pastirja Tibeta, dalai-lamo, ki je umrl pred letom dni, še danes nismo našli.

Za velikonočne praznike

dobite brezplačno na posodo fotoaparata. Cene filmov smo pa skrajno znižali. Foto Tourist - Lojze Šmuc LJUBLJANA — ALEKSANDROVA 8.

Kurja očesa, trdo kožo in zarasle nohte

Vam brez bolečin odstranimo ter nove strokovnjaško zmasiramo v naši pedikuri. Obiščite nas, prepričajte se! Nega nog Din 10.— Ljubljana, Selenburgova 7.

CEMENTNI IZDELKI

umetni kamen. Asfaltiranje, ksilolit, teraco, klinker-plošče in ostali tlaki. Kamenaste cevi, ploščice za štedilnika, strešna lepenka, parketi, cement, apno in ostali. GRADBENI MATERIJAL »GRADIVO« d.o.o., preje C. PICKEL, Maribor, Korošičeva ulica 39. Tel. 2039.

PROŠEK

desetletni, nenadkriljivi kakovosti, dobite pri stari vinarski tvrdki PERO KOLIČ - Dubrovnik ustanovljeni l. 1877, a takisto tudi vse ostale vrste namiznih in desertnih vin. SKLADIŠČA: Beograd, — Zagreb — Praga. Cene solidne. Vzorci na zahtevo brezplačno.

Zdravljenje prekomerne debelosti

Vzrok deteljenja je največkrat uživanje preobilne in nesmotrno sestavljene hrane ob nezadostni zapolitvi mišičevja. Pri moških najdemo vzrok debeljenja tudi še čisto v proobilnem uživanju alkoholnih pijač, pri ženskah pa se pojavlja zlasti po prekoračenem 25. letu starosti.

Primeros Gum

SKLADIŠČE: Zagreb, Klinovička 19. Fotoamaterji, filme za pirhe Vam nudi v vedno sveži kvaliteti, po znižani ceni fotomaterijal Franjo Mavec, Ljubljana, Miklošičeva c. 6 (nasproti hotela Uniona).

SVARILO!

Trgovska in industrijska zbornica v Zagrebu je pod številko 11.373/32/III izdala potrdilo, glasom katerega se uradno ugotavlja, da je samolastnik t. »SIDOL« pristojen v občino Zagreb in polnopravni državljan kraljevine Jugoslavije, da se torej ima tvrdka »SIDOL« proizvod kem. prep. Zagreb, Hatzoval ul. 25 smatrati kot čisto domače podjetje.

Dr. Merčun

od 13. do 20. aprila ne ordinira. Kje je dalai-lama? Naslednika za vrhovnega dušnega in prosvetnega pastirja Tibeta, dalai-lamo, ki je umrl pred letom dni, še danes nismo našli.

Za velikonočne praznike

dobite brezplačno na posodo fotoaparata. Cene filmov smo pa skrajno znižali. Foto Tourist - Lojze Šmuc LJUBLJANA — ALEKSANDROVA 8.

Kurja očesa, trdo kožo in zarasle nohte

Vam brez bolečin odstranimo ter nove strokovnjaško zmasiramo v naši pedikuri. Obiščite nas, prepričajte se! Nega nog Din 10.— Ljubljana, Selenburgova 7.

CEMENTNI IZDELKI

umetni kamen. Asfaltiranje, ksilolit, teraco, klinker-plošče in ostali tlaki. Kamenaste cevi, ploščice za štedilnika, strešna lepenka, parketi, cement, apno in ostali. GRADBENI MATERIJAL »GRADIVO« d.o.o., preje C. PICKEL, Maribor, Korošičeva ulica 39. Tel. 2039.

PROŠEK

desetletni, nenadkriljivi kakovosti, dobite pri stari vinarski tvrdki PERO KOLIČ - Dubrovnik ustanovljeni l. 1877, a takisto tudi vse ostale vrste namiznih in desertnih vin. SKLADIŠČA: Beograd, — Zagreb — Praga. Cene solidne. Vzorci na zahtevo brezplačno.

Slape in Slapljani Napisal Lojze Novak Narisal M. Gaspari

Govoriti ali celo pisati o današnjih Slapah, bi bilo odveč, saj ne pomenijo za današnji čas kaj več, kakor kaka druga vas, razven ako bi hoteli opevati romantično lego vasice in pa zaostalost Slapljanov v gradbi hiš in gospodarskih poslopih, ki prestavljajo občudovalca teh starin kar za 100 in celo za 200 let nazaj. Tembolj je vredno govoriti in pisati o starih Slapah in Slapljanih, ki so sloveli daleč naokoli kot jugaski pa tudi praznoverni ribiči, ki so več sto let ribarili in čolnarili po Ljubljani in Savi

zno cesto. Večkrat na leto so Ljubljanični valovi bulali prav ob Slape in spravliali v nevarnost hiše, ki so stale in še stoje na robu brega studenčnice. Pri tem razdiralnem delu so jim zvesto pomagali savski studenci, ki silijo izpod brega pod vasio v strugo in so si v tovariški vzajemnosti s stalnim mam potokom, ki priteče v Slape izpod obzidja umobolnice, v stoletjih napravili zelo globoko strugo. Struga silijo že kar pod Slape. Starejši ljudje pomnijo velike jame in rove pod bregom na zgornjem koncu vasi.

Stari Bezovec je bil kolar. Od ranega jutra do pozne noči je pridno kolaril, malo pa obdeloval polje. Marljivo je delal po tri, štiri mesece skupaj, ne da bi si privoščil kapljico žganja in malo odihla. Po več mesečih neumornega dela, pa si je vedno privoščil prav toliko mesecev brezdelja in popivanja. Ko ga je prišla perioda popivanja, je bilo baš v mesecu, ko so drugi orali in sejali ajdo, ki je bila poleg rib, sirka in malo krompirja glavni živež Slapljanov. Mož je zamudil čas oranja in sejanja ajde. Drugim je ajda že zelenela in zacvetela, ko je stari Bezovec še vedno popival. Toda prišla je zgodnja zima, hud mrzaj je pritisnil, da je slana posmodila ajdino cvetje. Slapljani niso pridelali niti zrna ajde. Pokosili so jo za krmo in nastili. Ko se je Bezovec streznil in spet lotil dela je imel v kašči dva mernika ajde, ki si jo je bil prihranil za seme, dočim so bili drugi Slapljani vso posejali. Hudo so bili nevoščljivi Bezovcu, ko je z dvema mernikoma ajde sicer v skromnih obrokih, pa vendarle zadovoljivo preživel vso zimo. Pijanec ima res Bog rade, so rekli Slapljani in je trajno ostalo v spominu leto, ko je imel samo Bezovec ajdo.

čolnu in dregnil v najbližjega ribiča. Ko je bil ribolov končan, si je privoščil mnogo šile hruseva. Poležoval je okoli hiše, pletel in krpal mreže in sake, mašil špranje in luknje v čolnu. Utopljenec ni utel v mrežo toliko, kolikor sta jih pozneje ujela njegov sin in vnuk. Ljubljana je bila takrat znatno manjše mesto in samomori se niso bili tako priljubljeno sredstvo za premešanje v — onkraj, kakor so dandanes. Ribolova vzlic visoki starosti ni mogel opustiti. Od vode je bil pravzaprav pregan. To se je pa zgodilo takole: Ko so ribiči s čolnom priveslali do Fužinskega mosta, jih je tam že čakal stari Jurjev oče. V temi je stopil par karakov v Ljubljano in iz čolna so mu vrgli vrvi mreže, da bi jo držal, medtem ko bi bodo iz čolna spuščali v Ljubljano. S čolnom so odrinili spot na Ljubljano in v spuščali mrežo. Kar je stari Jurij začutil, da ga nekaj v enakomernih poslednjih udarja ob nogo. Napel je oči, da bi videl, kaj naj 'o bo. Pa ni: mrazil ničesar opaziti. Sklonil se je in se v roku v vodo, da

šli Slapljani v gozd pri Devici Mariji v Polju gledat, kako je privozil prvi vlak, so se od strahu oklenili smrek.

Jurij Kosanc je plačeval najemnino za ribolov, od Ljubljane do Zidanega mosta ba je prav nezaten iznos za več let, graščaku grofu Codelliju, ki je bil lastnik vode in obsežnih posestev. Nekaj odstotnine pa je dajal onim Slapljanom, katerih posest je bila združena z vodno pravico, ki so si jo pridobili v časih, ko so se tudi Slapljani upirali tlaki in se pridružili upornikom. Grof Codelli je takratne tlačane, ki so bili brez vsake posesti, zadovoljil s tem, da jim je prepustil kočje v Slapah in dodelil vsaki kočji nekaj polja in vodno pravico. Jurij Kosanc je pripovedoval, kako hudo je bilo v časih popolne tlake. Opravljali so težka dela, za njimi so stali vedno priganjati valpi in jih tolkli z biči. Tlačane so vprezali v težko natovorneje vozove in jih priganjali prav kakor živino. Tudi še potem, ko so bili deloma osamosvojeni in so dobili svoje kočje in nekaj polja, so morali vsako leto mnogo

VAS SLAPE

ter zalagali Ljubljano z ritami in raki. Za ono, kar ni bilo v zvezi z ribolovom, se Slapljani niso radi brigali. Pustili so, da je prešel uradni naslov občina Slape na Devico Marijo v Polju, le zemljični urad pri sodišču v Ljubljani jih še cenil, morda v spomin na njihovo slavno rilaško preteklost, in jim je ohranil naslov katastrske občine do danes. Pustili so Slapljani da jim je zob časa razgolodil cerkev sv. Jakoba, ki je razpadla že pred sto leti. Od nje je ohranjen samo še kip sv. Jakoba, ki ždi na podstrepju župnišča pri D. M. v Polju in čaka bolj-ših Slapljanov, da bi ga malo okraščili in spet postavili na kak odličnejši prostor. Ljubljana jim je po mili volji odnašala cele komplekse vrhov izpred nosa, ne da bi smatrali za potrebno z gradbo škarp, zabijanjem kolov in z drugimi pripomočki ustaviti ali vsaj omejevati razdiralno delo Ljubljane. Koč in hiš niso popravljali, le za strehe so po potrebi skrbeli. Zameriti jim tega ne smemo; zamenjali so čisto dan z nočjo, a vso noč so trdo veslali, z drogovimi porivali in potiskali čolne gor in dol po Ljubljani in Savi, da jim čez dan ni bilo kaj za delo na polju in poravila koč.

V teh so ribiči spravliali mreže, sake in čolne. Globina te struge je na nekaterih mestih tolika, da se ti zavrti v glavi, ako pogledaš s čolna v kristalno čisto vodo na dno; ob solčnem dnevu bi lahko dobro razločil iglo; med trstjem in globini pa bi videl kakor polena velike ščuke, ki mučno mirno prežijo na plen.

O ribičkih časih Slapljanov pričajo čolni, stari in preluknjani, priklenjeni ob plove in vrbe. Rabijo jih sicer za prevažanje ena in trstja, ki ga pokosijo na močvirju in senožitih tokraj in onkraj Ljubljane, pa tudi, da se popeljejo v ribe gledat, saj je pravi Slapljan kar zamaknen ali strdi, kakor pravijo, če zagleda ribo. V duhu.

Tovor iz Hrvaške v Zasavju

mnogokrat pa tudi zares, zlasti kadar je vse čisto — seže kar z roko v vodo in jo spretno ujame. Otroci so zlasti spretni pri lovu rib v roke. Nekaj Ljubljancin, nedeljski ribič, ki ga zdaj ni več lovit v Slape — menda lovi doli v Zavoglu — je prišel pravim mojstrom ritolova v roke. Vse dopolne je brezuspšno metal trnek v vodo. Opazovali so ga vsaki pobalini, polomeci ribiča Kosanca — Bubreža in kritizirali njegovo nespretnost. Eden pobalinih je zaklical ribiču, da si upa ujeti več rib v roke, kakor jih bo on vlovil na trnek. »Sarkavec, za vsako ribo, ki jo vlovite v roke, dobite kovačca, se je zadržal na predrzne kritike. Dečki so vzeli obljubo za resno in se takoj podali v vodo. Počakali so, da se je voda umirila, nakar so začeli previdno in mirno stikati z rokami pod vodno gladino ob ob-

izginilac na silvestrovanje na Friškovec in spoznati sam moral žalostno dejstvo, da mlado moško srce ne pomeni dekletom kdo ve kaj. Bolj važno je, da si drugače fant od fare. To pa najbrž nisem, saj so vse šle na lepše. Ni mi zameriti, da sem žalost pod plaščem obesenjaškega humorja poplakoval do jutra.

Slapljanski Kosancev ribički rod je ribaril in čolnaril po Ljubljani in Savi že pred letom 1700. Ziva slapljanska kronika, Neža, je mnogokaj slišala pripovedovati o svojem starem očetu Juriju Kosancu. Bil je od sile spreten ribič in čolnar. Zaradi neke nezgode se mu je bila posušila levica. Ta, za današnjega človeka tako usodna hiba, možakarja ni kaj dolgo ovirala pri ritarenju in čolnarenju. Prenesel je dolžnosti ohromele leve roke na močno desno roko in na trdne

Janče se spusti čez Fužinski jez

žu. Kmalu so mu nametali več rib na suho. Ribič je, jezen, ne da bi jim dal obljubljene kovače, pobral svoj ribički pribor in odšel lovit v Zavogel. Dečki pa so ribe spet pometal v vodo.

Duh napredka dolgo ni mogel zajeti Slap. Krčevito so se držali hišnih imen. Na svoje primke niso kaj dali. Kje so že oni, ki so, kdo ve kdaj, dali hišam imena a še danes boš prej zvedel kje je Bubreževa, Kumreževa Pratkarjeva, Mrveževa, Bezoveva, Cvilivnikova, Ukačeva, Mošenkova, Martinovčeva, Zvajnova, Balšenkova hiša, kakor pa, če boš povpraševal po primkih gospodarjev. Pred leti so imeli pismonoše, biriči in drugi dostavljali pošte in uradnih listin silne težave z dostavo, ker niso vedeli k priimkom še hišnih imen.

Slapljani niso let označevali po letnicah, marveč po kakem posebno značilnem dogodku leta. Tako na primer so eno leto označili za tisto leto ko je samo stari Bezovec imel ajdo. — Da je imel v tistem letu samo Bezovec ajdo, se je zgodilo takole:

noje in kmalu je šlo tako, kakor prej. Čez še tako droto prestopivšo Ljubljano aii Savo se je igraje porinil na določeno mesto. Znal je spretno manevrirati in kretati čoln, da ga je tok vode sam potiskal v željeno smer. Bil je visok, koščen mož, vedno v jrhoveah z domačim platnom podloženih. Po nezgodi ki mu je posušila roko, je postal nervozen ali siten, kakor so nekaj imenovali to bolezen. Nihče izmed fantov in deklet, ki so v tem rodu vedno pridno pomagali pri ribolovu, ni znal dovolj spretno opravljati določenih del. Povsod je bil Jurij takoj zraven. Vse je hotel sam napraviti. Drežnal in robantil je v čolnu enkrat spre- daj, enkrat zadaj, dokler ni bil ribolov končan in ribe odpeljane v Ljubljano. Pravega ravnotežja v gugaččen se čolnu zaradi posušene levice dolgo ni mogel spet pridobiti. Večkrat je strbunknil v Ljubljano, pa so ga vedno hitro potegnili v čoln. Seveda so bili takih nezgod vselej krivi drugi ribiči, zato je ob takih prilikah še hušje robantil nad njimi. Večkrat je segel tudi po kolcu v

bi to mehanično tolkalo kak v resju obvisel kolec, odstranil. Zagrabl je za skorjen in v svojo grozo spoznal, da drži utopljenca za nogo.

»Ježeš, živ utopljenec je kričnil, spustil mrežo in zbežal domov. Od takrat ni šel več mrežo držat. Tudi ribiči v čolnu so potegnili mrežo v čoln in odrinili domov. Čez dan so se podali na kraj, kjer je v vodi ležal živ utopljenec in so ugotovili, da je imel nogo zapleteno v vrvice, ujeta na korenino. Tok vode jo je mehanično poganjal. Vsa razlaga ni staremu Juriju nič zalega.

»Ne, ne, Bog mi je dal po utopljenca zastopit, da sem dovolj lovil in da naj končam.

Stari Jurij in tudi še njegova sinova Andrej in Jurij, niso le ribarili, marveč tudi prevažali blago po Savi. Odpotovali so s čolnom, ki so ga nazivali »ladjoc«, doli do Siska in še dalje. Tam so naložili moko, koruzo, pšenico, zlasti pa vino in z volovskimi vprekami vlekli čoln proti toku do Zaloga pod Ljubljano, ki je bil za takratne razmere bolj važna prometna točka, kakor je dandanes. V čoln so vpregli po 10 do 12 parov volov, ki so jih na gotovih mestih izmenjali. Hudo je bilo v soteskah, zlasti v Zasavju, ko so volovsko vprego morali zamenjati z ljudmi in ti so z dolgo vrvo, ki je rezala v pleča, vlekli čoln, čolnarji pa so ga odpravili od brega z dolgimi drogovci. Čolnarji so pripovedovali, kako sijajno so živeli po Hrvatskem. Gosi, puranov, prašičkov in vina je bilo za nekaj krajcarjev dobiti toliko, da so imeli najboljšega živeža za vso dolgo potovanje. Mnogokrat so se sprijeli in tudi spoprijeli s Hrvati, pa so bili baše vedno Hrvatje premagani in pognani v beg. Prihod čolnov v Zalog je pričakovalo mnogo voznikov, ki so prevzeli blago, ga natovorili na vozove in ga razvažali po Gorenjskem, v Planino pri Rakeku in tudi kar naravno v Trst. Pri nekdanji, Benaufovi, danes Kuharjevi gostilni pri Devici Mariji v Polju je bilo važno postajališče za voznike. Peklo in kuhalo se je, da je dišalo daleč naokoli. »Furmanic so bili takrat najbolji uvaževani gostje občestnih gostlin. Mnogo vina so slapljanski čolnarji pripeljali na čolnih s Hrvatskega. Prazne sode so pritrtili v črvtv predzadnji sod se je vsedel po eden veslačev, pa je šlo veselo in hitro na Hrvaško. Tam so sode napolnili, jih naložili v čolne in jih spet z volovsko in ljudsko vprego privlekli do Zaloga, Nesreče, da so se splavi sodov razbili, splavarji pa tonili in utonili, ako jim sv. Miklavž zaščitnik vseh, ki so izpostavljeni nevarnostim vod, ni poslal pomoči, so bile najbrž pogoste, saj je taka nesreča upodobljena na oltarni sliki cerkvice sv. Miklavža nad Jevnico, kamor so hodili romat čolnarji in ribiči od daleč na okrog. Ko je stekla južna zeleznica, je storila konec temu romantičnemu prevažanju blaga, ki je trajalo tisoč, morda še več let. Ko so

Janče hiti na pomoč tonečemu

dni na tlako. S tem, da so si Slapljani pridobili delno gospodarsko osamosvojitve, pa niso napačili zanje nič boljši časi. Gospodariti niso znali, ne vnovčevati pridevkov, in ker jih ni nihče priganjal na delo, so rajši lenarili in uživali zlato svobodo. Edino veselje jim je bil ribolov in tvorjenje po Savi. Ziveli so se od rib, sirkovega kruha in ajde, Krompirja takrat še niso poznali.

Po Juriju Kosancu je prevzel ritolov z zakup njegov sin Andrej. Očeni se je z Benaufovo Marjanjo iz Device Marije v Polju. Imela sta sedem otrok: sina Franceta in hčerke Micko, Johanco, Mino, Franco, Nežo in Jerico. Vse so bile lepotice, da so fantje od daleč hodili vasovat in se ženit. Micka je vzela Mačka in je postala Mačkula, Johana — Celarca, Mina — Mošenca, Neža — Kogovka Jerica — Bezovka. Vse so ostale v Slapah in dale življenje mnogim mladim ritičem in ribičkam. Franca pa je bila pobabljeva in gluhonema. Neža je imela gostilno, v kateri so ribiči in drugi popili kar neverjetno množine žganja. Bajje več, kakor steže na en dan Ljubljane mimo Slap. Vsa dekleta so morala pridno pomagati pri ribolovu. Neža pravi, da oči ni poznal nobenega otzvara. V viharju, burji ali še tako hudem mrazu so morale iti »mrežo držat«. Mokre, pozimi so jim vsele ledene sveče od kril, in vse premarzane so pomagale, pa naj so lovili podnevi ali ponoči.

Andrejčkov oče, kakor so Andreja imenovali, je v svojem tolikoletnem ribištvu potegnil na suho baje 54 utopljenec. Ko je kot deček hodil v družbi s svojim očedom na lov, sta potegnila na suho v letih 1810do 1812 tudi nekaj Francozov, Andrej je pripovedoval, da je imel njegov oče navado, ko je utopljenca potegnil na suho, reči: »No, pa si opravil ta svojec, Francozom, ki so imeli močno potolčene glave, pa je še dodal: »Pa tudi dobil si ta svojec. V letih 1864 do 1865, ko so lovili fante za ekapedicijo v Mehiko, je Andrejčkov oče vlovil mnogo utopljenecv »Meksikajnarjev. Mnogo omih, ki so se prostovoljno javili v mehiško vojno ait pa so bili s silo uvršeni v njo, se je vrigo v Ljubljano. Andrejčkov oče, ki je dosegel starost 96 let in je h koncu svojega življenja popolnoma oslepel, je pripovedoval svojim hčeram in tako tudi Neži, da so meksikajnarji slammiki »kar takoc plavalii po Ljubljani. Seveda ni bil pod vsakim slammikom meksikajnar, vendar jih je bilo mnogo. Svojci utopljenecv so obklovali svoje sinove, misleč, da so pokopan tam v daljni Mehiki, med tem pa počivajo pri D. M. v Polju, v Štepanji vasi, ali pa pri Sv. Urhu nad Dobrunjami.

Kako je Andrejčkov oče »sortirak utopljenecv, ne vemo. Vemo pa, da je bilo od njega odvisno, kje to kdo pokopan. Če ga je potegnili na levi breg Ljubljane, je bil pokopan pri D. M. v Polju. Prej, ko so Slape še spadale pod šentpetrski zvon v Ljubljani, so jih pokopavali pri Sv. Petru, če jih je pa

Janče v borbi z morskim ječ

Pri Nežici

potegnil na desni breg, so jih pokopali v štopanji vasi ali pa pri Sv. Urhu nad Dobrunjami.

Andrejčkov oče je bil zelo strog s svojimi lepimi hčerami. Ni pustil vasovalcev k hiši, toda ljubezen tudi takrat ni poznala ovir. Lepo Nežko je vzljubil Kovačev iz Dravelj, Kogovšek, prav fest fant. Daleč je moral hoditi pod okno in hudo se je lepa Nežka bala odpreti. Neke pustne nedelje, pozno zvečer, je potkal izvoljenec na Nežino okno in pridno prigravjal, naj bi šli Neža in Mina z njim na ples k Benaufu v Polje. Sreča je hotele, da je bil oče v gostilni pri Grahku v Slapah. Hitro so se oblekle in smuknile iz hiše. Lepo je bilo na plesu; vrtili so se, da je bilo kaj. Pozno ponoči so se vrnili v spremstvu svojih fantov. Da ne bi zbudile strogega očeta, je Mina, ki je bila izredno korajžna, zlezla skozi podstrešno okno in dospela pravkar v vežo odpirat vrata, ko se je oče prebudil in začel vpiti: »Cigani, cigani!« Že je snel puško s stene. Mina je hitro skočila v klet in se skrila za kad. Neža in oba fanta pa so stekli ven v sneg, ko je oče ustretil. Trenotek za strelom je padel Nežin fant v sneg, se hitro pobral in tekkel zopet naprej. Sam sebi je dejal: »Na, pa sem ustretil, saj tudi zajec, ko je ustretil, se teče nekaj skokov naprej. Pozneje se je izkazalo, da ni bil ustretil. Vrnili so se v hišo in tudi oče jih je lepo sprejel, ker se je vse srečno izteklo. Še dolgo so se Slapljanji smejali Kogovškovi razlagi, po čem je sodil, da je ustretil.

Mina je bila res jedrnatu dekle. Ko je neko jutro z vozom peljala ribe v Ljubljano in si izbrala za prodajo ugoden prostor, je pristopil h konju neki možki in odpeljal voz na slabši prostor. Mina je kar vzela bičevnik v roke in z debelim koncem vseskala moža čez hrbet, nato pa stekla po policaja in mu navtela, da je možak njo udaril z bičevnikom. Vsi pričujoči so potrdili Minino izpoved in tepeni mož je moral s stražnikom kjer je prejel kazen za dejanje, ki ga ni storil.

Štrahno noč je doživel Andrejčkov oče zet Cerar. Preden se je vlegel nekega večera spat, se je domlenil z Andrejčkovim očetom, da lo noč ne pojdejo lovit in je brez skrbi trdo zaspal. Ob eni uri ponoči pa je, tako je potem vse življenje trdil Cerar, Andrejčkov oče močno potkal na okno in zaklical: »Pridi, gremo lovit!« Cerarju se je zlasti sprememba domenska zdela zelo čudna. Hitro je vstal zlezal v hlače, povezel star klobuk na glavo in odšel k velikii skali, ki je tvorila ogromen strop veliki voltni pod bregom v kateri so bili priklenjeni čolni in spravljene mreže, saki in druge ribiške potrebščine. Pravkar je ura udarila dve, ko je prišel k skali. Zemlja se mu je stresla pod nogami, s strašnim grometnim glasom je skala spregovorila: »Dve je ura, človeka pa nikjer« in se je s strahotnim truščem zrušila in pokopala pod seboj čoln in vse ribiške potrebščine. Padec skale je potresel vso vas. Cerar je ves prestrašen tekkel na dom k Andrejčkovemu očetu. Ta je trdo spal. Cerar mu je povedal, kaj se je zgodilo in ga vprašal, zakaj ga je prišel klicat, ko zdaj tako trdo spi. Andrejčkov oče je z zakle, da ni zapustil postelje. Ta dogodek je razburil vso ribiško naselbino. Krn pokopanega čolna pa je še do nedavnega gledal izpod skale.

Starejši Slapljanji še danes radi postavljajo na bregu nad pogreznjeno skalo, ki je tako očito napovedala skorajšnji konec lepih ribiških časov. Molče, s spoštovanjem in ljubeznivo zrejo na nekdanj tako trden skalni strop, pod katerim so njihovi predniki, v najlepši vzajemnosti, opravljali ribiška in čolnarska dela ter se preprosto izživljali v svojem ribiškem življenju. Da, da, nihče nima nad seboj tako trdnega stropa, da ga ne bo mogla usoda zrušiti, čim se ji bo to zljubilo.

Andrejčkov oče je tudi na poseben način končal z ribolovom. Ko je bil že star, se je ponoči peš in utrujen vračal od Fužin proti Slapam, dočim so ostali ribiči nalovljene ribe v čolnu pripeljali po Ljubljani v Slape. Vlegel se je na Samonettijevi senožeti, da bi malo počil. Ležal je znak in gledal v nebo. Naenkrat se je nebo močno zasvetilo in kakor je pravil, so se s šušnim treskom odprla nebeska vrata in videl je Jezusa, kako je šel tja in se z noma nakar so vrata spet zaprla in se je znova stemnilo...

Hitel je domov pripovedovati kaj je doživel. Naročil je: Kadar bo umiral, naj odprejo okna. Tudi je pravil, da bo doživel visoko stopeno zaradi tega, ker je videl Jezusa. Od tega dne dalje mu je jel pesni vid do končne osepitve, dočakal pa je starost 96 let. Loviti ni šel več, le mrežice za lovljenje piščev je še pletel za Rodetovega Francejina, ker ta sicer ni hotel donosati krme za ribe (čreva, kri in drugo drobovje), če ni dobil mreže.

Stari Pratkar je večkrat pripovedal, kako je Andrejčkov oče spravil ob velikoga, 10 kg težkega sulca. Nekega večera, ko so terice trle lan pri Andrejčku, je šel Pratkar, ki je bil takrat v najlepših moških letih, vasovat k Andrejčku. Ko je prišel v hišo, so terice pravkar odložile žlice. Pratkar je dejal Andrejčkovemu očetu: »Daj jim še kaj jesti, saj vidiš, da so že lačne«. Terice so hitele zatrjevati da so site in da ne vamejo niti grizljaja več. Tudi Andrejčkov oče je naštel vse rihte s katerimi jim je postregel. Pratkar, hudomušen mož, pa je dejal:

»Če mi daš sulca, ki si ga danes ujel, ti pa dokažem, da še niso site.«

»Pa ti ga dam, samo dokaži te.«

Pogovor se je zasukal v drugo smer in Pratkar je šel malo na vrt. Kmalu so odšle tudi terice. Ko so stopile iz hiše na vrt, so se z bližnje češnje usuli številni sadeži na tla in priskočile so, terice in hlastno hitele zobati sočni sad. Iz hiše je stopil stari Andrej, pa zlasti samozavestno vprašanje, ki je prihajalo s češnje:

»Oče ali bom dobil sulca?«

»Boš!«

Od takrat so Slapljanji dejali velikim ječem. Nisi nikoli sit, kakor terica.

ta grob prižigati lučke in molit za dušni mir pokojnih, katerih duhovi so strašili za obzidjem umobolnice. Drugi grob je ob Zaloški cesti, preden prideš na Studenec, a tretji ob železniški čuvajnici pri vojaškem vezališču.

Strahovi za obzidjem umobolnice so bili Slapljanom prava šiba božja. Najhujše je pa za tem obzidjem doživel ribič, stari Kajžar. Po ribolovu se ga je malo »nažehtak« pri »Stajercu« na Fužinah in se je pozno ponoči vračal za obzidjem v Slape. Bilo mu je doigčas in si je zaželel družbe. Sam pri sebi je rekel: »Če že ni človeka, naj pride saj hudič, da ne bom tako sam.« Kmalu je zapazil poleg sebe majhnega dečka, kako je hitel z njim, in skušal iti v korak. Ko ga je ponovno pogledal, je bil deček že večji, kmalu je bil njemu enak, in ko sta prišla v vas, je bil že večji od njega. V groznem strahu je Kajžar prišel do hišnih vrat in z njim strašno dolgi tujec, sam hudič, ki mu je zdaj že glava segla nad streho. Kajžar je planil v hišo in se od strahu onemogel zgrudil. Močno je zbolel, kmalu nato umrl.

Zadnji zakupnik ribolova iz tega starodavnega ribiškega rodu je bil sin Andreja Kosanca. Francec, po domače Andrejčkov Francej. Oženil je Lurino Meko iz Slap. Ta pa ni bil samo mojster v ribolovu, marveč tudi mojster v lovljenju vider. S Kausovim očetom sta jih mnogo vilovala. Iz čolna sta na ona mesta, kjer so se vidre shajale ali pa postajale, ne da bi stopila iz njega, izkopala malo jama, v njo postavila skobca z vado in jo nalahno prekrila. Vidra je zavohala vado, kakšne človeške sledi pa seveda ne, zato je kopala in rila v skritega skobca, ki jo je kmalu stisnil med svoje železne zobe.

Kausov oče je bil slapljanški Meksikajnar, ki se je prav na tuden način rešil gotove smrti v Mehiki. Pripovedoval je, kako so jih peljali na morišče. Zenske so iz stranskega sovraštva do Avstrijcev vpile kakor zveri, jih polivale z nesnogo, gnojnico in jih obmetavale z raznimi predmeti, dokler niso prispeli na prostor kjer so bile jame izkapanne. Ob te so jih postavili in čakali, da pridejo strelci k jih bodo postrelili. Bil je velik naval radovednežev, ki so stali prav blizu na smrt obsojenih. Kaus, ki je bil zelo simpatičen fant, je stal ob skrajni levičete. Ozrl se je malo na levo, v gnečo radovednežev, in je zapazil da mu nekdo z roko ob nogi maha, v znak naj uide mimo njega v gnečo. »Kar zaneslo me je k njemu. Sklonil sem se na vse štiri, in sem se mimo nog izplazil iz gneče, pri čemer so me kar rinitli z nogami, da bi mi beg uspel kar mi tudi je. Človeka dobrote nikoli ne zapusti; človek je le človek« je pravil na stara leta Kausov oče. »Eden je pokazal iskro dobrote, pase je vnel plamen dobrote v preji tako divjih ljudih. Prav privali in suvali so me, da sem hitreje prišel na varno.« Potikal se je po gozdovih. Dobri ljudje so ga preoblekli in je potem na nekem parniku l. 1867. kot kurilec srečno prispel spet v Evropo, domov, v ljubljene Slape.

S Francecom Kosancem, so lovili vsi njegovi sorodniki, vsi Slapljanji, pozneje tudi sin Janče. Ribaril je Francec več desetletij in ukačal starost okrog 70 let. Potegnil je na suho 45 utopljenec; kakor je pripovedoval: »Narobe toliko, kolikor jih je potegnil na suho moj oče.« Od vsakoga je imel najrajši Bezuvo, ker se je lahko šel z njegovo nekretnostjo pri ribolovu. Bezove ni bil prikrsten Slapljan, zato tudi ne kaj spreten ribič. Bezovev oče se je priženil v Slape iz Bizovika in hiša je dobila po njem novo hišno ime »Pri Bezovcu«, pisal pa se je za Hirbarja.

Za mnogo ribiških družin v Slapah so se začeli hudi časi, ko so »dohtarji« in druga gospoda izdrazili ribolov. Stali so pred nerazumljivim dejstvom, da ne bodo smeli več loviti rib. Se kot tlačani so si lovili rib po mili volji, po osvoboditvi iz tlačanstva so postali zakupniki ribolova, ki jim je donasal lep zaslužek. Kosanci, ki so lovili več sto let, naj bi ne smeli loviti? Ta zagonek jim je ostala neresena. Prav težko so se udali v novi položaj in je polagoma so začeli vestneje opravljati poljska dela in se zanimati za živinorejo. Le Janče, zadnji moški potomec Kosancev, se ni in se ne bo moški potomec Kosancev, se ni in se ne bo vdal v usodo ki ga je tako kruto prevarila.

Zadnji ribiški moški potomec iz rodu Kosancev je — kakor rečeno Janče Kosancev sin Franceta Kosanca Star je 46 let. V njem se burno pretaka neugnana ribiška kri. Po svojem očetu je dedoval posestvo, za katero se pa ne zmeni: ne opravlja ga in ne obdeluje, saj je bil rojen za to, da bo živel vse življenje na vodi. Ni si moglo predstavljati, kako strašen udarec je bil za Jančeta, ko je ribolov prišel v druge roke. Ne smemo se čuditi, da paragrafi niso v stanu ugnati Jančeta. Ko je bil že tolikokrat zaprt zaradi ribolovske tatvine, je šel v Ameriko. Tam se je pridružil Indijancem in lovil z njimi ribe na Michigan Lake, »na mišjem jezeru« kakor on pravi. Indijanci so ga vzljubili, zakaj Janče je srčno dober človek. Spoznal so njegovo silno spretnost. Pletel jim je mreže, sake in pripravil drug ribiški pribor. Potem je šel k neki ribiški družbi, ki je s parnikom odplula na morje na ribolov. Postal je tako spreten morski ribič in tako unauški da so ga vsi občudovali in radi imeli. Strašne trenutke je preživljal nekoč na morju, ko v zle tulinu sirene, ki je naznanjala da se bliža vihar in da naj zato ribiči v čolnih hitijo k parniku, da jih bo potegnil na krov, ni ubogal Janče bi še rad kaj vlovil, pa so ga

Janče je videl hudiča ...

medtem, ko se je iz daljave bližal z veliko hitrostjo velik val, obkolil morsk psi in z gobe silili v čoln, prenapolnjen z ribami, ki je bil v vodi že do roba. Zdaj z eno zdaj z drugo nogo je suval pse v gobe in z vsem naporom veslal k parniku. Prav v zadnjem trenutku je zatanknil kavija vrvi, ki so mu jo vrgli s parnika, spredaj in zadaj v železnah obroča in v trenutku, ko so ga potegnili, je butnil velik val njeza in čoln ob lajdin bok. Kaj hujšega se mu ni pripetilo.

Slap in Ljubljani ne morel pozabiti, pustil je ženo v Ameriki ali pa je ona njeza pustila v Evropo, in prišel je spet domov v Slape. Zašel je spet pletiti mreže in sake in je lovil za nove zakupnike, mnogo pa tudi zase vzlic prepovedi in mnogim kaznina. V svoji stari hiši prebiva, kuha in gospodinji si sam, le kake dobre sorodnice pridejo in poskrbijo, da je opran in da je drugače snažno v hiši. Pri njem se oglašajo potepuhi in drugi reveži in Janče jim rad nudi streho in še skromni živež deli po bratovsko z njimi. Zdjaj se je k njemu preselil stari mizar Johan in kar do rja se mu godi pri Jančetu. S svojim posestvom in z dohodki Janče ne razpolaga več, saj mu za to tudi ni kdo več kaj. Posebnih življenjskih dobrot ne zahteva. Le svoboda in ribolov sta mu vse. Janče je znan daleč naokoli in vse ga ima rado in deli z njim kruto usodo, ki mu zdaj prepoveduje nalogo, za katero ga je poklicala v življenje. Ko je nekot spet stal pred ljubljanskimi sodniki, ga je sodnik vprašal:

»Janče, kolikokrat pa ste bili že zaprti zaradi ribolovske tatvine?«

»Ne vem, si nisem zamerkal.«

»Vam bom pa jaz povedal 14 krat.«

»Že mogoče.«

»Janče, saj vendar veste, da ne smete loviti, da je to tatvina in da Vas moramo kaznovati, nehajte že vendar, saj nimate pravice loviti.«

»Kdo pa more to reči, da nimam pravice, saj sem bil za to rojen!«

»Tu v knjigi stoji zapisano, da ne smete loviti.«

»Janče je začel modrovati: »Pravica se ne da zapisati, pravica je! Pa prepoveste psu lajati, mačku miš lovit, škrcanju žrgoleti.« Kakor je Janče pravil, je gospod, ki je sedel poleg sodnika, opomnil sodnika na nekoga divjega lovca, ki se je po tolikih koznih obstrle! nogo, ki so mu jo kasneje odrezali, ker se sicer ni bil v stanu premagati, da ne bi šel na divji lov, in je menil, da je Jančeta ribiška strast prav tako. Janče se je pa odrezal: »Jaz si jo pa ne bom.« Janče je prejel petnajsto kazeno, po uvidenosti sodnika zapor najmanjšega obsega. Ko se je b'žal čas, ko je moral iti Janče odsedet kazeni, si je par dni poprej šel spet navolov rib, jih je lepo spekel na masti, nekaj na olju, nekaj pa še popekel na kisu, jih zložil v velik zavoj in se javil v zaporih sodišča. Ko so ga spet zagledali pazniki in jetniki, so vzkliznili:

»O, tisti z ribami je prišel.« Razdelil je nekaj rib med jetnike in paznike, nekaj pa jih je pridržal zase, da mu je bilo v zaporu vedno kar dobro. Komaj se je vrnil iz zaporov, je spet začel pletiti mreže in sake — odvzeli so mu jih že toliko, da bi jih ne mogel naložiti na en voz, — in ko je imel vse znova pripravljeno, se je Janče spet podal na ribolov. Izkušena ribiča in čolnarja je zlasti cenil dr. Robida, s katerim sta mnogo ribarila; pa tudi g. Dimnik, bivši župan pri D. M. v Polju in zakupnik ribolova, ga zna ceniti. Dimnik pravi da se Jančetu zaupa, pa če je voda še tako narasla in če je njegov čoln še tako prelukan. Le enkrat se je prijazni Dimnik močno prestrašil. Na narasli Ljubljani je Janče z vso silo porival čoln naravnost v smeri na jez pri Vevških papirnicah. Dimnik ga je rotil in prosil, naj ga vendar popelje na breg in da naj sam, če se mu zd. zdri preko jezva v smrt Janče je ubogal in je potem sam zdrknil preko visokega jezva v valove pod jezo. Nič se mu ni zgodilo. Pa tudi fužinskega jezva se Janče ni ustrašil. S tovaršem, ki je obupno prosil Jančeta, naj zavzela h kraju, da bo izstopil iz čolna, je kakor demon svignil preko jezva v pre-

Janče nese starega očeta domov

pad v razburkano valovje. Janče je popolnoma obvladal sebe in čoln, nič se ni zgodilo hujšega kakor to, da sta bila do kože mokra.

Dobro pomni svojega deda, Andrejčkovega očeta, ki je dočakal starost 96 let. Zasti se spomni na neko jutro, ko sta stari oče in oče šla po ribolovu k »Stajercu« počivat in sta se temeljito opila. Ker jih dolgo ni bilo domov, je mati posala Jančeta pogledat, kaj je z njima. Janče ju je našel pri »Stajercu« močno pijana. Ko jih je polagoma spravil iz gostilne, sta se kar sesedla. Janče si je najprvo naložil na rame starega očeta in ga nesel strejaj daleč. Odložil ga je na tla in šel nazaj po očeta in ga po'ožil ob starega očeta. Naložil si je na rame spet starega očeta in ga nesel, dokler je mogel. Odložil ga spet in se nazaj grede odpočil. Menjaje, zdaj tega zdaj onega, ju je prinesel do doma. Janče je bil po takem kajpa močno utrujen. Dobro pomni, da je stari oče, ko ga je odložil v hiši na klop, spregovoril: »Napa smo le domov prišli.«

Nekaj sličnega, kakor je bil doživel Jančeto prastari oče Jurj Kosanc, ko ga je »živi utopljenec« pregнал za vedno od ribolova, je doživel tudi Janče. Ko je čolnaril po narasli Ljubljani v Sgah, je zapazil, da leži neznan človek do vratu v vodi in mu maha z roko. Janče je smatral to mahanje za klic na pomoč. Hitro se je porinil do možakarja v vodi in z grozo je zapazil, da ima pred seboj utopljenca, ki se mu je roka zapletla v vejo, ki je visela v vodo, a jo je tok vode enakomerno poganzjal. Tega utopljenca se je Janče močno prestrašil, drugih pa ni bilo. Le še neki Blaž čevljar, ki je bil zelo pohabljen in

Mladi kralj Peter med Slapljanji

ga je Janče mrtvega potegnil na suho, mu je zadal precej strahu. Ker je bil močno zveržen da niso mogli krste pokriti s pokrovom, je Janče zarenčal nad utopljenecem in mu z nogo stisnil krive noge v krsto, nakar šele so mogli pritrčiti pokrov. Prej pa so utopljenca pregledali žepe in pri tem se je polna škaticca žveplenk izsula po tleh. Pomoči je šel Janče prav na tja kraj ribe lovit. Ko je stopal sem in tja po gramozi, se je pod njegovimi nogami delal ogenj. Jančeta je to tako prestrašilo, da je kakor furja bežal domov. Šele drugi dan je ugotovil, da so žveplenke, ki so se čez dan dobro posušile, povzročile ogenj pod nogami. Dotlej pa je bil trdno prepričan, da ga preganja duh čevljarja Blaža, ker ga ni kaj ljubeznivo potisnil v krsto.

Hudiča je videl Janče prav ob blizu, ko je z očetom in s Kausovim očetom lovil ribe pri mostu papirnice v Vevšah. Lovili so blizu levega brega in naenkrat se je nekaj zganilo v grmovju. Točno so videli, da je bilo črno in da je imelo roge in zeleno razsveteljene oči. Najprvo je hudiča opazil Kausov oče in je od strahu skotraj tebebnil v vodo. Nato sta ga različno opazila tudi Janče in njegov oče. Tako so bili zmešani, da so eni porivali čoln v smeri proti hudiču, drugi pa v nasprotno smer. Ko so se nekoliko oddaljili od hudiča, je ta — zameketal... Bil je mesarjev kozel. Skušali so se sicer smejeti nad svojim strahom, pa jim smeh ni šel od srca. Končeli so lov in se trudni podali domov.

O trdem spanju ki ga spijo sulci, ve Janče mnogokaj pripovedovati. Koško jih je Janče izvlekel s sakom na suho, ne da bi se bili ganili! Prav z rogovičjo droga ga je že izvlekel na suho; otepati je začel šele, ko mu je zmanjkalo zraka. Naslednja Jančeta z godba, ki se je zanj končala

z običajno obsodbo, bi dala sklepati da morejo sulci dobro spat tudi na suhom.

»Kar zaneslo me je spet k vodi« je pripovedoval Janče in s prvotna iskral po desnem žepu tolovniku smeti, pomešane s tobakom. Nadeval si je zvrhan kupček smeti na papirček in si zvil cigareto.

»No, dobro, proti Fužinam sem šel in gledal ribe. Na sipini — na suhem — sem se naenkrat znašel pred težkim sulcem. Kar mirno je ležal. Nu, dobro. Kaj sem hotel, vzal sem ga in nesel Knutu, da bi ga ta oddal zakupniku lova. Ta šment pa ga je nesel naravnost v Ljubljano in ga prodal v nekem hotelu!«

»Janče, pa je bil sulce res živ?«

»Kaj vem? V mojih rokah se ni oživil, če se je, se je v njegovih.«

»To vam pa rad verjamem.« — Ta moja pripomba mu je kar sapa zaprta. Obraz je skremžil v sto režečih se gub in njegove dobre plave oči so izpod gub vprausile strmele v tako velikega butca. Ni mogel pripovedovati dalje, dokler nisom svoje izjave o verjetnosti malo pojasnil in se spet spravil v boljše luč.

»Nu, dobro. Otvadli so me. Dobil sem poziv k sodišču, pa nisem šel gor. Ni dolgo tega, ko sem prejel od sodišča obsodbo. Din 575.50 za sulca pa drugih stroškov toliko, da je bilo okrog 2.000 Din. Plačal nisem, saj nimam s čim« je naravnostno dejal Janče. »Prišli so, pa so odmerili kos sveta. Nu, dobro!«

O ribiških in drugih doživljajih zadnjega Kosanca — Jančeta — pa tudi o junaskih činih pri reševanju potapljalčevih, bi mogli pripovedovati še marsikaj in radi bi pripovedovali, če bi to moglo njegovo žalostno usodo kaj spremeniti. Pa rod je rodi!

Nevarnosti poljubljanja zaradi izločevanja sokov

Pametni človek sploh ne poljublja, nikjer, nikdar, v nobenem položaju. Kajti živi po zakonih znanosti, zaupa znanstvenim izsledkom, okorišča se s temi izsledki. Duh, ki prodira v skrivnosti vseh pojavov in dogajanj, je namreč odkril peklenske nevarnosti poljubljanja, nevarnosti za zdravje in življenje. Najvarnejši so poljubi zjutraj, ker prenašajo več bakterij, ki izzivajo bolezn. Toda pametni človek ne poljublja niti opoldne niti zvečer, ker odnaša poljubljanje njegovemu telesu snovi, ki jih telo samo nujno potrebuje.

Znanost je namreč kemično raziskala soke poljubov (saj govorimo vendar o »sočnih poljubih!) in je odkrila, da vsebuje 100 gramov tega soka 61 g vode, 0,7 g beljakovine, 0,16 g sluze, 0,761 g maščob, 0,45 g kuhinjske soli in poleg tega še različne mineralne snovi.

A tudi če bi človek preveč ne maral za vse te škode, bi se moral varovati poljubljanja kakor hitro bi se ozrl na neko drugo, nič manj žalostno bilanco. 480 poljubov te stane namreč po odkritih znanstvenih luči z univerze v Coloradu cel dan tvojeja življenja in če pritisne neki človek v teku svojega življenja 175.000 poljubov, si ukrade eno celo leto svojega življenja, ker se pri vsakem poljubu srce tako razburi, da utripuje trikrat hitreje nego v normalnem stanju.

S tem pa še ni vseh grozot konec. Dokazano je »znanstveno«, da je poljubljanje v prepihu nevarno, še bolj nevarno pa je poljubljanje v segretem stanju, kar se ba, je tudi kdaj dogodi. Tudi v prostorih s slabim zrakom bi se ne smeli poljubljati, kajti ameriški higienški urad je ugotovil, da se prenese v takšnih okoliščinah še več bakterij. Nekdo jih je celo natančno seštel: 140 bakterij povprečno na vsak kubični milimeter poljuba. Kaj bi rekli šele ti raziskovalci poljubov k Siegfriedovemu poljubu Brunnhilde, ki traja pri Wagnerju celih 21 taktov, ali k poljubom, kakršne vidimo včasih na filmskem platnu! Kubičnih milimetrov in števila bakterij bi tu sploh ne mogli več izračunati, preveč bi bilo vsega.

Torej: razumni ljudje, ne poljubljajte se!

Padalo se ni pravočasno odprlo

Iz Moskve poročajo, da sta se tam pri nekem skakanju s padali smrtno ponesrečili letalki Ljuba Berlinova in Tamara Ivanova. Izvršiti bi morali ekok z zadržanim odpiranjem padal, pa sta se padali prekasno popolnoma odprli, tako da sta ženski treščili z vso silo ob tla in se ubili. Berlinova je imela za seboj že 49, Ivanova pa 67 skokov s padalom.

Pomlad pred kamero

Pod mojim oknom se je razcvela črešnja. Čez noč, kakor da ni mogla pričakati niti te čudežne pomladi, ki je priplesala, pristajala in pripeta za cel mesec prezgodaj v deželo.

Kadar se mi dvignejo oči od vrstic, ki jih razporeja s tihim peketanjem v pravih prestedkih drugo pod drugo moj mali pisalni stroj, mi pade pogled naravnost na snežno bele cvete, preko katerih skačejo v igrivem begu žarki in sence aprilskega neba. V vrtu za črešnjo se zibljejo v rahlem vetru z rožnatimi zvezdicami posute veje brežkev, skrivljene hruske skušajo z belino svojih cvetov tekmovati s črešnjami, za vrtom blodi pogled med zeleniče travnike in polja s čudovito elegantnimi loki brazd, a še dalje se ustavlja na mehkih gričih z belimi hišicami in cerkvicami, na obraščenih hribcih in čisto v daljavi, na komaj vidnih grebenih zasneženih skalnih orjakov. Za sinjo meglico, v kateri jih komaj slutijo, je zima razvila svojo poslednjo, najbolj zaračo in najlepšo belo krasoto.

Vsak sum in zvok, ki prihaja skozi okno iz tega na pol sanjskega sveta, je pesem: udar motik, ki prekopavajo zemljo, vzkliki in smeh ljudi, ki se pojavljajo od časa do časa na poteh, neutrudno žvrgolenje skranca, ki vije svoje kroge nevidno kje pod silnim nebom, komaj slišno šumljanje vod, ki se jim mudi v zavilih strugah od ovinka do ovinka. Veter zadira od časa do časa močneje med krošnje in jih zamaje. Nekje enakomerno klopoče mlin na stope, ki so ga postavili otroci ob živi vodici.

To so tako neskončno nežne in očarljive stvari, da bi se jih človek ne utrudil gledati in poslušati dolge ure. In rad bi videl amaterja, tako navdušenega, kakor sem jaz, ali pa veliko manj, ki bi ga ne prijel volja, da bi izvel iz omare svojo kamero ter se odpravil z njo kamor koli, brez določnega cilja v ta prebujeni svet, da si ohrani nekaj njegove sedanje krasote za tiste dni, ko je vse okrog tebe pusto in ko človek ne ve, v kaj bi se drugače zagledal, da bi mu ne bilo poginuti od dolgočasje in tegob.

Dovolj časa je počivala v svoji shrambi in čakala tega prebujenja. V normalnih letih brez takšnih bedastih zim, kakršna je bila letošnja, bi ji ne bilo treba čakati. Polnovredna zimska narava je postala že davno motivična zakladnica vsakega resnega amaterja, neizčrpna kakor narava v kateri koli drugi letni dobi. Res je pa, da se pomlad s svojim neizmernim bogastvom lučnih in barvnih odtenkov, s svojimi črtami, rastlinami in specifičnim življenjem vse bolj izrazito ponuja kameri kot motiv. Z vsakim korakom zadeneš tedaj ob nekaj zanimivega in novega, vse luči, barve in oblike bi rade s teboj domov.

V tej nezadržani samoponudbi je tudi največja nevarnost pomladnih motivov. Le preradi pozabimo nad barvami v naravi, da jih more fotografska plast prevesti le v omejeno lestvico bolj ali manj sivih odtenkov in se potem čudimo, če dosežemo namesto pestre prostornosti nemožno monotonost brez vsake plastike. Le preradi se dajemo zavajati tisočim oblikam in nam potem ni prav, če nam v sliki rezultira nerazveseljava zmešnjava črt in marog. Krivda je v tem, da se ne znamo omejiti na bistveno, na poedino, da bi hoteli ujeti na plast vse, kar vabi pogled vase, krivda je v tem, ki v svoji majhnosti prav tako lahko izrazi pomlad na sliki kakor celota očem. Posamezna svetloča vejica proti nebu, posledni sočen brst izraža lahko na fotografiji neprimerno bolj pomladno cvetenje in kipenje nego cel vrt dreves, majhen izrez ob potoku, z nekoliko cvetkami, ki jih ožarja sonce, je običajno več vreden nego cela široka pokrajina z grmado atributov. In če želimo podati široko pokrajino, tedaj poskusimo vsaj z osreditvijo ostrine samo na glavni predmet v njej in z vsemi drugimi znanimi pripomočki pri snemanju in poznejši izdelavi podrediti ali odpraviti nebitne podrobnosti, podati jo, kolikor gre, ploskovno.

Druga nevarnost je v rabi nepravilnih tehničnih pripomočkov. Kamera sama na sebi je še najmanjša skrb. Kdor pozna vse njene možnosti in jih upošteva, bo vedel dobro, česa naj se z njo loti, pa naj bo navadna škatla z najpreprostejšo lečo za Din 75 ali najdražji aparat, kamera malega ali velikega formata. Važnejši je negativni material. Kdor uporablja v današnji dobi kaj drugega nego visoko občutljive, silno drobnozrne, položno gradirane, popolnoma brezobstratne in vse barvne razlike od vijoličaste do rdeče skoraj pravilno premagujoče pankromatske emulzije, si brez vsake upravičenosti otežuje delo. S temi emulzijami odpade skoraj popolnoma tudi skrb, ki nam jih je še pred nedavnim prirejala pravilna raba rumenic. Rumence so postale razen v posebnih primerih že odveč. Pomladno zelenje nam utegnejo podati tako svetlo, da postane prej podobno snegu nego zelenju, za svetlo pomladno nebo zadostuje pri današnjih fotografskih plasteh tudi svetla rumenica, edino za posebne efekte, n. pr. za plastično podajanje cvetja proti nebu, pride v poštev temnejši filter. V ostalem: posnetki beleca cvetja proti svetlemu nebu in belim oblakom, so obupno prizadevanje. Le zelo dobri praktiki utegnejo imeti tu kakšen uspeh. In kar se tiče rumenic:

preden si kakšno kupiš, daj jo po strokovnjaku spektroskopično preiskati. V ljubljanskem fotoklubu smo napravili pred časom to preskavo. 90 odstotkov rumenic, sami izdelki svetovno znanih vrdk, je bilo nepravilnih ali zanič. Nismo se več čudili, da so nam dajale tako muhaste rezultate, da smo dobivali premalo eksponirane negative, ko bi morali biti po vseh pravih zadostno osvetljeni, da so na najbolj neumljive načine prevajale barve, vigneturale, kvarile ostrino obrisov.

Se važnejše je vprašanje osvetlitve in razvijanja. Oboje je v tesni medsebojni zvezi, oboje lahko pokvari v neveselih rokah najlepše posnetke. Pri tem ni ime razvijalca niti posebnega pomena. Tako zvani drobnozrni in izenačevalni razvijalci ti dajo lahko isto tako trde, neuporabne negative in zrno krompirjeve velikosti kakor navaden netol-hidrokinon, če osvetliš premalo, trdi na modernih emulzijah. Ti specialni razvijalci pa dajejo nasprotno idealne negative, če si jih osvetliš dvakrat, trikrat več, nego je kazal svetlometer. A tudi tukaj je treba nekaj lastne izkušnje, pred vsem kar se tiče pravilne razredčenosti razvijalca in pravega razvijalnega časa. Najslabše pa je preizkušati sto vrst razvijalcev, namesto da bi se privadil enega. Če sprožiš enega dodobra, potem lahko delaš z njim čudeže. Iz slikam n. pr. skoraj izključno, celo reprodukcije, na najmanjši format. 18 krat 24 mm (!), uporabljam čistiljivi, stari glicin v normalni se-

Moja mamica naj se smeje, tudi kadar pere!

Tudi kadar pere naj ima mamica časa zame, naj ima dobrovoljen obraz in naj ne bo po pranju tako strašno utrujena! Zato vzame za pranje vedno Schichtov Radion, ki opere perilo brez truda veliko bolj čisto, kakor bi ga oprale najbolj pridne roke ob najhujšem naporu. Saj je vendar tako preprosto: raztopi najprej Radion v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato perilo izperi najprej v topli, potem pa še v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

Schichtov RADION pere vse

stavi in razredčenosti, povečavam na format 30-krat 40 cm, pa bi rad videl povečave drugih amaterjev na iste formate iz večjih, s specialnimi razvijalci zavitih negativov (recimo do formata 5 krat 6 cm), ki bi bile po ostrini, zrnu in bogastvu tonov boljše. Čemu omenjam vse to? Zato, ker polagamo preveč važnosti na to, kaj slikamo, a premalo na to, kako slikamo. Tehnika je masi amaterjev prava pastorka in čeprav ni nič takšnega, kar bi se ne dalo kmalu obvladati, jo ven-

dar zanemarjajo. Edino dober tehnik pa lahko izrazi tudi v pomladanskih motivih tisto posebno razpoloženje, tisto nežnost in živost, ki je za pomladno dobo značilna. Edino dober tehnik bo sploh sposoben, spravi v svoje delo neko razpoloženje. Motiv sam na sebi ni nič, če ga nismo sposobni na ta način poduševiti. Najtežje pa je dati dušo fotografirani pokrajini in vsemu, kar ji je sorodno. Vsak nekoliko naprednejši amater, ki sicer še ni zrel za takšne stvari, pa se

baš v tem področju najbolj udejstvuje. Veliko bolje bi bilo, če bi se omejil na drobnejši motiv, kjer se mu bo lažje odprlo, kaj dobro fotografiranje prav za prav pomeni. Baš pomlad mu ponuja nešteto takšnih drobnih motivov. In še nekaj: pomlad je tudi doba skupnih izletov, stovrstnega dela na polju, stovrstnega začetka drugih del, zanimivih običajev (n. pr. velikonočnih), novega življenja. Zakaj bi se ne šli amaterji izogibali baš takšnim motivom najbolj? K.K.

Od mosliščarjev do nebotičnika:

Utrip Velike Ljubljane

Jedro šentjakobskega okraja, odkoder se je počela razvijati najstarejša Ljubljana

Vsako mesto na zemlji je v svojem obstoju temu navezано na večji ali manjši del zaledja, ki ga obdaja. Košček dežele same je, in nje narašča in se razvija, z njo se tesno spaja v vsem svojem notranjem utripu. In čim krepkejšo so prometne vezi mesta s podeželjem, tem hitrejši in svetlejši je njegov razvoj.

Mesto je krepko gradbeno telo naroda

in prebivalstvo obenem neka nadosebna skupnost, ki izpolnjuje prostor in se v njem razvija. Če ta skupnost umre, trpi tudi dežela, ker je krvni obtok z njo presekana. In če peša dežela, tudi mesto zmerom šibkeje utripuje.

So pokrajine na zemlji, v katerih je bilo življenje mest nenavadno kratko. V kulturah gospodarskega plena zemlje so se mesta in vasi menjavala po volji poglavarjev. V starih kulturah, kjer mesta sploh niso bila, slednja niso bila zraščena z zemljo. Stavbe iz lahke smovi si je nestanovitni človek drugod spet postavil.

Teško je unčiti življenjsko silo mesta, dokler je kolikičak povezano s kulturo podeželja. Ko je Friderik Rdečebredec razdejal Milan, se je življenje vrnilo v mesto, kakor hitro ni bilo več cesarjeve moči. Ko so prebivalci razdejanega mesta Kartago že davno pomrli, je v njihovih potomcih vedno znova tlela misel po obnovi rodnega kraja. In ko so bili Arabci razdejali novo pozidano mesto Kartago, so postavili zmagovalci južneje od prestolnice, ki je bila tesneje povezana z interesi notranjosti dežele. Iz razvalin stare Kartage pa je med grički in lagunami vstalo sedanje mesto Tunis.

So mesta, ki izgube sama od sebe svoj nekdanji pomen. Življenjski sok Delfija je usahnil, čm so se stari grški bogovi morali umakniti krščanstvu. Mnoga mesta so s sjaajem vladarskega ali škofjskega dvora dobila in po odhodu teh izgubila svoj pomen. Carigrad n. pr. pa kljub temu, da je, odkar ni več prestolnica Turčije,

Novi trg stare Ljubljane, kjer je mesto prvič preskočilo Ljubljano

mno go izgubil na privlačnosti, lahko mirno čaka na dan, ko ga bo obrambna in prometna sila njegove lege znova dvignila.

Veliki Babilon je izginil, ko je Selevkos zgradil ob Tigrisu pod njem imenovano prestolnico. Po razdejanju Selevkide je nastalo iz njenega predmestja novo središče Ktezifon, ki je kljuboval sovražnim navalom še dolgo potem, ko je blizu njega zrastle iz taj sedanji Bagdad.

Življenjske sile mesta tedaj ni mogoče zatreti, četudi ga zapusti poslednji meščan. Na evropskih tleh in tudi v Jugoslaviji so zamrla nešteta, predvsem rimska mesta. Na razvalinah teh ali pa v neposredni bližini so zrastle nova. Med njimi Ljubljana. Menjali so se meščani, spomin na prednike je pa ostal več ali manj živo zapisan v starih pričah razvalin in izkopavin.

Temeljna gradnja Velike Ljubljane

V davni preteklosti razvoja zemeljskega površja še ni bilo nikjer Ljubljanskega polja, ne Barja, ne visokih planin na obrobju. Enolične visoke planote so se spenjale pod nebo in reke so iskale po njih odtoka v morja, ki so prekrivala dane kopno zemljo. Ko so mogočne podzemeljske sile nagubale gorovja na obzorju Ljubljane, se je istočasno počela ugrezati težka gruda njene kotline. Vanjo so segli zatoči morja in odložili po umiku vidne naplavine.

Ledna doba, ki je v dveh poslednjih pokrila visoki alpski svet z debelim ledom, je povzročila, da je Sava s pritoki, po odtajanju ledu, nanesla na karbonsko dno Ljubljanske kotline, vrh konglomeratnega sloja mnogo proda. Velike vode so naplavile zmerom nove plasti proda, drobirja, peska in mlivke, ki jih drugo vrh druge, sem pa tja pomešane danes lahko razberemo v profilih gramoznih jam.

Medtem se je neprestano, včasih morda tudi sunkoma, ugrezalo Barje. Ljubljana in njeni dotoki so izgubili prvotno višinsko vez z notranjim porečjem, neravne dno Barja je pokrilo plitvo jezero. Na severno pobočje Golovca, Gradu in satoro krog in krog Rožnika, se je pristojni savski prod in v razliki glinasti, ilovnati, močvirni šotni podlagi Barja ustvarila se vernemu delu Ljubljane izvrstni gradbeni material in solidni temelj napredka.

Kraške reke Barja proda niso odlagale, dočim so mogočne vode Sava, ki je nekdanj tekla mnogo bliže Rožniku, pustile naplavine peska po dolni Glinščici tja dol do Viča in terase bližnjih opekarn. Sava je morala dolgo vztrajno rezati svoje strugo v zasavsko gričevje. To je bilo tem težje, ker je v ravnini izgubljala silo strmca in se je gričevje na vzhodu ravnine dvigalo. Z navpično erozijo savskega prodora je po umiku pontskega morja nastopila poslednja faza v oblikovanju splošnega profila Ljubljanske kotline. Z umikom na sever je Sava k sedanji strugi nanosila zmerom debelejši sloj proda, ste, dove najvišje svoje kasnejše erozije pa začrtala v ježi, na robu terase, kjer se je razvila danes vrsta posavskih vasi.

Prosti odtok Save je hitreje pritegnil nase tudi porečje Ljubljane, ki je v široki zevi med Gradom in Rožnikom, na najnižjem pragu pod množjem Gradu, izrezala globok odtok jezerske vode. Mogočen tok stare Ljubljane je začrtal še danes vidno ježo od Studenca v smeri k Zeleni jami, ob šmartinski cesti na Tabor, mimo Uniona in pošte na Zvezdo na Napoleo.

Prvotno lice Mestnega trga, kamor se je širila stara city pod Gradom

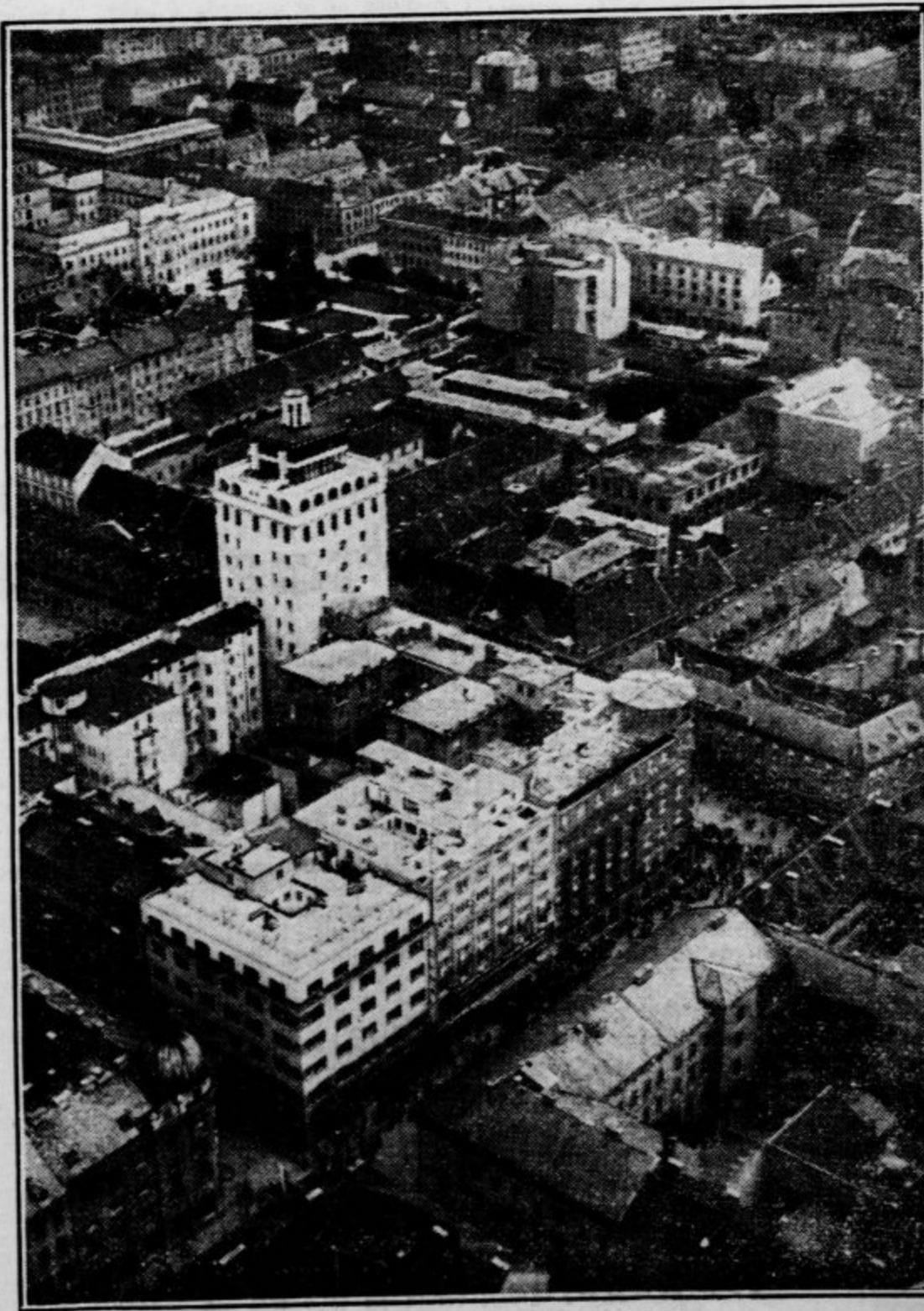
nov trg, odkoder se breg strmo spušta k vodi. Erozija Ljubljance je pobrala ponekod v strugi konglomeratno plast in jo na debelo zalila z glino.

Po odtoku jezera se je stvarila na Barju debela plast sote, z menjajočo se podlgo peščene ilovice in sivice. Trdna osnova leži 30, ponekod nad 50 m v zemlji. Na šoto so naleteli celo 30 m globoko. Takšne, v primeri z naplavinami Ljubljanskega polja, mnogo mlajše plasti Barja so ustvarile že od početka razvoja Ljubljane veliko zapreko in usmerile naselitev na severno in vzhodno stran.

Življenjski sok Velike Ljubljane je, kakor vseh prejšnjih selišč v njenem območju, temelj v

izvrstni prometni legl.

Sele v drugi vrsti pride obrambni čimtelj v poštev. Na kraju nekdanjega jezera se že v neolitiki dobi, nekako 3500-2000 let pred našim štetjem, prebivalci mostiščarji. Sledove takšnih stavb na koles so odkrili ob Ljubljanci, od izliva Malega grabna do Gradiščice, in v botaničnem vrtu, ob začetku žanske ceste, silnice onim na Igu in Studencu. Na Hiri, ki so poldrugo tisočletje pred našim štetjem, prišli v naše kraje, spominja stara širska Emona. Že tedaj je bila Ljubljana važna plovna reka. In ko so 1. 34. pr. Kr. zgradili na levem bregu Ljubljance Rimljanji Emona, važno vojaško taborišče, zajeto v pravokotnik sedanjega Gradišča, je bila

Velikonočni trg, nekdanja city Ljubljane

pomembna prometna lega pod izvrstno obrambno pozicijo Gradu, ob trajno plovni Ljubljani dokončno uveljavljena. Prvovrstne rimske ceste, ki so vezale staro Rimsko skorve v isti črti kot danes Tržaška, Tyrševa ali Dolenjska cesta, vojaško naselje z ostalim svetom, so pokazale že naslednikom Rimljanov smer napredka in prometne vezi s področjem.

Vodno žilo Ljubljance so bili Rimljani uravnali in povečali z boljšim odtokom njeno plovnost. Razumevajoč pomen prometne lege pod Gradom ob plovni Ljubljani, so bili že takrat osušili velik del Barja v temnem nepoznanem obdobju je po odhodu Rimljanov ravan znova zalila voda. Od l. 407/8. do prvega vira o Ljubljani, 1114. manjka ugotovitve, kako so posedli prometno točko na kolenu Ljubljance naši predniki. Zadržujejo, da je prav tu, na desnem bregu, pristonjeno pod Grad, nastalo jedro kasnejše srednjeveške Ljubljane. Tesno stisnjena poslopja okrog Trga so imela za obzidje več zraka le na južnovzhodno stran, ob sedanjih Hrenovi in Rožni ulici, kjer je bilo nekaj vrtov. Sedanja Stiška ulica je bila edino širše uestje na breg Ljubljance, odkoder se je ozemlje srednjeveške Ljubljane razširilo na prevozi črti na drugi breg, sedanjih Novi trg.

Iz Starega trga je jedro Ljubljane raslo pod Gradom mimo Tranče na Mestni in Vodnikov trg. Življenje srednjeveške Ljubljane je tedaj oklepalo na eni strani grajski breg, naokrog pa mestno obzidje. Izven tega okvira so se na robu Barja, pod Golovcem in na Ljubljanskem polju je polagoma razvijale ob cestah vase, z najstarejšo šentpetrsko faro na čelu. Kmečka naselja okrog stare Ljubljane so ostala dolgo le v rahli vezi z mestom. Šele v 17. stol. so se široke vrzeli ob vseh cestah polagoma zazidavale. Dve sto let kasneje so že samostojna predmestja doletela obseg nastajajoče moderne Ljubljane.

Z gradnja železnih prog je prometna lega mesta zaokrenila težišče v severno smer. Pomen Ljubljance so izpodrinile tračnice. Ze prej se je mesto širilo na levi breg, na povoljna tla savskega proda. Nove vezi s svetom, prebujena narodna zavest, porast trgovine in obrti so prinesle.

preporod moderne Ljubljane.

Meščan je silil iz tesnega zidovja hiš in malo pod Gradom. Zazidano ozemlje se je zmerom bolj širilo, stara mestna city, trgovsko jedro Ljubljane, se je iz Starega in Mestnega trga raztegnilo na Vodnikov trg, preskočilo že prej Ljubljano v židovski ulici, seglo se v Wolfovo ulico in na Sv. Petra cesto. Najstarejši del, šent. Jakobski okraj je izbral vse poslovne prostore, stanovanj je bilo zmerom manj. Prebivalstvo je padlo in bi ga bilo še manj, da ni okraju prirastel nov del mesta na Prulah.

Zato pa je tem krepkeje naraščalo prebivalstvo severnih okrajev. Medtem ko so v smeri proti Trivolji raste vilo z obsežni nmi vrtovi, je vstalo iz zemlje na kraju med Celovsko cesto in gorenjsko progjo že celo mesto. Naglo se je pozidaval Vodmat. Ko so bile premagane še ovire železnih prog in kolodvorov, se je širil nov, modern del, bežigrski okraj.

Stavba povoljnost severnega dela je toč pospešila stanovanjsko akcijo. Medtem ko je barsko dno dopustilo, da se je pozidavalo le propustne površje in višje obrobje odkladnin pod Golovcem, Gradom in Rožnikom, je Ljubljansko polje ne le ob glavnih prometnih žilah, temveč tudi na vmesnih ploskvah določilo smer nujnega razvoja Velike Ljubljane.

Kakor vsa večja mesta Ljubljana ne bi uspevala brez prirastka dežele. Gospodarski napredek, ki je presadil staro trgovsko jedro v visoke palače ob Aleksandrovi cesti in Gajevi ulici, silno zgostil in povečal zadano ozemlje, je pridelal okoličje še bolj nase. Prebivalstvo skrajnega obrobja Ljubljanskega polja je že našlo v Ljubljani stalen zaslužek, celo onstran Save je posegla mestna aglomeracijska meja.

Združitev okoliških občin v zaokroženo celoto Velike Ljubljane je bila, čeprav že zmerom nepopolna, nujna zahteva zemljepisne in gospodarsko-socialne enote. Obseg mestnega teritorija se je s tem povečal, prebivalstvo preseglo 80.000. V tej zaokroženi izmeri bo Ljubljana brez dvoma mnogo lažje izpolnila velike naloge, ki jih bo še našli beži prestolnici določila bodočnost.

Vsej lepi legi in mogočni panorami Ljubljane so dale gore okostenelo zaledje, Ljubljania od nekdanj neusahlo, utripajočo žilo, ki je vekove vezala ljudi nase. Da bi bela nevesta pod Gradom zadahala še svobodneje, je Sava izpod visokih gor pobrala in odložila pred njo široko ravan. Sredi kotline se ozirajo na dela človeškega smovanja n'zki vršaci, Golovec, Grad, Rožnik in Šmarna gora, poslednji ostanek pogreznjene visoke grude.

Priroda je hotela, da je bela Ljubljana zrastle iz tal skorajda v srcu nekdanj strnjeno poseljene slovenske zemlje. Naj pohiti v duhu naša misel kamorkoli na skrajne mejnike materine besede, v Ziljsko dolino, Rezijsko, Istro, Belo Krafjino, na severne starše nad Velikovecem ali v Prekmurje — povsod bi ne bilo, z izjemo roba prekmurskih gor, večje razlike v razdaljah, ki so ločile slovensko zemljo od njene jedra — bele Ljubljane.

Ivo Lapajne

Stoletnica „Krst pri Savici“

14. aprila poteče sto let, kar je izšla v samostojni knjigi Prešernova pesnitev »Krst pri Savici.« O pomenu tega jubileja je objavil obzornik »Zivljenje in svete« (ponedeljsko »Jutro« dne 6. t. m.) daljši članek prof. S. Bunca. Ze pred tedni (»Jutro« 18. marca) smo priobčili v kulturnem pregledu članek »K. H. Macha in Prešeren,« v katerem je v zvezi z dejstvom, da sta največja slovenska in največja češka pesnitev tiste dobe izšli v istem mesecu l. 1836., tudi kratka primerjava med Prešernovim »Krstom pri Savici« in Machovim »Majem.«

Angleži so pred dnevi zelo svečano proslavili stoletnico Dickensovega romana »Pickwickovci.« Na tem mestu je že bila beseda o tem, kaj so pripravljali; naj še zabeležimo vest iz Londona, da so vse odnotne knjigarne priredile razstavo Dickensovih spisov in za jubilej je izšlo več posebnih izdaj slovečih »Pickwickovcev.« Francozi nameravajo letos proslaviti stoletnico Mussetove knjige »Confession d'un enfant de sicile.« Čehi bi letos slavili svojega Macho, tudi če ne bi bila obnem stoletnica smrti; da so slavnosti posvečene predvsem »Maju,« priča že samo dejstvo, da bodo poglobitve prireditve v aprilu in maju, medtem ko je stoletnica smrti v pozni jeseni.

Naša kulturna javnost ni z nobeno javno prireditvijo počastila jubileja pesnitve, ki je bila prva večja epska pesnitev v slovenski literaturi in — kakor vse Prešernovo delo — za dolgo dobo višek naše pesniške književnosti. Umljivo je, da nismo mogli posnemati Angležev in celo ne Čehov, toda nekaj več odmeva bi lahko imela ta literarni datum, ki pomeni poleg vsega drugega tudi prvo večjo zmagao našega jezika. Edin književni rezultat jubileja bo bibliofilska izdaja »Krst pri Savici,« ki jo pripravlja neki zaseben založnik. Obžalovati je treba, da že ni

moglo iziti za veliko noč in za jubilej »Krst pri Savici.« Prešernovo delo v redakciji prof. Dr. Kidriča in izdaji Tiškovne zadruge. Tako bi bila vsaj ta izdaja združena z jubilejem »Krst pri Savici« in — kar bo gotovo, kadar izide — najlepša počastitev Prešernovega nesmrtnega genija. Veseli nas, da je dan izida že prav blizu.

Tudi ob priliki tega Prešernovega jubileja naj ponovimo na tem mestu že ponovno izraženo željo, da bi bilo treba še kaj storiti za kult Prešerna, ki ima pri nas ne le literarno in znanstveno dobro obdelana tla, marveč tudi udobne psihološke pogoje v narodu. Predvsem bi bilo treba osredotočiti v Ljubljani vse, kar nam je ostalo za Prešernom, urediti stalno razstavo njegovih del, rokopisov, slik i. dr. ker pridejo v Ljubljano tuji prijatelji in poznavalci naše kulture, ali če jo obiščejo ljudje z naše periferije, mladina s kmetov, inteligentije iz erbskih in hrvaških krajev, jim ne moremo pokazati o našem največjem pesniku nič drugega nego spomenik in nekatere reči v muzeju. Potrebna bi bila ureditev majhnega Prešernovega muzeja, za sedaj v prostorih splošnega muzeja. Kdor je videl naprave, s katerimi so Čehi v Pragi utrdili kult svojih velikih mož, bo vedel, kaj mislimo in čemu obžalujemo, da nimamo nič takega niti o Prešernu. Nobena doba ne more izhajati brez tradicije in ni tradicije, če ni smotno organiziranega kulta duhovnih predstavitev preteklosti. Primerjajmo samo, kaj store celo v revolucionarni Rusiji za kult Puškina in Tolstega! Ureditve majhnega Prešernovega muzeja ni zadeva, ki bi presejala naša sredstva in možnosti: je stvar dobre volje in smotrnega prizadevanja onih, ki lahko ustvarijo tako vidno ognjišče Prešernovega kulta v slovenski metropoli!

Anita Meze v Beogradu

Beograd, v aprilu.

Naša odlična operna pevka gdč. Anita Mezetova se intenzivno pripravlja za gostovanje v Ljubljani, kjer bo nastopila v operah »Manon« in »Bajazzo.« Gostovala bo v začetku druge polovice tega meseca.

Gdč. Mezetova je imela v letošnji sezoni več gostovanj v beograjski operi. Beograjsko občinstvo, da si izbirno v simpatijah do opernih pevcev in zlasti pevki, je našo pevko vzljubilo, kakor redko katero operno zvezdo. Do Mezetove goji tople simpatije, kar se najlepše odraža v dobrem obisku vsake predstave, pri kateri se pojavja na desetak gdč. Mezetova. Mislim, da ni doživela dosedaj še nobena operna pevka na odprti sceni toliko aplavza v beograjski operi, kakor naša rojakinja Anita. Njen mehki lirski sopran, odlično kreiranje in naravna ljubkost so morale vzbuditi v beograjskem občinstvu iskrene simpatije, ki jih sedaj kaže ob slehernem njenem nastupu, bodisi v operi bodisi v okviru koncertnih nastopov.

Beograjska glasbena kritika, ki v ničemur ne priznana najboljšim umetnikom, spremlja nastope naše Anite Mezetove s prav tako toplimi simpatijami, kakor beograjsko občinstvo samo. Znani glasbeni kritik dr. Miloje Milojević je v svoji kritiki o Tomasovi operi »Mignon«, ki jo je priobčil v »Politiki«, pisal o kreaciji gdč. Mezetove tole:

»Gdč. Mezetova je občutila bistvo vloge Mignone in je ustvarila z lepim instinktom i navne i kljubovalne i dramatične akcente svoje vloge. Njen izrazito lirski sopran je najneposrednejše vplival pri občutkih izliva, pri čemer so ga vodila diskretno odmerjena tehnična sredstva. Nadvse zanimivo pa je podala tudi svojo veliko sceno v drugem dejanju, ki je najbujnejša v kontrastih. V razvoju te scene smo mogli občutiti spontanost, zlasti ob nemem doživljanju bolesti pa preko napora, da bi bila tako »kot ona«, kot Filina, tja do razočaranja in bega iz razkošnega budoarja v siromaštvo. Kreacija Mignone gdč. Mezetove je v osnovi globoko doživeta, slikovita in skladna.«

Iz sodobne angleške književnosti

Nedavno je tudi v Ljubljani predavala angleška pisateljica Mrs. Rebecca West, ki je znana tudi kot kritič. Posnemamo nekatere njene karakteristike sodobnih angleških pisateljev.

Shaw je dinamična osebnost, ki Angleže zabava s svojo navado da se večno za kaj bojuje. Anglež ne more mrziti, zato mora uvažati škotske in irske pisatelje, da mu nekako ožive intelektualno ozračje. Shaw oznanja vegetarijanstvo, ker veruje, da bomo ljudje prenehali biti bojaželjni, če opustimo uživanje mesa; toda ker so med vegetarijanci najbolj bojevitih ljudi, n. pr. Hitler, Mussolini in sam Shaw, je ta teorija seveda močno dvomljiva. Poglavitna vršina Shawa je čist in jaseen angleški stil, kar je sploh značilno za pisatelje angleško-irskega porekla. Pred vojno so nekateri smatrali Shawa za revolucionarnega pisatelja, danes mu to priznavajo vsi, kajti pokazalo se je, da je imel prav v dveh točkah: Napadal je angleško idejo, da Angleži vse znajo; vojna je pokazala, da se ni motil. Drugič: napadal je idejo, da je sodobni industrijski sistem potreben, ker proizvaja veliko bogastvo; tudi tu se je pokazalo, da je imel Shaw prav. Iz istih vzrokov so videli tudi v H. C. Wellisu revolucionarja. Njegova poglavitna vršina pa je v tem da nadaljuje tradicijo

angleškega romana tam, kjer je najboljša: v romanu karakterja, Wells je tudi največji novinar našega časa, globok poznavalec vseh sodobnih problemov, ki jih umu v lahko umiljivi obliki prikazuje občinstvu. Njegova knjiga »Outline of History« je približala zgodovino ljudem, ki prej niso imeli o nji niti pojma. Wells nima kakor Shaw veselja s tem, da napada, zato pa je zanj značilen lahko vznemljivi duh.

John Galsworthy je fotograf, ki si je zastavil moralno nalogo. Njegove prve knjige »The Country House«, »The Man of Property« so boljše od njegovih poslednjih spisov, ker je imel slab postuh za govorno angleščino in so dialogi njegovih mladih ljudi čisto narejeni. Galsworthyjeva zanimiva moralna pozicija, vidna tudi v njegovem zasebnem življenju, je mogla postati očitna v dobi, ko je Huxleyeva in Darwinova šola s svojimi znanstvenimi odkritji omajala vero povprečnega Angleža in izzvala nasprotje med vero in znanostjo, ki za današnjega Angleža ne ostoji. Galsworthy predstavlja pokolenje, ki je izgubilo vero in se je vpraševalo, ali je mogoče plemeniti živeti brez religije, brez upanja na večno plačilo ali strahu pred večno kaznijo. Galsworthy je bil v svojem zasebnem življenju izreden človekoljub in altruist, tak, ka-

kor je v knjigah. Duha svoje generacije je zastopal Galsworthy kar moči vestno; to mu je dalo prav posebno avtoriteto v dobi, ki jo je predstavljal.

Leto je imel tudi Kipling, veliki mojster jezika, ki je opravljal v književnosti tudi delo slikarja. Še več: ni imel samo sposobnosti upodabljanja barv, marveč tudi zvokov in vonja daljnih dežel, iz njegovih spisov so Angleži črpali vero v britanski imperij in sicer v to, kar je na njem najtolsjega, namreč v njihovo civilizacijsko poslanstvo. Toda on je slikal angleške uradnike po kolonijah tako, kakor da so zjemali z veliko žlico najvišjo modrost in se naučili vseh nauk, ki bi jih lahko dobili iz angleške zgodovine. Bil je po duhu hegelijanec, čeprav ni čital Hegla. Dandanes pa čutimo, da angleški vladajoči sloji nimajo v sebi najvišje modrosti in le trudoma iščejo poti do nje.

Somerset Maugham obravnava leto tvari no kot Kipling. Njegove novice so polne ironije, polne občutja človeške slabosti in mikajo predvsem zaradi tega, ker kažejo, kolikšne težave lahko uganja človek s svojo slabostjo.

Sem sodi tudi dramatično življenje Lawrence, vodje arabskih uporov, ki je pokazal, da je velik mož dejanja v duhu napoleonske tradicije. Njegove zmage v Arabiji so bile take, kakor bi jih mogoč doseči za mladih let Napoleon. Ob koncu vojne pa je Lawrence odklonil vse pozicije, ki bi jih bil lahko dosegel; medtem, ko je prej poveleval, je sedaj rajši ubogal in postal preprost vojak. Spisal je »Sedem stebrov modrosti«. Imel je velik vpliv na svoje pokolenje, in ko se je lani smrtno onesrečil je ostalo za njim mnogo njegovega duha. Vnesel je v angleško duševnost nekaj novega.

Sledove novega duha, ki se začenja pojavljati v Angliji, zaznavamo tudi v spisih Huxleya in D. H. Laurence; medtem ko je satirični Huxley po svoji osnovni značilnosti izrazil intelektualen, je bil Laurence v jedru pesniškega duha. To velja tudi o Evelyni Wayl, ki opisuje, kako uničuje moderno življenje nekatere osnovne vrednosti naše civilizacije. Takisto o nekaterih drugih pesnikih, ki so si po vzoru Gerarda Manleya Hopkinsa ustvarili poseben pesniški jezik (n. pr. Audon, Day Lewis in Spender). Ta smer je bila potrebna, kajti angleščina je že močno obrabljen jezik in potrebuje večjo izraževalno rahljotnost, da lažje zajema vse fine emocije sodobne poezije. (Po »Le Messager d'Athènes«.)

Due glasbeni publikaciji

1. Dr. Josip Cerin: Srečna vas domača. V seriji svojih dobro znanih priredb jugoslovenskih narodnih pesmi za klavir, orkester in trobila, je izdal nedavno vpkopjen višji kapelnik vojne muzike, dr. Josip Cerin, novo zbirko pod zgornjim naslovom. Zvezek, ki ga uvaja lična naslovna slika, obsega 35 napevov, ki so delno samostojni, delno pa povezani s sorodnimi v daljše melodične in oblikovne enote. Večina pesmi je slovenskih, nekaj med njimi pa je tudi hrvaških in erbskih. Posnete so iz znanih zbirk Žirovnika, Bajuka, Marolta in Kube, delno pa so originalni in dolejš je nepriobčeni prispevki. Klavirski stavek je lahek, dostopen vsakomur, ki količkaj obvlada elementarno tehniko, vmesni prehodi so kratki in korektno stavljeni. Vsaki pesmi je dodano besedilo; ponekod je nad črto tudi citat iz instrumentirane izdaje.

Klavirski zbirka je izšla v dobri litografiji, izdaja za godalni, odnosno trobilni orkester pa je pisana kot manuskript ter jo dobite pri avtorju. Klavirskemu izvelčku je cena Din 24,- založba avtorjeva ter zbirko lahko pripravoam vsem, ki jih zanima popularizacija in aranžma naših narodnih pesmi.

2. Breda Štek: Pojmo spat, Plodovita in edina naša glasbena avtorica Breda Štekova je spet izdala novo zbirko popevk, tokrat za mladinski ali ženski zbor, delno a capella, delno s spremljavo klavirja. V zbirki, ki jo krasi naslovna slika (avtor na sliki ni označen), našej 11 pesmi naših pesnikov O. Zupančiča, Jože Lovrenčiča, Silvina Sardenka, Utve, Kunčiča, Čike Jove Gradnika in narodnih v nepretenciozni, preprosti, a spevni in uporabni glasbitvi. Avtorica se ponekod poslužuje slovenskih označb tempa in dinamike (Pripovedovaje, naraščaj itd) vendar ne dosledno, kar je seveda težko, saj so se italijanske označbe uveljavile povsod, vsaj kar se dinamike tiče. Zato je mesto znaka ali besede »crescendo« raba slovenskega izraza »naraščanje« nekoliko neuzgodna ter pač ne smemo pretiravati v takem perizumu. V ostalem je izdaja lična, tisk razločen. Zbori so pripravljivi vsem našim mladinskim in ženskim zborom ter bodo dobro služili svojemu namenu. Cena Din 18.- Samozaložba, Lofe pri Poljanah, L.M.S.

Zapiski

NIVES NOVY, hčerka znane pesnice in prevajalke slovenske r'rike v nemščino, gospe LH Novy, je po zaključku študij v Reinhardtovi dramatični šoli na Dumažu nastopila v začetku letošnje sezone v oščješkem Narodnem pozorištu svoj prvi angažman. Kakor sodimo po ocenah v oščjskih listih, se na tamošnjem odru zelo uspešno udeležuje ter igra mnoge velike in glavne vloge za začetno vprav presemetljivo dobro. Zlasti mnogo hvale je žela v sledečih vlogah: Laura (Krlježa: Agonija), Kraljica (Schakespeare: Hamlet), Bel'na (Molière: Namišljeni bolnik), Ulil Konto X). Mladi umetnici, ki je tako lepo začela svojo karjero, želimo kot naši očji rojakini še mnogo uspehov!

Srbskohrvatski spis o Balzacu. Dušan Z. Mitič pripravlja obsežno delo »Balzacov život i rad.« Daljši odlomek z naslovom »Dramatične godine Balzacovog života« je izšel v najnovjšem (6) zvezku »Srpskega književnega glasnika«. Iz ostale vsebine tega zvezka opozarjamo zlasti na spis dr. Hug-a Kleina »Zločin i kazna u svetlosti psihanalize.«

Oswalda Spenglerja »Untergang des je angleške motive, je imel lep uspeh. Pro-past zapadac sočasno v dveh knjigah pri Kohnu v Beogradu. Spis je prevel dr. Vladimir Vujčić, ki je tudi spisal uvodno studijo o Spenglerju in njegovem delu. Je to po Kantovu »Kritiki čisteg umac največji srbskohrvatski prevod iz nemške filozofske književnosti.

Ferdinand Bruckner, tudi pri nas znani nemški modernistični dramatik, je v pripovedni knjigi »Musiac« (izšla v Amsterdamu) obdelal življenje znane Rusinje Marje Baškirjevljeve.

NA MORJE

CRIKVENICA

morško kopališče na Jadransko - Največja pešena plaža - Celodnevno kupanje Din 3.- 30 hotovci in pensionari - Popolni penzion inclusive takse od 36 do 130 Din. Zahtevajte prospekte od KOPALIŠNEGA POVERJENIŠTVA, CRIKVENICA.

Hotel	Therapia	100 sob., tek. topla in hladna voda
Hotel	Miramare	60 sob., tek. topla in hladna voda
Dom	Dr. Seidl	41. sob., tek. topla voda
Hotel	Esplanade	20 sob., tek. topla voda
Hotel	Slavija	30 sob., tek. topla voda
Hotel	Eden	30 sob., tek. topla voda
Park	Crnković	30 sob., tek. topla in hladna voda
Hotel	Wien	31 sob., tek. topla voda
Hotel	Crikvenica	30 sob., tek. topla voda
Hotel	Liburnia	34 sob., tek. topla voda
Hotel	Ivančić	12 sob., tek. topla voda
Hotel	Danica	31 sob., tek. topla in hladna voda
Hotel	Julijana	5 sob., tek. topla voda
Pens.	Vila Ružica	31 sob., tek. topla in hladna voda
Pens.	Adria	31 sob., tek. topla in hladna voda
Rest.	Gjurašin	moderni urejena hiša

Restorant — Prenočnica

Europa-Vinodol-Belle-Vue

Gostilne ZELENGAJ - MORAVA HRVAT - ILIRIJA - FRANKOPAN - VINODOL - SOKOL - SLOVENAC - DALMATINSKI PODRUM

KAFANA - CORSO

ter lepo urejene sobe v privatnih vilah.

Spomladi: HOTEL THERAPIA HOTEL MIRAMARE

Malinska na otoku Krku Hotel - restorant »TRIGLAV« v centru mesta, neposredno na obrežju. — 30 sob. i elektrini razsvetljava. — Nova moderna opremljena restoracija. — Razgled na morje, prostra terasa in loža na morju. — Prvovrstna kuhinja. Penzije od Din 45 do 60. — Anton, Venzl, lastnik.

DOM SEIDL

CRIKVENICA

7 dnevno bivanje pavšalno od 450 Din naprej. Prospekt!

BAŠKA

Vodilno kopališče na otoku Krku. (Največja naravna plaža na našem Jadransko.) Hoteli: Baška, Grandić, Velebit-Volarji. Penziji: Barbalđ, Evropa, Jadran, Praha, Ruža, Triglav, Tomša, Zagreb, Zvonimir. — Električna razsvetljava, vodovod, kopališčni zdravnik. — Informacije in prospekte brezplačno.

Obalni hotel Volarić

edinstvena lega, sobe z balkoni in tekočo vodo, zmerne cene, izvrstna kuhinja, jazz, dancing.

Hotel Grandić

poznana prvovrstna hiša blizu kopališča, izborna domača in tuja kuhinja, terasa, vrt, sport, dancing prost ribolov, odlična domača vina, zdravilje iz grozđjem popolen pension z vsemi takсами od Din 55 do Din 75.— — Zahtevajte prospekte.

Sezija u Crikvenici

Pred nekoliko dnevi je prisepila v Crikvenico večja grupa Belgijcev iz Bruxelles-a in se nastanila v Hotelu »Therapia«.

Med mnogimi velikonočnimi gosti vidimo v Crikvenici:

Naeelnika mesta Zagreba, gosp. Rudolfa Erber-ja s soprogo,

Predsednika S. D. Aleksandra iz Zagreba s soprogo,

Predsednika Aleksandra Frelića iz Zagreba,

Gospoda ministra Dr. Benjamina Šuperina iz Zagreba,

Profesorja komercialne visoke šole Dr. Karlovića iz Zagreba z obiteljo,

Profesorja šumske fakultete gosp. dr. Josipa Balen-a iz Zemuna s soprogo,

Direktora Ing. Matijo Šnelera iz Zagreba,

Vlastnika Balkan-kina v Zagrebu, gosp. Dr. Sašo Aranitzky z obiteljo iz Zagreba,

Generalnega direktora gosp. Vj. Pilpel-a iz Osijek,

Mr. i Mrs. Field od Standard Oil Co., Zagreb,

Mr. i Mrs. Strachan iz Glasgova,

Generalnega konzula dr. K. Schwagula s obiteljo iz Wiena,

Grofa in grofice O. v. Bylandt, iz Malmö,

Mr. Mme Prof. Henry de Gourneau, iz Bruxelles,

Dr. Ing. A. Bechny od Škoda zavodov, Moravska Ostrava.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Kraljestvo mode

Vzorčaste spomladanske obleke

Odkar se je moda odvrnila od stroge stvarnosti in upošteva bolj fantazijsko, so vzorčaste tkanine zopet doživle novo dobo velike priljubljenosti. Že nekaj let sem nam spomladni novi vzorci izpopolnjujejo veliko zbirko teh pikčastih, črtastih, križastih in rožastih tvoriv, novi vzorci, in barvah in v risbi tako spretno izpeljani, da se je treba že prav natančno pogledati vanje, če hočemo spoznati, kaj prav za prav predstavljajo. Tako se n. pr. skupine rajajoših Tirolcev na nekem novem tvorilu zde na prvi pogled kakor šopki eksotičnega cvetja in heli avtomobilski, ki drve po nekem drugem imperijem, učinkujejo kakor fantastične bele nise na temni podlagi. S tem pa seveda modni repertoar novih vzorcev še zdravljaj n' izbrpan: zvezdice, kolobarje, drevje, hišice, sadje raznih oblik in velikosti in vse cvetje — od skromne marjetice do razkošne orhlideje — najdete na teh novih svilah, če se vam le ljubi pregledati vse do konca, kajti za to je treba dosti časa in potrpljenja.

Seveda doseže moda vzorčastih tkanin svoj višek šele poleti, toda tako uspešna, upeljana moda se prične uveljavljati vedno že mnogo prej, na primer letos že ob prčetku pomladi. Če si torej nameravate nabaviti novo svilenko obleko, vam svetujem, da si v ta namen kupite le vzorčasto svilo. Oblečeni boste že sedaj po najnovejši modi in še veste — vaša obleka bo na višku mode še poleti, ubili boste dve muhi z enim udarcem.

Sedaj seveda še ne morete nositi obleke z velikimi rožastimi vzorci, kaj veliki cvetlični vzorci učinkujejo ekskluzivno poletno. Cvetlični vzorci, ki pridejo že sedaj v poštev, so vsi manjši ali izpeljani samo v obrisih, da se zide enobarvni. Primerni so seveda tudi cvetlični vzorci z nedoločnimi obrisi, pri katerih prehajajo barve druga v drugo, tako da tvorijo iz daljave učinkuje enotno.

Za prve toplejše dneve pa so vsakakor

najbolj priljubljena razna drobna pikčasta tvoriva, ki so tako diskretna, da jih moremo nositi ob vsaki priliki in ob vsakem letnem času. Tako splošno veljavno tvorivo je n. pr. temnomodra svila z drobnimi belimi pikčastimi Obleka iz te tkanine se poda starejši dami prav tako kakor mlademu dekletu in je vedno elegantna in ljubka.

Pri našem modelu so najbolj zanimivi trčetrtinski, široki rokavi, ki so raglan-sko ukrojeni in izhajajo prav za prav že iz štirikotnega vratnega izreza. V tem izrezu je pritrjen še vložek iz belega pikčastega tkiva, ki tesno obrobja vrat Velika bela cvetlica iz enakega pikčastega tkiva na temnomodri podlagi spomladansko sveže. Nekoliko zvončasti sprednji del sicer gladkoga krila je vшит z dvema stranskima šivoma, ki se končata zaključujeta pod širokim pasom (1. skica).

Prav tako d'akretno učinkuje tudi obleka iz svile s kolobarčastim vzorcem. Poživimo jo z belim plisiranim vložkom, ki prehaja v ozek, pokončen ovratniček. Pri svilenih oblekah so zopet jako moderni prekrižani životi, ki jih zadržajo zavežemo v slikovito pentljo. Prekrižani životi naše moda je posebno originalna, ker ima reverje v podobni rahlozvončastega volana. Enake volane vidimo na trčetrtinskih rokavih (2. skica).

Nov je vzorec raztresenih palčic na svetli podlagi, ki v svoji drobnosti učinkuje posebno ljubko. Obleko iz takšnega vzorca smo si zamislili s posebno zanimivim sprednjim delom života, ki ima obliko jopice s pregubananim krilcem. Preko života smo namreč položili dva pregubana dela, ki ju v pentljo zavezani pas razdeli na dvoje. Rokavi so kratki in opremljeni z zavahanimi manšeti (3. skica).

Med bolj ekskluzivne obleke spada naš naslednji model, ki je izdelan iz immortelleja s pikčastimi v ovalne skupine zbranimi motivi. Vzorec je sicer sam po sebi jako diskreten, vendar pa je precej velik in se zato poda samo velikim vitkim postavam. Za vitke postavice so tudi primerna nabrala krilca na ramenih ki postavijo zgoraj graciozno razširijo. Prav zanimiv je tudi vratni izrez, sestavljen iz dveh prekrižanih rahlo nagubanih delov. Zgoraj nabrani, poldolgi rokavi izpopolnjujejo sliko tega elegantnega, popoldanskega modela (1. skica spodaj).

Obleka s siluetnim cvetličnim vzorcem se zopet poda vsaki postavi. Pri našem

modelu so jako učinkovito izdelani rokavi, ki imajo dobro plisirane, vstavljene dele, pri katerih je torej vzorec blaga strujen in drugače učinkuje, kakor na gladkih delih obleke. Život s pokončnim ovratnikom zapremo s tremi malimi pentljami. Život ima krilce s poševno vloženi, plisirani mi deli. Krilo je po sredi razdeljeno s šivom, ki se končuje v ozek pliš (2. skica).

Naš zadnji model je navidezno jako preprosto izdelan, a prav ta rafinirana preprostost zahteva jako spretno šivilje. Ključno kratki rokavi spredaj prehajajo v umetniško drapiran život, ki mehko obkroža vratni izrez široki, nagubani pas krasni namesto zaponke šopek cvetja. Obleka je izdelana iz svile z zabrisanim cvetličnim vzorcem in je tako elegantna, da vam bo rabila poleti še namesto večerne obleke, dasi je prav za prav namenjena popoldanski uporabi (zadnja skica).

Dva lepa otroška plaščka

Za tople, lepe dneve potrebuje otrok lahkega plaščka, ki ga obleče preko obleke s kratkimi rokavi. Novi otroški plaščki so iz paste'no barvnih tvoriv in so udobno, ohlapno ukrojeni. Oba modelčka na naši skici imata svoje posebnosti, ki zaslužijo, da jih obrzite v spominu. Pri prvem je zanimiva prekrižana prepona, na ob vratu, pri drugem pa z drobnimi robčki pošiti žepi in ovratniček.

Zdravniška posvetovalnica

»Gustelj«. Prav po nepotrebnem se vznemirjate, ker je vse v redu. Pojav, ki si ga ne morete tolmačiti in ki ga smatrate abnormalnim, je le izraz pravilne funkcije žlez. Ne smete misliti, da opažate to le vi: le slabo ste poučeni. To brezbarvno, lepilno tekočino izločajo žleze. Zatorej bodite mirni in ni vam treba biti nerodno, ker se dogaja pri partnerju isto. Naravo je treba opazovati in jo sprejeti tako, kot je ustvarjena. Kar se navede tiče v tem primeru, pa izvira iz tega, da se čutite nesigurni. No, ni vam treba zato nobenih zdravil, marveč le več samozavesti. Nikar ne premišljuje, izbijte si iz glave te pomisleke, pa bo v redu.

Prilep. Izraz nam je neznan, ker je tu in se rabi le regionalno. Po opisu pa sodimo na infeciozno poreklo te bolezni. Kako je prišlo do tega? Verjetno je prišlo do prenosa potom osebnega dotika ali pa na kakem predmetu. Opazujte okolico. Skrbite predvsem za skrajno čistočo vsega, kar prihaja z otrokom v dotiko, posebno rok, steklenice itd. Otroka kopajte v lahki svetlordeči raztopini kalijevega hiper-mangana, lice pa mu samo obrišite s to raztopino, pri čemer pazite, da ne pride v oči. Obolenja mesta namažite nato z 10% mazilom živosrebrnega precipitata, e obstoja jako vnetje okolice, delajte hladne obkladke.

Modni salon Rozman

Ljubljana, Dvorni trg 3, izdeluje DAMSKE KROJE PO MERI iz najnovejših žurnalov, ki so damam na ogled. Poučujemo tudi KROJNO RISANJE,

ke z Burovo rastopino. Pazite tudi na redno stolic. Veselilo bi nas, da nam o stvari malo več poročate.

»R.R.H.« Vaše pojasnilo nas je prav razveselilo. Vsekakor prihajajo v tem primeru v poštev razni faktorji, ki so izzvali to nalogo, torej poleg klimatskih še drugi, sedaj neznan. Naklon k temu je zelo individualen, momenti, ki to sprožijo, pa niso pri vseh enaki. Mraz sam po sebi nima s tem ničesar opraviti. Pojasniti bi moglo vso stvar le daljše proučevanje krajevnih prilik. Da domačini za tem ne trpe, ni nič posebnega. Često se opaža, da oboli priseljenci, ki ni aklimatizirani in da je to osamljen pojav. Za sedaj se ravnajte po navodilu, ki smo vam ga zadnjič dali. Ljubo bi nam bilo, ako se še oglašite.

»A. P. Lj.« 1. Omenjene bolečine na spodnjem delu trebuha so sicer jako neprijetne, vendar ni nič nevarnega. Široko črevo je na tem mestu precej gibljivo, kar povzroča ob jačjem gibanju (n. pr. ob vetrovih, kot vi omenjate), bolečine. Ta nadloga se seveda v nosečnosti še stopnjuje, ker pritiska tedaj povečana maternica na ta del črevesa ter kolikor toliko otežkoča odhajanje vetrov. Stvar se da pa omiliti s toplimi obkladki in z vživanjem kameličnega čaja in drugimi takimi zelišči. Glavno je, da skrbite za redno, dnevno stolic in se zadostno gibljete. Slednje pospešuje redno prebavo in odvajanje, kar je važno v nosečnosti, vpliva pa ugodno tudi na nosečnost samo — na duševno ravnovesje, ki je v tem stanju često labilno. Kar pa se tiče ozkega vratu, boidte le brez skrbi. Ste še jako mlada in v tej dobi se to samo popravi in v momentu potrebe razširi. Na operacijo vam ni treba misliti, tudi ovira to ne bo.

2. Proti tem bolečinam vam bo dobro rabil salicilni preparat, n. pr. aspirin. Istopirin in drugo. Kopeli, namreč vroče, za ta namen zdaj niso na mestu zaradi nevarnosti splava. Le nič ne skrbite, otrok se teh stvari ne bo nalezal od vas. Pač vam pa za Vašo osebo priporočamo kak annen preparat. Hranite se dalje kakor dolet. Le pozum!

»Eros« 1. Navajate dvoje ekstremnih naziranj. Res je, da obstojata, s čimer pa še ni rečeno, da je res tako. Vsako ima nekaj zase, vendar pa je stvar individualna. Da bi ta, razvada, na katero naletimo tudi pri popolnoma zdravem človeku, imela kvarne posledice, osebno na osrednje živčevje, ne drži, niti ni to fiziološko utemeljeno. Človek je napravil iz tega nekaj nenaravnega. Drugo je, če se človek izživlja le v to smer. Ali tudi v tem primeru je težko trditi, da izvira kvarne posledice odtod. Mnogo bolj verjetno je, to je tudi sodobno naziranje, da je v takih primerih primaren pojav nevrotični ustroj takega individua, ki se izraža na način, kot ga vi omenjate. Kar se razvija, se v takih primerih razvija torej iz neroveze. Iz Vašega opisa in načina, kako gledate na to stvar, pa ne moremo sklepati na nerovo. Zato smo prepričani, da najdete pravo pot. Moremo pa pribiti, da izhod, ki ga omenjate, ni potreben. Ljudi je vendar toliko in tako različnih, da vam ne bo težko najti partnerja, ki Vas bo razumel in na katerega se morete tudi zanesti. Le odprite oči in opazujte jih (ne na veselicah in pleših!) To je izhod za Vas!

2. Mimogrede naj popravimo tudi Vaše mnenje glede prostitucije. Zakon o zatiranju spolnih bolezni prepoveduje poleg javne prostitucije tudi tajno, torej prostitucijo smlah. Efekt se bo že pokazal.

»Sivliva« 1. Pri Vašem načinu življenja ne bo težko najti vzroka debelosti. Mnogo sedite, malo se gibljete in verjetno se tudi ne hranite pravilno. Sicer pa po Vaših podatkih ne gre za prekomerno debelost. Zaradi tega vam ne bo težko urediti to stvar. Gibajte se izdatno! Zjutraj — zvečer telovadba, izdatni izprehodi v prostem času, izleti, zmeren sport. To vam bo še največ koristilo. Kakšna naj bo telovadba? Ja, na izbirno imate celo kopico sistemov. Najbolje bi bilo, da posekate kak privaten telovadni tečaj, ker je treba vaje izvajati pravilno, ako naj hasnejo. Važna je prehrana. Da bi se hranili le enkrat dnevno, je nezmiselnost in utegne tudi škodovati. Odraslemu človeku naj zadostujejo trije glavni obroki preko dneva; tedaj se nasiti. Hranjenje večkrat v manjših obrokih preko dneva ima pri zdravem človeku često za posledico, da se prekomerno hrani. Hrana sama na sebi naj vsebuje primerno količino beljakovine 100 do 120 gramov. Omejite pa v njej maščobo (v prikluhan, omakah itd. in olje pa tudi močnatje jedi, sladice, je treba omejiti. Tudi tekočina je eden izmed faktorjev, ki igra važno vlogo pri odelbitvi. Vživanje večjih količin tekočine bodisi v obliki mleka, kave ali kakih drugih oblik, poveča telesno težo. Treba si bo torej hrano urediti po teh vidikih. Končno je važno tudi to, da čez dan ne počivate, da ne ležete k počitku, da pa tudi zjutraj ne ležite budni. Čim se zbudite,

vstanite. Tudi spat ne lezite, dokler niste zaspani!

2. Je v zvezi z gornjim. Železa ali nečesa sličnega ne smete jemati, ker se boste še bolj zredili. Sport — izleti vam bodo koristili tudi v tem pogledu. Čistilnih čajev imate mnogo, patentiranih specialitet do preprostih domačih zelišč. Vsi imajo to lastnost, da izvedejo izdatno, dobro stolic, kar je predpogoj za Vaš namen. Izbrati si morate kakršenkoli tak čaj. Pijte ga zvečer. Posebni snubjevalni preparati v Vašem primeru niso potrebni, ker morate urediti tekočo s preobrazitvijo svojega življenja, vsekakor pa jih brez zdravniškega nadzorstva ne smete vživati.

3. Današnja šolska deca ima vobče slabo zobovje. Čim opazite defekt na njenem zobovju, je vedite k zobozdravniku. O negi zob vam je menda dosti znano. Priporočamo vam apnene preparate, ki jih je na izbero mnogo kot n. pr. Calcigenol, opocalcij itd. — Če želite kako podrobnejše pojasnilo, smo vam na razpolago.

ŠAH

Novi Sad, 8. aprila.

Dosejel ena najboljših partij na turnirju je bila Frydmanova zmaga nad Pelikanom-Nimcovičeva obramba

Beli: Pelikan	Crni: Frydman
1) d2—d4	Sg8—f6
2) c3—o4	e7—e6
3) Sb1—c3	Lf8—b4
4) a2—e3	
- Najostrejšje nadaljevanje, ki pa skoro gotovo ni dobro, čeprav je bilo z njim dobljenih že mnogo partij.
4) ...	Lb4 : e3
5) b2 : c3	0—0
- Frydman igra enostavno in dobro. Ne b6, ne Se4 ni ugodno za črnega.
6) f3—f3	d7—d5
- Crni ne sme dopustiti, da bi beli z e4 poslal premočan v središču.
7) Lc1—g5	
- Na prej običajno 7) d5 : je Sd5! zelo močno.
7) ...	h7—h6
8) Lg5—h4	Sb8—d7
9) e2—e3	c7—c5
10) Lf1—d3	

Če vzame beli poprej na d5, postane točka e3, ki je kovec a b4 ne štiti, lahko kmalu sieba. Pa še vedno je bilo to manjše zlo, ker bi igral beli pač Lf2.

10) ...	c5 : d4
11) e3 : d4	e6—e5

Crni izrazi slabši razvoj belega in zmanjšano pozicijo v središču za energičen udar.

12) Sg1—e2	
------------	--

Na 12) d5: bi prešlo pač Da5+ ter Dd5; ne pa 12) ... e4: radi 13) e4.

12) ...	e5 : d4
13) e3 : d4	d5 : c4
14) Ld3 : c4	Sd7—b6
15) Lc4—d3	Sb6—d5

Crni je torej izoliral belemu kmetu, ga blokiral z izvrstno namočenim skakalcem in še povrh skoro dokončan razvoj. Več »v naglici« res ni mogoče doseči.

16) Dd1—d2	Tf8—e8
17) 0—0	Dd8—e7

Crni bi nad fonsiral z De3+ končnico. Ima na damskem krilu kmetu več ter nobenih slabih točk.

18) Lh4—f2	Lc8—f5!
------------	---------

Dosednje nadaljevanje načrta.

Po 19) Lf5: De2: bi bila končnica tu, dva lovca pa belemu tudi ne bi mnogo pomagala več.

19) Tf1—e1	Tf5 : d3
20) Dd2 : d3	Ta8—c8
21) Ta1—b1	De7—d7
22) Te1—c1	Dc7—c7
23) Te1 : c8	Ta8 : c8
24) Dd3—b3	b7—b6
25) g2—g3(?)	

Po tej slabitvi pride kar presenetljivo hiter konec. Beli pa se je pač bolj močnejši Sh5 ter nato Sf4 ali pa De6.

25) ...	Dd7—f5
26) Tb1—b2	

Sicer Dc2

26) ...	b6—h5!
---------	--------

Z g3 je beli oslabil kraljevo krilo in že je napad tu!

27) h2—h4	
-----------	--

Obumno protisredstvo.

27) ...	g7—g5!
---------	--------

Sedaj črni še lažje razbije pozicijo.

28) h4 : g5	Df5 : e5
29) Tb2—c2	Tc8—e8
30) Db3—d3	h5—h4!
31) Dd3—d3	Dg5—f5!
32) g3 : h4	Df5 : f3

beli se vda. Nekoliko presenetljivo, toda popolnoma upravičeno. Nima namreč prave proste številnim grožnjam, kakor Se4, Se4 ali Te4 ter Tg4+ ali Kh7 ter Tg8. Na 33) Dg5+ pride seveda tudi enostavno Kh7 ter Tg8, na 33) Sg3 pa Sf4. Beli je v nekakšni nujnici, kljub enakemu materialu. Vasja Pirc.

Janko Kač: MOLOH

Socialno zgodovinski roman 30

»Morebiti da po tujih — izposojenih«, je rekel Šketa, sklonivši se k sosedu.

»A — dec, se je začudil Matija. »Tega še nisem čul.«

»V urbar pojdi pogledat!« je razkladal važno Šketa. »Kar je v ravnini, je že vse fabriško.«

»Bo pa pri derehtarju kot dobi«, se je posmešnil z druge strani mize mesar Flis, ciknivši na živahen pogovor Dobravčeve Marjetice in gospoda Süsstrunka.

Kolikor omizja je čulo te Flisove besede, je pogledalo tja in se po zažitem vinu brez obzira zasmajalo. Marjetica je čutila, da se pogovarjajo o njej, pa jo je obliha nagla rdečica. Süsstrunk, ki ni videl in v svoji vni tudi ne čutil zlobnih pogledov, si je tolmačil dekletovo rdečico v svoj prid.

»Ne moja ljubezen vas sram biti. Jaz vas vzeti za ženo. Vaše zierliche roke ne delati. Ringe nositi in mene ljubiti«, se je mučil žid, da bi spet odkril svojo ljubezen dekletu, ki se je prav od srca nasmejalo, potem pa mu reklo na uho:

»Priden biti, gospod direktor, da ne povem vse Marku.«

»Hören sie doch schon auf«, je ozlovoljen zamahnil z desnico Süsstrunk in polomil po nase: »Vi pozabiti tega pastir. Vi z menoj iti na svet.«

Marjetice se je tudi že oprijemalo vino, zato so jo te vnete besede spravile v tak smeh, da se je globoko sklonila. Tedaj pa je padla z glasnim žvenketom na

krožnik pred njo tista zlata verižica s križcem. Najbrž se je od smeha vrat toliko napel, da je tenek člen popustil. Na mah je oživila v ljudeh vsa zgodba okoli tega ravnateljevega daru in so nekateri že kar v naprej hoteli nekaj slutiti in vedeti.

Toda motili so se. Vsa tri leta po tistem dogodku je ležala verižica v zidni omariči. Tan dan pa jo je prinesel hčerki oče, ko se je oblačila za svatovščino. Marjetica se je branila tega nakita. Ko pa je oče vzdihnil in želel, naj nadene verižico zaradi njega, joje obesila krog vratu in snela srebrno svetinjico Matere božje, ki jo je nosila še kot otrok. Nič ni vprašala očeta, ko jo je prosil, naj bo prijazna z gospodom Süsstrunkom, čemu vse to. Z obraza mu je že brala, da ga nekaj tare. Menica za tisoč pet sto goldinarjev, ki jo je bil podpisal ravnatelj za izgube pri kvartah, je težila očeta.

Süsstrunku se je srce nasmejalo pri pogledu na verižico. Še od daleč ni slutil, zakaj si jo je nadela Marjetica ta večer. Zato je sklepal po svoje, češ, rado ga ima dekle, toda zdaj jo je sram priznanja. V tej veri je pobral verižico s krožnika in jo obesil Marjetici krog vratu, šepnivši ji na uho:

»Tudi vi misliti na Julius? Gracia!« Sklonil se je in ji poljubil konce desnice. Vse to je dekle tako zmedlo, da jo je nekaj časa spreletavala rdečica, potem pa so jo polile solze. Ravnatelj je potegnil iz žepa dišeč batisast robec in brisal dekletu oči. Vneto ji šepetajoč na uho.

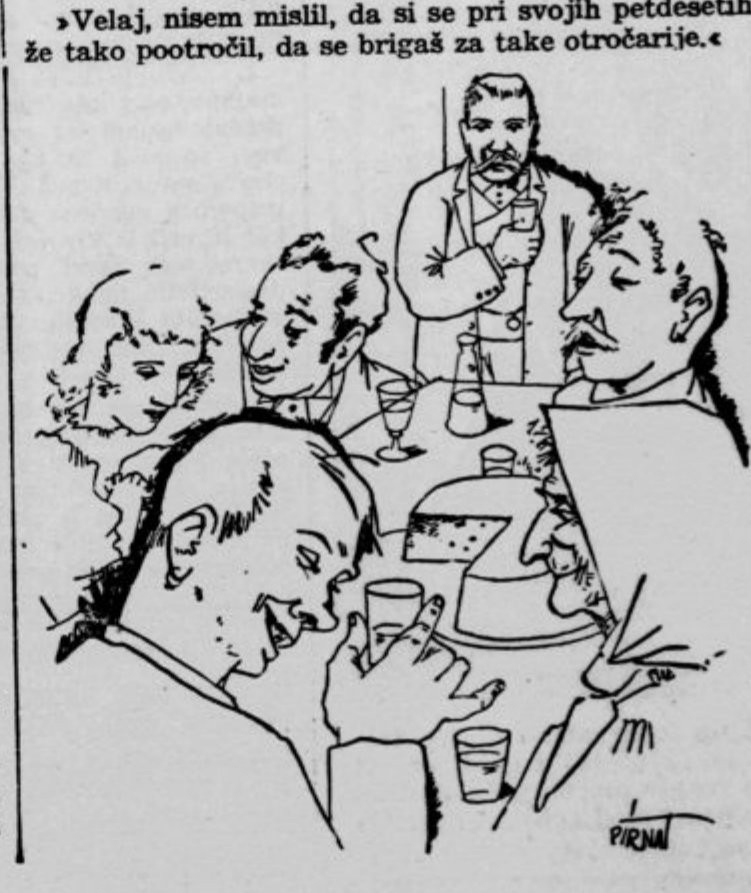
Svatovščina se je očitno zgražala, na tihem pa uživala dogodek in ga po svoje belila s pikrimi opombami.

»Joče, kakor da je ona nevesta«, je zavila oči proti sosedi Polona Kolenka.

»Janez!« je dregnul svat Velaj Dobravca pod rebra. »Kar svoj žegen jima daj, pa lahko napravita že jutri pismo na graščini«, in pokazal s palcem na ona dva.

Dobravec je bil ves v razgovoru z ženinom Sadnikom, kateremu je razkladal svoj najnovejši načrt za bodoče gospodarjenje: Žvajoč poseka, les proda v Turčijo, potem pa se naseli v dolini ... Že precej nadevan in ves zaverovan v svoj načrt — vsak dan jih je delal pri vinu, izvršil ni nobenega — ni bil Dobravec opazil dogodka z verižico. Pri pogledu na jokajočo hčer in zaljubljenega žida se mu je stisnila pest, toda spomin na menico mu jo je takoj sprostil. Brž se je obvladal in se nasmešnil:

»Velaj, nisem mislil, da si se pri svojih petdesetih že tako pootročil, da se brigaš za take otročarije.«

Svatovščina se je zasmejala Velaju, ta pa je jezno bleknil:

»Iz takih otročarij rada resnica pride.«

»Ti že veš, ko ti v zaklenjen kamro hodi štorklja gnezdit, ga je naglo usekal Dobravec, da je povsili Velaj glavo, kakor da ga je zares udaril po glavi. Svatje so veselo zahrneli in bi bil nastal nemara še pretep, da ni dvignil starešina — poštar Wolf glasu in zapel:

»Bog pa je ustvaril zemljo, nebo, Noben'ga človeka na svetu ni b'lo ... «

V dolgi pesmi o grehu prvih satrsev je pozabila vesela družina preprič, posebno ko se je še žid poslovlil in se opravičil z dolgim potom, ki ga čaka drugi dan. Ta dan je namreč privozila železnica prvič z Dunaja do Celja. Tako je dobila svatovščina novo nov za pomenek.

»Zdaj pa pojedte po repnem strnišču«, je viknil mear Flis poštarju Wolfu, »vi in vaši parizarij.«

»Ne onegavi, Flis!« je odvrnil poštar in pritisnil tisto staro: »Cesta ne bo nikoli segnila!«

Vsi so dali poštarju prav in je tudi študirani ženin pristavil:

»Kdo se bo vozil na Celje, Laško in Zidanmost okoli v Ljubljano, ko ve vsak, da se je treba peljati preko Vranske. Že naspot pa si po veliki cesti, ko doped z železnico šele do Zidanega mosta; odtod so pa še debele tri ure dalje do Ljubljane kakor prav od nas.«

Te besede so spravile svatovščino naravnost v smeh. Velaj, star furman, pa je menil:

»Kdo neki je pogruntal to neumno železno cesto, to nam povej, gospod Wolf!«

»Učena gospoda si je izmislila to igračo, judje so pa denar dali«, je odvrnil poštar.

Bombardiranje oblakov

Streljanje iz možnarjev proti toči — Raketa naslednica topičev — Kdaj bomo podjarmili uničujoče energije neurij?

Od pradavnih časov je človek v neprestani borbi z vremenom. Njegovi doseženi uspehi pa so kaj malenkostni. Eden med prvimi, ki je uporabljal proti neugodnemu vremenu pravo orožje, je bil Tirolec Steiger. L. 1895. mu je neurje s točo uničilo vsa vinska letina. V hudih dneh, ki so potem sledili, je premišljeval, kako bi preprečil da bi se takšna nesreča ne vrnila več. Iz misli si je nekaj nenavadnega. Okoli svoje vasi je dal postaviti na griče velike možnarje. Naslednje leto je imel priliko, da je preizkusil svojo domisljivo. Nekega dne so se zbrali spet črni oblaki nad pokrajino. Iz njih je grmelo in se bliskalo, vse je kazalo, da bo v nekoliko minutah strašna uрма uničila ponovno vse sadove enoletnega truda. Ko so oblaki privihrali prav nad pokrajino, je Steiger ukazal, naj pričnejo z možnarji pokati proti njim. Zagrmelo je iz dvajsetih možnarjev zrel in glet; oblaki so se pretrgali, dež kakor ob veseljem popu je zlijal na zemljo, toče pa ni bilo, vsaj ne nad tem ozemljem.

Ali je bil ta uspeh samo slučaj ali ne, vsekako se je Steigerjeva ideja razširila po vsej Evropi. Vseposvobod so postavljali možnarske baterije proti toči. Vstah je pomagalo — morda je bil le slučaj — še večkrat pa ne, zato je bombardiranje oblakov potagoma prišlo iz mode.

Po svetovni vojni je neki izumitelj menil, da bi zelo eksplozivna raketa imela go-tovo večji učinek nego staromodni možnar-

ji, ki so bili poleg tega nevarni ljudem in živalim. Toda poskusi z raketami so se ohesneši še manj.

Nekaj novega so poskusili l. 1927. Neki ameriški vseučiliški profesor je menil, da bi se bilo treba ob preteči nevihti dvigniti z aeroplanom v oblake in jih natresti z električno nabitim peskom. Poskusi s to idejo niso bili brezuspešni, nedostatek je bil le v tem da bi bilo treba ogromnih množin peska, če naj bi stvar kaj zalegla, to je pa zvezano z mnogimi težavami in pred vsem z ogromnimi izdatki.

Nekaj podobnega je poskusil Holanec Ve-raert ki je namesto peska uporabljal led v prašku, iz višine 700 m ga je pri svojih poskusch spuščal v oblake in res se je vili dež. Ta metoda pa je imela iste nedostatke kakor ameriška. Znani ameriški mete-orolog dr. Sykes spuščal na oblake spet

električne toke, ki pospešujejo dež in obla-ke istočasno razpršujejo, preden se more-jozbrati za ples s točo. O uspehih teh po-skusov pa ni dosti hvale, kakor tudi ne ve-mo nič podrobnejšega o velikopoteznih po-skusch, ki jih delajo Rusi za proizvajanje dežja in lepega vremena v Turkestanu.

Toda vse kaže da se bo združenim mo-čem poljedelcev, meteorologov, razstreliv-nih tehnikov in drugih zainteresiranih kro-gov končno le posrečilo rešiti ta starodav-ni problem. Razvoj raziskovanja stratosfe-re, ki vodi človeka daleč nad oblake in mu omogoča nova odkritja o nastanku oblakov, bo tu gotovo imel dober vpliv. Morda ni daleč niti čas, ko se bodo uničujoče ener-gije neurij s pravčasnim posežkom spre-minjale v koristne energije ter bomo iz oblakov pridobivali tudi silo, ki bodo člo-veštvu pomagale pri delu.

Neprijemljivi bandit

Mož medvedje moči in velike nasilnosti

Kakor ogenj se je razširila te dni po Pa-rižu vest, da je Armand Spiler, sloviti raz-bojnik, spet prost. Navzlic vsem jeklenim vratom in omrežjem mu je uspelo pobegniti iz pariške Santé, največje kaznilnice v deželi. Ves policijski aparat je na nogah, a med tem ko ga iščejo z mrzlično vne-mo, je »neprijemljivi Armand«, kakor ga imenujejo, bržkone že na varnem kdo ve kje.

L. 1928. se je Armand Spiler prvič se-znamil z ječo. Zavoljo roparskega umora so ga takrat obsodili na petnajst let kaz-nilnice. Ladja deportiranec, prošla »Martinique«, ga je odpeljala na Hudiče-ve otoke. Niti med pazniki niti med svoji-tovariši si ni znal in si ni hotel Ar-mand pridobiti simpatij. Bali so se ga za-voljo njegove medvedje moči in zavoljo njegove nasilnosti.

Dve leti po prihodu v kazensko naselbino je poskusil prvič pobegniti. Takrat je imel smolo. Namera je prišla predčasno na dan in Spilerja so vključili v četo kaz-njencev, ki je v vladnih, mrzličnih pra-gozdovih Gvajane gradila ceste.

Mož pa ni mislil na to, da bi tam ostal. Uspelo mu je, da si je dobil nekaj prepro-stega orodja. Med tem ko so drugi spali, je on previdno dobil neko drvesno de-blo in je na ta način pripravil primitivno

Nova spomlad — nova obleka!

Gotovo najlepše vzorce blaga za obleke in plašče za gospode, a tudi po najnižjih cenah je dobiti pri

DRAGO-SCHWAB
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA

čoln za nekoliko oseb. V zadnjem trenutku je petim drugim kaznjencem izdal svo-jo namero. Vzel bi jih s seboj, toda s po-gojem, da mu preskrbijo živil in pitne vo-de.

21. junija 1932. se je splazilo teh šest moč v temi do skrivališča, kjer so imeli svoj čoln. In so ladjico spravili previdno v valove. Nameravali so v Venezuelo. V tej deželi se jim ne bi bilo bat, da jih iz-roče francoskim oblastim. Potem bi že na-li kakšno pot, da se vrnejo v Evropo.

Dneve in noči so veslali, že davno so imeli kaznjensko obalo za seboj, zasledo-valcevi se ni bilo več bati. Pretela pa jim je druga, nič manjša nevarnost. Živeča in vode je začelo primanjkovati, sonce je po-dnevni strašno žgalo skozi brezvetrno ozračje in še vedno je bilo samo široko prazno morje okrog njih.

Začelo se je veliko umirjanje. Eden je tako oslabil, da je umrl, drugi je znorel in so ga morali zvezati, pa je tudi umrl, tretji je skočil v vodo in morski volkovi so po-skrbeli, da se mu ni bilo treba dolgo bo-riti z valovi. Ostala sta končno samo Spi-ler in še eden izmed beguncev. V čolnu je bil samo še košček mesa. Kockala sta zanj, kajti za glad obeh ga je bilo dosti premalo. Spiler je izgubil. To je bila nje-gova sreča, kajti meso je bilo pokvarjeno in tisti, ki je zmagal, je čez nekoliko ur umrl v strašnih bolečinah.

Silna žilavost, ki jo ima Spiler v sebi, je končno zmagala nad tropskim žarom in g'adom. Dosegel je obalo Venezuele. Na-po! mrtvega so ga potegnili iz čolna. Opo-mogel si je in v naslednjih letih si je pri-dobil celo nekaj imetja. L. 1934. ga je do-motožje prignalo spet v Francijo, morda tudi ljubezen, kajti tam je poiskal pred vsem svojo prijateljico in pod napačnim imenom si je kupil gostilno, v kateri sta skupaj gospodarila.

Videti je bilo, da bo življenje bivšega de-portiranca krenilo v meščanske vode.

Toda nekega dne je stopil v krčmo na kozarec vina neki orožnik, ki se mu je zdel mož za točilno mizo nekam znan. Počasi se je spomnil, da je pred sedmimi leti spremljal transport kaznjencev in sedanji krčmar je bil med njimi. Spilerja so are-tirali. Sprva je tajil, potem je priznal. Spravilo so ga v Santé, od koder bi ga po-slali znova v Gvajano. Toda preden je pri-šlo do tega, je na neumljiv način pobe-gnil v svobodo.

Kaj velja dober nos?

Med čuti dajemo vonju gotovo najbolj podrojen pomen, a vendar so danes po-kliti, ki živijo od dobrega nosa. To velja posebno v industriji umetnih živil in kozme-tičnih preparatov.

Takšni specialisti za vohanje si dajejo svoje nosove tudi visoko zavarovati, tako da se da vrednost vonja izraziti tudi v šte-vilkah. Primer za to nam je nedavna raz-sodba sodišča v Birminghamu. To je obso-dilo nekega avtomobilskega vozača na 2300 angleških funtov odškodnine, ker je povzročil nezgodo, pri kateri je neki možakar zavoljo živčnega pretresa izgubil čut oku-sa in vonja. Sodišče je izrečno izjavilo, da ta vsota nikakor ni pretirana za nastalo izgubo.

Učeni mesarski pomočnik

Nenadejano svidenje državnika z bivšim delodajalcem

V Lausanni na Švicarskem so pokopali te dni nekega Charlesa Depaulisa, ki je bil mesar in lastnik gostilne za italijanske specialitete. Bil je spodoben obrtnik kakor tisoč drugih in nič posebnega, a vendar se bo njegovo ime ohranilo.

L. 1905. je imel Depaulis v tem mestu majhno obrt za izdelovanje makaronov in prodajo salam ter mortadele. Bil je takrat vnet socialist in ni manjkal na nobenem shodu svoje stranke. Nekoč mu je sodrug priporočil mladega moža, ki so ga bili pravkar izgnali iz Zeneve in je sedaj brez vsega potrebnega iskal pomoči v Lausanni. Ta dvajsetletni mladenič ni bil nihče drug ne-go Benito Mussolini, ki je s svojimi črnimi žarečimi očmi v Depaulisu zbuljal najprvo bojazen.

Depaulis pa je bil dobrodušen človek in tako ga je nastavljal za 30 frankov mesečne plače poleg prostega stanovanja, hrane in perila za pomočnika v svoje malo podjetje. Na ta način je Mussoliniju omogočil nadaljevanje študij v Švici. Kajti Mussolini je obiskaval v svojih prostih urah z veliko vne-

V rimskem ministruvstvu za letalstvo so razstavljene slike mnogih letalcev, ki so umrli junaške smrti med vojno na vzhodno-afriškem bojišču

Več mila — manj smrti

Zmaga higijene v luči kemične statistike — Glicerin kot prijatelj in sovražnik človeštva

Neki holandski kemik je zbral iz vseh dežel sveta statistične podatke o porabi mila. Prišel je do zaključka, da pada z nara-ščajočo potrošnjo te vsakdanje potrebšine umrljivost ljudi. Higijena je z razširjanjem mila dosegla zmago, ki pa še ni zaključena.

Kakor poročajo kemikove statistike, ki sicer niso popolnoma zanesljive, porabijo največ mila v Ameriki, in sicer letno na glavo vsakega prebivalca po 1 kg. Sledi Dan-ska s 3/4 kg. Nemčija s 70 dkg, Italija kaže potrošnjo pol kg, Francija celo samo 40 dkg. Toda s temi številkami je upoštevana samo potrošnja toaletnega mila. Če upoštevamo uporabo toaletnega in pralnega mila, postane rezultat nekaj drugačen. Tu se pokaže, da porabijo največ mila na Holandskem, in sicer 12 in pol kg na leto in glavo, sledi Amerika z 11 kg. Nemčija s 7 in pol kg. Poljska porabi le pol kilograma, Kitaj-ska celo samo 40 dkg na vsakega prebivalca.

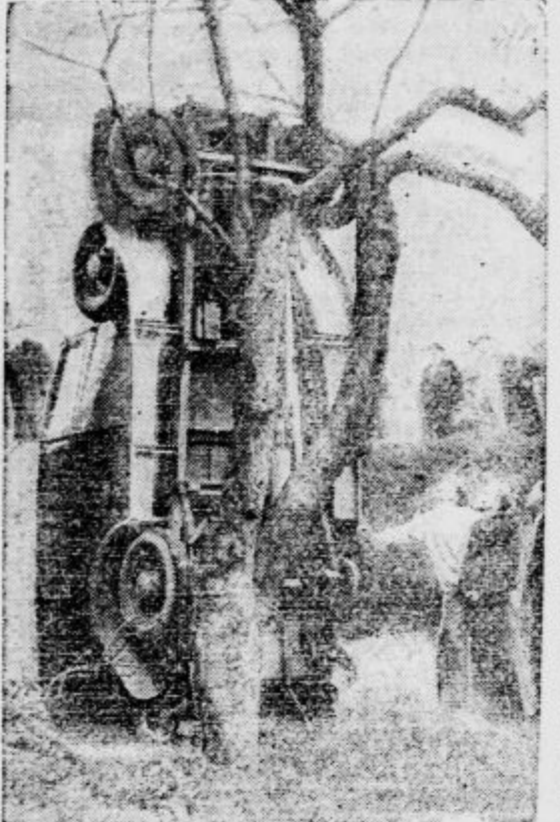
Izrpen pregled za porabo mila v zadnjih sto letih je mogoče samo za Anglijo. Tu so leta 1815. po uradnem izvidu porabili 90 tisoč ton mila, leta 1907. je znašala potrošnja 360 tisoč ton, lansko leto pa že pol milijona ton.

Važna je v tej zvezi, kakor rečeno, štev-il-ka umrljivosti. Leta 1815. je na Anglijskem umrilo 22 oseb na vsakih 1000 prebivalcev, l. 1907. jih je umrilo 14, lansko leto pa 12. Podobne primerjave bi bile zanimive tudi iz drugih dežel.

Naš kemik pravi, da so menda že Fouca-ni poznali milo in ga prinesli preko Mar-seille v Evropo. Od njih oziroma od njih potomcev so se baje potem tudi Rimljani pred 2000 leti naučili delati milo iz koozje tolshe in iz pepela nekih dreves. To milo je potem potrebovalo skoraj tisoč let, da je prodrla v severnoevropsko Evropo. Šele pod Ri-kardom II. je prišlo milo n. pr. na Angle-sko.

Z neko ironijo navaja holandski kemik, da uporabljajo danes v nadomestilo za dra-go olivno olje za izdelovanje mila kokosovo olje in glicerin. To je isti glicerin, ki iz-delujejo z njegovo pomočjo tudi nitroglicer-in, eno izmed najnevarnejših razstreliv. Končni račun z milom je torej ta, da po eni strani znižuje umrljivost, po drugi strani pa skrbi po svoji sešavini glicerinu v podobi razstreliva za to, da skače ta števil-ka spet navzgor.

Avto v objemu drevesa

V Seattieu (Zed. države) se je avtomobilsko vozilo, ki ga prikazuje ta slika, na nenavadno čuden način zaletelo v drevo in obticalo v njegovih vejah

Raztresena svetloba

Žarnica v človeškem telesu

Na zadnji seji dunajskega zdravniškega društva je poročal znani raziskovalec svet-lobe, prof. Leopold Freund, o zanimivih poskusch s takozvano raztreseno svetlobo za ugotovitev notranjih stanj. Doslej so v ta namen uporabljali Röntgenove žarke, toda novi žarki, ki prav za prav niso nič novega, omogočajo isto na dosti bolj pre-preost način, brez velike in drage aparatu-re in tudi brez nevarnosti za tkivo. Prof. Freund je pri svojih poskusch opazil, da povzroča zelo močno zunanjo svetlobo, n. pr.

svetloba skozi odprtino v vetrnicah, senčne podobe notranjosti roke, ki jo držiš pred očmi in odprtino. Nadaljnji eksperimenti so pokazali, da teh senčnih podob ne povzroča samo zunanja svetloba, temveč tudi svetloba, ki nastaja v obsevanem te-le-su oziroma telesnem delu.

Te ugotovitve utegnejo imeti še velik pomen za raziskovanje človeške notranjosti z navadno svetlobo, z navadnimi žarnicami namesto z Röntgenovimi žarki. Gine-kologa prof. Blum in docent Klaffen sta n. pr. na ta način s pomočjo električne žarnice ugotovljala že nosečnost. A celo tujca telesa, ki jih s pomočjo Röntgenovih žarkov v telesu ni mogoče ugotovljati, n. pr. plitovina, les, svinec, postanejo vidna po raztreseni svetlobi, tako da ima vsak praktični zdravnik v svojih ordinacijskih urah preproste pripomočke v rokah za diagnostično tehniko, ki jo je doslej komaj omogočala komplicirana röntgenska aparatura.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»In sedaj mi dajte svojo uro. Napravlil bom, da bo izginita, nato jo bom spet pričaral.«

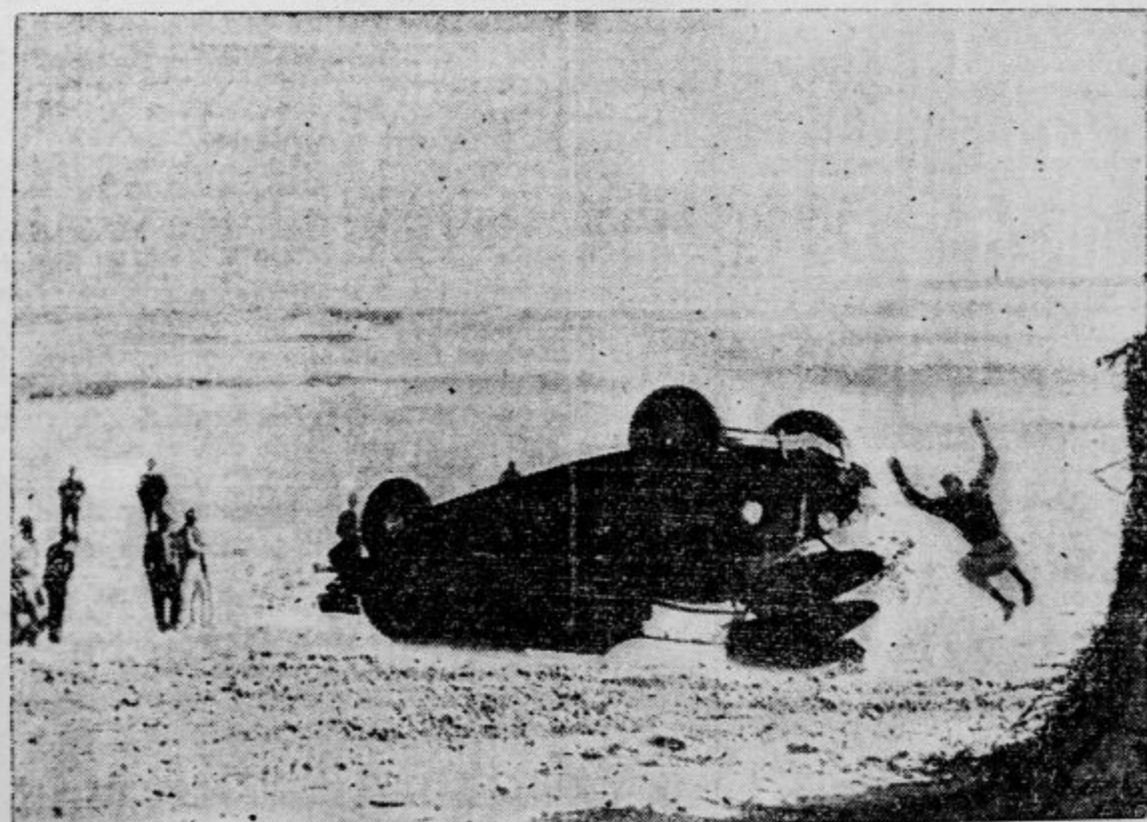
»Izginita je že včeraj v kinu. Dajte jo samo pričarati.«

Radenska
prirodna mineralna voda

»Mora biti«
posebno sedaj »spomlad«
stalno na Vaši mizli!

Od 15. maja dalje direkten vagon v prelepo Prekijo do Radencev, Odhod ob 7.20 zjutraj iz Ljubljane. Pridite že takoj v maju na spomladansko zdravljenje v Radencev!

Nenavadna fotografija

Nekemu ameriškega fotografu se je posrečilo ujeti na fotografsko ploščo trenutek, ko je vozač Bobby Sall na peščini v Daytonu (Florida) izgubil oblast nad volanom in je zletel iz dirkalnega avta. Vozilo je vozača močno poškodovalo, Fotograf ga je ujel na ploščo v trenutku, ko je bil še prost med nebom in zemljo

KUPUJTE LE MILO

KI JE RES DOMAČE. — DOBRO IN POČENI JE

HUBERTUS
MILO, NAS SLOVENSKI IZDELEK.

Mučenikom znanosti!

Na dvorišču bolnišnice sv. Jurija v Hambur-gu so te dni odkrili obelisk z imeni 150 zdravnikov in bolničarjev, ki so po-stali v tem zavodu žrtve zdravljenja bolnikov z Röntgenovimi žarki

Keopsova hči

Te dni smo pročali, da je sloviti egiptski arheolog prof. Selim Hasan odkril v bližini velikih piramid grobnico in truplo faraonske princese, po vsej priliki hčerke arhiditelja največje piramide. Drobnji pesek Nila ki je bil ob poplavih vdrl v grobnico, je mumijo zelo dobro ohranil. Tako je le-zalo truplo v grobu okrog 5600 let. Na sebi je imelo mnogo dragocenega nakita, kakor ogrinje, zapušnice, siahni trakov, pas itd. Prof. Selim se je pri odpretni grobnice zavoljo plinov, ki so uhajali iz nje, onesvestil.

NEKAJ ZA VSE

Če hočeš obiskati kakšnega bolnika, da mu izkažeš svojo prijateljstvo naklonjenost, izberi si uro, ko imaš za to res čas. Ne za-to, ker potem lahko ostaneš dalj časa pri njem, temveč ker ni prav, da bi v njem svideli občutek, da si pridržal samo mimogrede, nekako zavoljo dolžnosti. Bolnik ne sme imeti občutka, da si si za ta obisk ukradel s težavo nekoliko minut.

Teža praznega srca odraslega človeka znaša približno pol odstotka telesne teže.

Litinke glist lahko v izjemnih primerih predrejo črevesje in pridejo z krvnim ob-tokom preko desne strani srca tudi do pljuč, kjer se nastanjajo.

Centralna kurjava v 12. stoletju

Pri izkopavanjih v prastarem mestu Sa-varju v tatarski sovjetski republiki so ar-heolozi zadeli ob ostanke kanove palače. Ta palača izvira iz 11. ali 12. stoletja. V nje-nih tleh so odkrili ovi, skozi katere se je pretakala vroča voda ter ogrevala sobe in dvorane. Gre torej za napravo centralne kurjave najmodernejše vrste.

A NEKDOTA

Fontenella se nekoč vprašal, v čem so razlikujejo ženske raznih narodov v svo-jem bistvu.

»Po svojem sodenju, v primeru, da jim postane ljubček nezvest, je odvrnil Fontenella. »Francozinja svojo rivalinjo ubije, Italijanska ubije ljubčka, Španka ubije ri-valinjo in ljubčka, Nemka se sama ubije, Anglezinja prekine zaroko, vse se pa z dra-gim poroča.«

VSAK DAN ENA

»Kdaj pa bo suha? Rad bi šel nočoj bolj zgodaj spat!« (Judge)

Gospodarstvo

Autonomne doklade na neposredne davke

Ze ponovno smo na tem mestu pokazali, kako ovirajo visoke samoupravne davštine gospodarski razvoj v dravski banovini in otekočajo konkurenčno sposobnost industriji in obrti v primeri z drugimi banovinami. Posebno hudo občitamo v dravski banovini neenakost pri autonomnih dokladah na neposredne davke, ki pri nas že znatno presegajo 100% osnovnega davka. V proračunskem letu 1936/37. se bo n. pr. v Ljubljani pobirala 60% občinska doklada (doslej 45%), 50% banovinska doklada (doslej 53%), 5% nadomestna cestna doklada (doslej 5%), kar zneske skupaj 115% (doslej 103%). Vrh tega se pobira še 8% sreska cestna doklada, v združenih zdravstvenih občinah 5% zdravstvena doklada in od trgovcev, obrtnikov in industrijcev še zborniška doklada. To so huda bremena, ki jih tem težje občitamo, ker v drugih banovinah ne dosežejo tako velike izmere. Po podatkih, ki smo jih povzeli iz nedavno izdane publikacije finančnega ministrstva o državnih in samoupravnih uslužbenih banovinskih in občinskih financah za leto 1935/36., znašajo samoupravne doklade v največjih mestih, kakor sledi: (v banovinski dokladi je upštevana tudi cestna doklada, ni pa upštevana zdravstvena in sreska cestna doklada).

	proračun	občin.	ban.	skupaj
Beograd	161.2	20%	—	20%
Skoplje	31.2	—	20%	20%
Niš	9.4	10%	20%	30%
Kragujevac	7.4	20%	10%	30%
Subotica	27.7	43%	16%	59%
Sombor	8.4	44%	10%	54%
Banja Luka	7.2	35%	20%	55%
Novi Sad	29.5	49%	10%	59%

Petrovgrad	10.6	50%	10%	60%
Zagreb	119.2	40%	25%	65%
Karlovac	7.4	40%	25%	65%
Sušak	13.5	50%	25%	75%
Dubrovnik	9.5	57%	20%	77%
Senta	10.1	70%	10%	80%
Varaždin	7.4	56%	25%	81%
Velika Kikinda	8.8	76%	10%	86%
Ostjsek	21.3	71%	25%	96%
Maribor	21.9	40%	58%	98%
Ljubljana	45.2	45%	58%	103%
Split	22.3	85%	20%	105%

Mestna občina v Sarajevu je pobirala v l. 1935/36. diferencirano občinsko doklado ki se progresivno giblje od 11—93% dočim znaša banovinska doklada 20% (proračun administracije je znašal 30.3 milijona Din). Gornja primerjava, ki se nanaša na vsa mesta v Jugoslaviji, v katerih presega občinski proračun administracije (brez podjetij) 7 milijonov Din. nam kaže, kako velike razlike obstajajo pri nas pri obremenitvi davkoplačevalcev zaradi samoupravnih doklad. Medtem ko znašajo samoupravne doklade (brez sreske cestne) v Beogradu, Skoplju, Nišu in Kragujevacu le 20% odnosno 30%, se povprečno v Ljubljani in Splitu na višino preke 100%. Ljubljana je tu na predzadnjem mestu pred Splitom, z letošnjim povišanjem občinske doklade s 45 na 60% pa bo zavzela brez dvoma poslednje mesto z največjo obremenitvijo. Pri tem je zanimivo da je v mnogih mestih z manjšo obremenitvijo občinska doklada razmeroma visoka in v nekaterih mestih celo večja nego v Ljubljani: to pa, kar je odločilno, je banovinska doklada, ki znaša drugje le 10. 20 odnosno 25%, pri nas pa je znašala lani 53% (letos 55%).

Naš izvoz gravitira vedno bolj na morje

Kakor znano, se naš izvoz v zadnjih letih vedno bolj poslužuje ceneve vodne odnosa morske poti, in sicer na eni strani zaradi tega, ker se kontinentalne države zapirajo našemu izvozu, na drugi strani pa zaradi tega, ker je morski in rečni prevoz mnogo cenejši, nego prevoz po železnici. Tako je šlo leta 1927. po vodni poti (morski in rečni) v inozemstvu 38.9% vsega našega izvoza, leta 1934 pa že 72.4%; odstotek izvoza po vodni poti je lani sicer nadoval na 70.8%, vendarle le zaradi tega, ker se je znatneje skrčil izvoz po rekah, dočim se je izvoz po morju nadalje dvignil. Kako naš izvoz vedno bolj gravitira na morje, nam kažejo naslednje zanemljive številke:

izvoz po morju	v milj. ton	v%	vsega izvoza
1929	1.45	27.3%	
1934	1.90	53.0%	
1935	1.93	58.0%	

Medtem ko smo v letu 1929. izvozili po morju le dobro četrtino vsega našega izvoza, je lani šlo na morsko pot že 58% izvoza. Pa tudi absolutno se je naš izvoz po morju povečal, kajti leta 1929. smo izvozili po morju le 1.45 milijona ton, lani pa že 1.93 milijona ton. Pri tem pa je ves naš izvoz v letu 1929. znašal 5.3 milijona ton, lani pa je 3.33 milijona ton. Tudi pri uvozu opažamo naraščanje odstotka uvoza po vodni poti odnosno po morju. Tako smo leta 1929. uvozili po vodni poti 51.1%, predlanskim 69.8%, lani pa 68.0%. Samo

po morju pa smo lani uvozili 0.46 milijona ton nasproti 0.41 milj. ton v predlanskem letu.

Ta razvoj nam znova potrjuje nujno potrebo, da v interesu povečanja našega izvoza in v interesu vsega našega gospodarskega razvoja čimprej zgradimo dobre železniške zveze z našimi morskimi lukami, ki bi morale imeti prednost pred vsemi ostalimi železniškimi gradnjami. Naša zunanja trgovina kaže zlasti v zadnjih letih izrazito tendenco povečanja blagovne izmenjave z bolj oddaljenimi državami, zlasti z onimi, s katerimi nas veže morska pot. Ta razvoj moramo z vsemi sredstvi podpirati, kajti čim manj bomo pri našem izvozu odvisni od neposrednih sosedov in čim bolj bomo razdelili naš izvoz na večje število držav, tembolj bomo gospodarsko in politično neodvisni.

Gillette
MODRE GILETE
električno kaljene britvice napravijo britje prijetno in jamčijo bolj pogosto uporabo vsake britvice.

K uvedbi kontrole uvoza

Iz Beograda prihajajo sedaj nekatere podobnosti o novem režimu uvoza, ki ga je uvedel finančni minister zaradi kontrole in diriganja uvoza. Namen kontrole uvoza naj bi bil ta, da se vnovčijo zaoski kliniška dobroimetja v inozemstvu z uvozom blaga, ker nikakor ni misliti na to, da bi mogli dobiti različni kliniških saldov izplačano v devizah. Povečati moramo torej predvsem uvoz iz držav, ki so nam dolžne v kliringu. Ni pa namen kontrole, da se na splošno omejuje uvoz, kakor to delajo nekatere druge države. Jugoslavija ne bo uvedla nikakega sistema kvot in kontingentov, ker ima diriganje uvoza čisto defenziven značaj. Poseben odbor pri Narodni banki bo kakor znano sestavil seznam blaga, za čigar uvoz bo potrebno predhodno devizno dovoljenje Narodne banke. Ta seznam bo finančno ministrstvo objavljalo za daljšo dobo vnaprej. Finančno ministrstvo bo po gibanju zunanje trgovine vnaprej določilo, koliko deviz in katere devize stoje uvoznikom na razpolago. Te vsote se bodo ugotovile po gibanju trgovinske bilance s posameznimi državami. Če bo posamezna država v Jugoslaviji več kupovala, se bo odobral večji znesek plačilnih sredstev za plačilo uvoza iz te države. Ker imamo največ kliniških terjatev v Nemčiji, bo-

mo morali v prvi vrsti okrepi uvoz iz Nemčije. To pa seveda ne pomeni, da bomo vedno forsirali uvoz iz Nemčije, temveč samo toliko časa, dokler bo to potrebno glede na stanje kliniškega plačilnega prometa. Naša država tudi v prometu z Nemčijo ne želi, da bi se izravnava ed izvoznim in uvoznim doseglja na nižji stopnji, ker je interesirana na tem, da se čim več izvozi, zlasti ko moramo nadoknaditi izpadek izvoza v Italijo. Pri zadnjih pogajanjih v Zagrebu nam je Nemčija priznala nove kontingente, ki se nanašajo na živino, živinske proizvode in pšenico. 7 zvezti s sankcijami nam je tudi Anglija priznala začasne kontingente v vrednosti 100 milijonov Din, Češkoslovaška kontingente v vrednosti 80 milijonov Din in Francija kontingente v vrednosti 20 milijonov Din. Z novimi kontingenti v Nemčiji pa se bo naš izvoz v Nemčijo lahko povečal še za 400 do 500 milijonov. Tudi v prometu z državami, s katerimi smo pasivni, ne želimo izenačenja bilance na nižjem nivoju, temveč gre naš interes za tem, da se s povečanjem našega izvoza v te države izognemo potrebi skrčenja uvoza iz dotičnih držav. Kontrola uvoza nam bo pri tem mnogo koristila, zlasti o priliki trgovinskih pogajanj.

Padeč žitnih cen

V zadnjih 14 dneh opažamo na naših žitnih tržiščih prav občutno nazadovanje cen, zlasti pri pšenici. To popuščanje pripisujemo okolnosti, da bodo naše zaloge pšenice presegale potrebo konzuma do konca leta žitne kampanje. Nekateri trdijo celo, da bomo šli v novo žitno leto s preostaliimi starimi zalogami kakih 10.000 vagonov. Na drugi strani pa so izgledi za novo letno prav ugodni in se pričakuje obilni pridelek. Tudi cene koruzi in ječmena so nazadovale. Vzporodno pa je popustila tudi cena moka.

Kakor znano so letos ob koncu januarja pšenične cene pri nas dosegle izredno višino 175 do 180 Din za meterski stoč. Potem pa so polagoma popuščale ter so se ustale na višini okrog 165 Din. Zadnjih 14 dni pa opažamo naglo nazadovanje, tako da je cena že zdrknila navzdol na 145 Din. Cena pšenice, koruzi in moki se je od najvišjega stanja ob koncu januarja gibala takole. (v Din franko nakl. post.):

baška koruza moka pšen.	174—178	116—117	255—275
24. marca	162—164	109—110	252—257
9. aprila	145—147	103—105	237—247

Veele velikonočne praznike želil cenj damam

SALON „MIA“

Tyrsava c. — Trstenjakova Hiša kavarna Majcen. Za nadaljnji obisk se pripravljamo.

Naš uvoz motornih vozil

Znižanje taks na motorna vozila, ki je bilo izvršeno v začetku lanskega leta, je malo pospešilo motorizacijo prometa v naši državi, ki v tem pogledu še hudo zaostaja za drugimi državami. Seveda se je s tem v zvezi zopet znatneje dvignil naš uvoz motornih vozil, ki je prejšnja leta rapidno nazadovav v zadnjih letih se je naš uvoz motornih vozil gibal takole:

osebni av. tovorni av. motocikli	2078	537	885
1930.	1366	574	1001
1931.	376	173	331
1932.	182	100	52
1933.	340	152	26
1934.	918	203	152

Naš uvoz osebnih avtomobilov je padel od 2078 v letu 1930 na komaj 182 v letu 1933, lani pa se je zopet dvignil na 918. Tudi uvoz tovornih avtomobilov se je nasproti letu 1933 podvojil, potrojil pa se je uvoz motociklov. Seveda pa naš uvoz motornih vozil še vedno precej zaostaja v primeri z uvozom v letih 1930 in 1931.

Lani smo za uvožene osebne avtomobile izdali 30.3 milijona Din, za uvožene tovorne avtomobile 9.2 milijona Din, za uvožene motocikle pa 1.1 milijona Din. Največ smo lani uvozili avtomobilov iz Zedinjenih držav, namreč 403 v vrednosti 15.2 milijona Din. Na drugem mestu je Nemčija, odkoder smo uvozili 311 avtomobilov v vrednosti 9.1 milijona Din. Nadalje smo uvozili iz Anglije 72 avtomobilov v vrednosti 1.7 milijona Din, iz Italije 76 v vrednosti 1.5 milijona Din, iz Češkoslovaške 35 v vrednosti 0.95 milijona Din, iz Francije 41 v vrednosti 0.90 milijona Din in z Avstrije 23 v vrednosti 0.75 milijona Din. Tovornih avtomobilov pa smo uvozili največ iz Zedinjenih držav, namreč 95 v vrednosti 2.9 milijona Din, nadalje iz Nemčije 74 v vrednosti 4.0 milijona Din, iz Češkoslovaške 13 v vrednosti 1.25 milijona Din, iz Avstrije pa 10 v vrednosti 0.63 milijona Din. Motociklov smo uvozili največ iz Nemčije, Zedinjenih držav, na tretjem mestu pa je tu Anglija.

Gospodarske vesti

— Znižanje glavnice Gostilniške pivovarne d. d. v Laškem. V trgovinski register je pri Gostilniški pivovarni d. d. v Laškem vpisano znižanje glavnice od sedanjih 15 na 10 milijonov Din. Spremenjena so tudi družbena pravila v §§ 15., 20. in 29. Iz upravnega sveta so izstopili Ognjevlav Trop, Ivica Mestrovic in Franc Miklič. Vstopili pa so Ignac Banko iz Ljubljane, Avgust Dolinšek iz Brnice pri Hrastniku in Gvidon Počivavšek iz Loke pri Trbovljah.

ZARADI TEZKE STOLICE, pokaže uporaba naravne

FRANZ JOSEFOVO

grenčice, užite jutraj in zvečer po četrt čaše, dobre uspehe. Tudi občutljivejši pacijentke uživajo rade

FRANZ JOSEFOVO

vodo, ker se že v kratkem času pokaže prijeten učinek.

Ogl. reg. št. br. 13-480/36

— Iz trgovinskega registra. V trgovinski register se je vpisala tvrdka »Sijal« d. d. za izdelovanje barv proti rji s sedežem v Borovnici (temeljna glavnica znaša 100.000 Din in se sme sklepom občnega zbora zvišati na 1 milijon Din; člani upravnega sveta so: inž. Mihal Glaesener ml., industrijec v Borovnici, Kobi Drago, poslovodja v Mariboru, dr. Franc Zupan, zdravnik v Bistri, ravnatelj s prokuro pa je Anik v Bistri, industrijec v Borovnici). — Pri lesni industriji »Vintgar« družbi z. o. z. se izbriše poslovodja dr. Ivan Karlin, vpiše pa poslovodja dr. Fran Spiller — Muvs. vladni svetnik in pok. — Pri tvrdki Weillguny & Miklave, tekstilna industrijska družba z. o. z. Ljubljana—Vič, se izbrišeta poslovodji Gustav Weillguny, zaradi odpoklica, in Zene Miklave, ker je odstopil.

Primarij

Dr. Božidar Lavrič

ne ordinira do 27. aprila.

za **Birno**
Schneeck
CELJE 20
KAMGARN
ŠE V 56. VOLNINAH
V 9. 19. 1936.

— Nova investicije družbe Sartil. Srpsko akcionarsko rudarsko i topioničko industrijsko društvo »Sartil«, ki ima v Smederevu tvornico strojev kmetijskega orodja, železnikega materiala, vagonov in železnih konstrukcij, kakor tudi ladjedelnicu za rečne ladje, kaže v zadnjem času veliko ekspanzivnost. Družba je leta 1933. zgradila valjarno za pločevino in namerava sedaj še razširiti svoje obrate. Trgovinski minister je družbi te dni odobril spremembo pravil, po katerih je upravni odbor pooblaščen, da sklene pri nas ali v inozemstvu obligacijsko posojilo v višini 6 milijonov dinarjev in da se imetnikom teh obvezaj odobri vključba na nepremičnine družbe. Sredstva iz tega obligacijskega posojila bo družba porabila za razširjenje produkcije potrebnih surovin in polfabrikatov. Družba »Sartil« spada v koncentra, ki ga tvorijo Staatseisenbahn Ges. Wien, rumunska železarna Resica, tvrdka Vickers, London in tvrdka Titan-Nadrag Calan, Bukarešta. Njena delniška glavnica znaša 50 milijonov Din, Družba je v prejšnjih letih zabeležila izrubo 5.7 milijona Din, lanske leto pa je zaključila z dobičkom 0.2 milijona Din.

— Standard-Vacuum Oil Comp v Zagrebu znižuje glavnice. Družba Standard Vacuum Oil Comp v Zagrebu, ki je leta 1930. nastala iz fuzije med družbo Standard Oil in Vacuum Oil, je na nedavnem občnem zboru sklenila z odkupom in uničenjem lastnih delnic znižati glavnice od 228 na 175 milijonov Din. Družba bo odkupila od svojih delničarjev 96.000 delnic po 500 Din.

Blagovna tržišča

BOMBAZ

+ Liverpool, 9. aprila. Tendence mirna. Zaklj. tečaj: za maj 6-11 (prejšnji dan 6.12), za okt. 5.63 (5.63).

+ Newyork, 9. aprila. Tendence stabilna. Zaklj. tečaj: za maj 11.29 (11.30), za okt. 10.37 (10.38).

Iz Julijske Krajine Borba proti tuberkulozi

Preteklo nedeljo so po vsej državi otvorili VI. protituberkulozno kampanjo. Po vseh listih so bile objavljene dolge serije člankov in poročila o dosedanjih borbi proti jetiki. Povsod so se zbirali prostovoljni prispevki. Od vstopnic v gledališča, kinematografe, na zabavišča in prireditve so pobrali posebne takse. Vršla se je cela vrsta zborovanj in drugih prireditve. Zanimivi so podatki o prispevkih Julijske Krajine za borbo proti jetiki v poslednjih 5 letih. 1931. leta je dala dežela 209.882 lir, 1932. leta 358.436 lir, 1933. leta 417.398 lir, 1934. leta 467.776 lir, lani pa 534.933 lir. V primeri prispevki v ostalih deželah in v sorazmerju s številom prebivalstva celokupne Italije so bili prispevki Julijske Krajine v teh letih povprečno za 25% večji kakor v ostalih pokrajinah.

Čenjenim gostom

sporočam, da sem dobil novo pošiljko prvovrstnega dalmatinskega vina. — Cene čez ulico: belo in opo. po Din 9.— za 1 črno Din 8.— za 1 Se priporoča. Restavracija »LOYD« Čičmir Vestić — Marjan.

Prlhij, srbež izpadanje lomljenje las uspešno prepreči

BIOLOŠKA KURA za lase renomirane tvrdke Schröder-Schenke. Odlično regenerira lase tudi v najtežjih slučajih. Garnitura 4 preparati Din 100.—. Zgodaj čuvajte lase in jih negujte inevno z znanimi sredstvi za nego las

Schröder-Schenke za suhe lase Balsam I. Din 30.— za mastne lase Balsam II. Din 35.— za blond lase Goldregen Din 40.—, ki obnem prepreči potemnitev plavil las.

Dobi se v parfumeriji: »OMNIA«, odd. I/3. Zagreb, Gunduličeva 8/I. nađ.

Pošiljamo po pošti z doplačilom poštnine. Zahtevajte brezplačno ilustrirani cenik!

Tržaške junijske prireditve

V Trstu nameravajo tudi letos prirediti tako zvane junijske prireditve, s katerimi skušajo zadnja leta dvigniti precej zaostali tujski promet. Prirediti bodo celo vrsto koncertov, sportskih tekem, turističnih potovanj po Jadranu, umetnostne in druge razstave in še celo vrsto drugih prireditve. Prireditve se bodo raztegnile preko junlja vse do septembra.

Zanimivo je, da so morali svojo doslej največjo atrakcijo — pomorsko razstavo, sedaj prepustiti posestrimi Genovi, ki je Trstu iztrgala tudi v drugih področjih že marsikatero pridobitev. Pomorsko razstavo nameravajo nadomestiti z razstavo tržaškega Lloydja in razstavo rimljanskega in srednjeveškega Trstac, ki jo bodo uredili na restavriranem gradu.

Drobne novice

Na Hrušici so našli pred kratkim na gozdem terenu, ki je last podjetja Rizzatto v Ajdovščini, večja ležišča bavrskita, ki vsebuje baje znaten odstotek aluminija in drugih sirovin. Tvrdka je najela manjše število delavcev, ki bodo izkopali nekaj rude, katero nameravajo poslati na preizkušnjo Cagliari. Sele nato se bodo morda odločili za eksploatacijo bavrskita na Hrušici. Kakor se zatrjuje obsegajo ležišča te rude 3 kv. km. Baje se je tvrdka pričela tudi že pogajati z nekimi denarnimi zavodi za njihovo eventualno finančno sodelovanje.

Elektrifikacija železniških prog v Julijski Krajini. Kakor smo že poročali, bosta do 21. aprila delovito elektrificirani železniški prosti Trst — Tržič — Gorica — Videm — Tržič in Tržič — Cervinj. Do 28. oktobra pa nameravajo elektrificirati še prog Trst — Postojna in St. Peter na Krasu — Reka.

Na poslednji seji tržaškega občinskega sveta, ki se je vršila preteklo soboto je bil določen kredit v znesku 350.000 lir za izvedbo ljudskega štefja v Trstu, ki bo 21. aprila t. l. Pred 5 leti je občina določila za izvedbo lakratnega štefja 270.000 lir, porabili pa so dejansko 383.000. Izdatki v to svrhu se bodo deloma krili s prihrankom, ki je bil dosežen pri novi ureditvi amortizacije dolga pri tržaški hranilnici, o kateri smo pred kratkim že poročali.

ORIGINALNA FRANCOŠKA ECLAIR VERMOREL

je najboljša pršilnica na svetu. Delež pršilnice po najnižjih cenah. Glavno zastopstvo BARZEL, d. d., Subotica. Zahtevajte cenik. Dobiva se povsod.

Pređen se odločite za nakup **parketov** ogledjte si zalogo prvovrstnega materiala pri tvrdki **JOS. R. PUH** LJUBLJANA Gradaška ul. št. 22. Telefon št. 25-13. Zahtevajte cenik!

Za velikonočne praznike: Silvanec Din 15, Rizling Din 14, Opolo Din 10. NASE SPECIALITETE: Muškac - Silvanec Din 16, Dingač Din 14, Cviček Din 12, Belo dalmatinsko Din 10. Naročena vina dobavljajo po želji na dom. Čez ulico Din 1.— ceneje. **GOSTILNA MICI KMETIČ** Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 5. Našim čenjenim gostom želim veliko Alelujo!

Dražba posestva!

Dne 29. aprila 1936. ob 8. uri in ob 10. uri se bodo pri Sreskem sodišču v Slov. Bistrici prodajala na javni dražbi sledeča posestva:

- 1) Zemljišče vl. št. 520 k. o. Slov. Bistrica obstoji iz enonadstropne pred šestimi leti zidane še davka proste trgovske hiše na Glavnem trgu v Slovenski Bistrici. Pri hiši so gospodarska poslopja in vrt. Cenila vrednost znaša Din 322.401.50, najmanjši ponudek pa Din 161.200.75.
- 2) Zemljišče vl. št. 453 k. o. Slov. Bistrica obstoji iz 2 njiv in 4 travnikov. Cenila vrednost znaša Din 34.712.60, najmanjši ponudek pa Din 23.141.75.
- 3) Zemljišče vl. št. 451 k. o. Slov. Bistrica obstoji iz 1 travnika. Cenila vrednost znaša Din 20.184.50, najmanjši ponudek pa Din 13.456.50.
- 4) Zemljišče vl. št. 556 k. o. Slov. Bistrica obstoji iz 1 travnika. — Cenila vrednost znaša Din 7.311.50, najmanjši ponudek pa Din 4.874.50.

Podrobnejši pogoji so na vpogled pri Sreskem sodišču v Slov. Bistrici Zavedna pojasnila, zlasti glede plačilnih modalitet daje tudi odvetniška pisarna DR. VLADO GROSSMANN v Ljubljani, Cigaletova ulica 1-I.

KLISEJE ENO IN VEČBARVNE **Jugografika** SV. PETR NAŠIP 51-23

H. CVETIN:

Zadnja stran

— kar seveda neogibno kaže name — ali pa na Marjo!

»O gospodični Labodovj ne govori, gospod Justin! — In tudi kar se tiče vas — od davi — ko sem slišal vaše besede proti sestrični — besede, ki so se vam mogle iztrgati samo v brezmejnem in odkritosrčnem razburjenju — od davi torej ne morem več prav verjeti v vašo krivdo. — In če vas morejo moje besede vsaj nekoliko pomiriti —«

»Gotovo da!« je hlasno prikimal Marko Justin in se ozrl na Marjo, ki se je nalašč ognila njegovemu pogledu. Nato je bilo videti, da mu je zdajci prišlo nekaj na misel. »Ali, gospod komisar, poznal sem, zakaj sem prišel! — Naprosen sem, naj vam izročim pismo —«

»Pismo — meni?« Remec je v presenečenju visoko dvignil obrvi. »Od koga pa, prosim?«

»Od gospodične Nade Senčarjeve. — Prejle me je kar najhujše prosila —«

»Pismo od gospodične Senčarjeve?« Komisar je bil videti mahoma ves razburjen. »O, to utegne biti zelo važno! — Prosim, kar dajte mi ga —«

Marko je bil med tem že segel v žep. Na njegovem obrazu se je zdajci pokazala silna prepade-

34

nost. Vse žepe je prebrskal. Nazadnje je rekel ves zmeden: »Tega ne razumem! — — — Pismo — — — sam sem ga spravil v žep — in — — —«

» — — — in?«

»Zdaj je izginilo — — —!«

Izginilo je bilo in nj ga bilo moč najti — pisma, ki ga je bila Nada Senčarjeva po izkušnji dala Marku, naj ga nese komisariju. Zaman je igralac obrnil vse žepe svoje obleke. O pismu ni bilo duha ne sluha. Te uganke si ni mogel razložiti drugače, kakor s tem, da je bil pismo izgubil.

V prvem trenutku je bil videti Remec zelo nevoljen, a nato se je po silni nasmehnil.

»Nu, te škode ne bo težko popraviti. Če morda veste telefonsko številko gospodične Senčarjeve — — —«

»Na žalost je ne vem. Toda z njenim naslovom vam lahko postržem, v Lipniški ulici št. 12. ima mesečno sobo. Pri kom stanuje, vam kaka-pak ne vem povedati — — —«

»Nič ne de — to že zvemo«, ga je pomiril komisar.

Ko je Marja takoj nato vstala, da bi odšla, je tudi Marko porabil priliko in se poslovil. Drug tik za drugim sta molče zapustila komisarije sobo. Remec je smehljaje se pogledal za njima. Nato je zmafal z glavino in se obrnil k dr. Potniku, ki je s svojega mesta za pisalno mizo radovedno opazoval ves prizor.

»Čudna dvojica — se je zasmejal komisar. »A kaj staviva, da se bo moj paradni frak še zračil na njuni poroki?«

Doktor je pomembno skomignil z rameni, kakor da bi hotel pritrdati in hkratno reči, da ga ta stava nič kaj ne zanima.

Čez pičle pol ure je komisarjev službeni voz obstal pred hišo št. 12 v Lipniški ulici. Hišnica je povedala Remcu, da stanuje Nada Senčarjeva v drugem nadstropju pri vdovi nekega zdravnika. Komisar in dr. Potnik sta se jela vzpenjati po stopnicah.

Ko sta pozvonila v drugem nadstropju, jima je odprla najemnica, postarna, prijazna gospa, ki jo je komisar takoj povprašal po igralki.

Gospa se je sočutno nasmehnila. »Zelo žal mi je, gospoda — gospodična Senčarjeva je pred pol ure odpotovala.«

Remec se je pomembno ozrl na dr. Potnika. »Odpotovala? — Nu, to je res zelo neprijetno! Za važno zadevo gre! In kam se je gospodična odpeljala — ali nama ne bi mogli povedati?«

»Na žalost, gospoda — — —«

»Teda! milostiva, mi ne ostane drugega, kakor da vas uradno prosim, da nama pokažete sobo gospodične Senčarjeve. Morda najdeva tam kakšo oporo — — —«

Kakor prej v stanovanju Marka Justina je Remcova službena izkaznica tudi tu storila čudež. Go-

spa je ustrezljivo odvedla moža v igralnično sobo, čeprav sta ji dala na njeno vprašanje, kaj je vzrok njegove objave, le nevoljen in ogrobljen odgovor.

Nada Senčarjeva je stanovala v prijetni, prostori sobi z balkonom. Vsa oprava je pričala o svojskem okusu, s katerim se je družila trojica nagljenja k cigansčini.

Uradnika je takoj zbodeci v oči nared, ki je vladal po vsem prostoru. Omara za obleke je bila na stečaj odprta. Predali so bili izdrti, in nekaj ru-hove vsebine je bilo raztreseno po tleh.

Remec je zamisljeno zmafal z glavno.

»Hm — podobna je, da se je gospodični Senčarjevi hudo mudilo na pot! Delj ko deset minut gotovo ni trajalo, da si je pripravila priljago!«

Dr. Potnik je med tem pristopil k damski pisalni mizi, ki je stala zraven vrat na balkon in nad katero se je dvigala majhna policja za knjige, napolnjena z vlogami in knjižnimi izdajami dram igralskega repertoara.

»Mislim, da tu ni pričakovati zgodovinskih odkritij — — —« je dejal in skomignil z rameni.

Remec je nestrpno mahnil z roko. »Morda naslednja vsaj malenkost, ki nama pokaže, kam jo je igralka odkurila tako na vrat na nos — da ne rečem: kam je pobegnila?«

Dr. Potnik je hitro vzdignil oči. »Po tem takem bi bila gospodična Senčarjeva tista — — — druga oseba, ki jo spravljate v zvezo z umorom profesorja Dolenca?«

PUNCH

novi lahki kromirani modeli in drugi cenejši Puchovi izdelki na ugodna mesečna odplačila

IGN. VOK

LJUBLJANA, Tavčarjeva 7
Podružnice: Kranj, Novo mesto, Celje - Miklošičeva 2

Sport

Velikonočni spored v Ljubljani

Zadnji nedeljo so pri nas napravili pokus, kako bi neki bilo bodoče moštvo SK Ljubljane. Dež je prireditev nekoliko pokvaril, natančno pa je uspela v točko, da so se že pokazali obrisi bodočega našega reprezentativnega moštva. Za Veliko noč so se zopet sporazumeli, da postavijo na polje dve moštvu, od katerih bo eno sestavljeno samo iz igralcev, ki so nekako preučenirani za prvo moštvo bodoče Ljubljane. Za partnerja bo sestavljeno moštvo iz ostalih igralcev Ilirije in Primorja, ki bodo opčeni z nekaterimi Hermežani.

Velikonočni turnir SK Mladice
Kakor smo že poročali, se vrši na Velikonočno nedeljo ob 10.30 pokalni turnir Mladice. Na turnirju sodelujejo štiri odlična moštva, Hermes, zastopnik Ljubljane v poudarjavni ligi, Slovan, prvak drugega razreda ter Reka, tehnično najboljšo moštvo v Ljubljani. Češtri v konkurenci pa je prireditelj, ki razpolaga s prav izbranim moštvom. Turnir bo zanimiv zaradi tega, ker se bodo izvršile izločilne tekme in finale isti dan. Dopolodne se odsta pomerila dva para. Popoldne na odprtala prvo tekmo oba premaganca za tolažilni pokal, nato pa oba zmagovalca za pokal g. župana.

Vstopnina je propagandno nizka: sedeži Din 4, stojišča Din 3, stojišča za verifikanje Din 2.

Službene objave LNP
25. seja p. o. 8. aprila 1936

Določil se izbira tekma dveh ljubljanskih moštvev 12. t. m. na igrišču Primorja ob 16.15 s predtečno komb. juniorskega moštva Primorja in Ilirije proti Korotan-Kr. Naproša se poudarjavni kapetan, da določi moštva. Službuječi Jurkas, Ilirija in Primorje postavlja po enega blegajnika in po pet rediteljev.

Prijateljske tekme 12. in 13. t. m.: turnir Mladice, Kovinar-Grafika, Bratislava-Retije, Litija-Jadran, Litija-Rudar, Domžale-Hermes, CSK-Austrja (dve mednarodni tekmi). — Naknadno (bavstvo-Slovan 29. marca t. l.).

Dopis Reke glede povračila oprave smolnikarja Draga se obdrži v evidenci. Poziva se Ilirija, da poravnava Zelezničarju znesek 320 Din izza gostovanja Zelezničarja v Ljubljani: rok 14 dni.

Prijava Brunška Viktorja proti igralcem Jugoslavije se položi a. a., ker ni taksiran. Verifikacije igralcev:

S pravico nastopa z dnem objave (ker so bili že čitani) za Svoobodo—Za Peterlin Engelbert, Zupančič Pavel, Mostar Evgen; za Lendavo Zganec Mirko, Ostojčič Vlatko.

Naše gledališče
DRAMA
Začetek ob 20. uri

Velika sobota: zaprto.

Velika noč: ob 15. uri: V času obiskanja. Izven. Globoko znizane cene. Ob 20. uri Juarez in Maksimiljan. Izven. Globoko znizane cene.

Velikonočni ponedeljek: ob 15. uri: V času obiskanja. Izven. Globoko znizane cene.

OPERA
Začetek ob 20. uri

Velika sobota: zaprto.

Velika noč: ob 15. uri: Pesem ljubezni. Cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri: Katarina Izmajlova. Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Velikonočni ponedeljek: ob 20. uri: Kavalir z rožo. Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Tenorist Anton Drmota gostuje poslednjih letošnji sezoni v naši operi na velikonočno nedeljo zvečer in sicer v vlogi Alfreda v Verdijevi operi »Traviata«. V tej vlogi je imel v sredo izredno pomemben uspeh. Vlogo Violetle pole tudi tokrat ga. Gjurgjenac Alfredovega očeta g. Janko. Sentiakobsko gledališče

Začetek ob 20.15

Nedelja 12.: Kikiriki.
Ponedeljek 13.: Kikiriki.

S pravico nastopa 18. aprila t. l.: za Istro Dežan Josip; za Celje Zechner Erik, Lovšin Anton, Jerič Ksaver, Jerič Feliks, Dolinšek Vladimir, Krajnc Viktor! za Korotan—Lj. Lupinc Roman, Ulbink Oton; za Slavjivo Savič Franc; za Korotan—Kr. Moljk Edvard.

S pravico nastopa 19. maja in 19. avgusta 1936 za Zelezničar Sačič Fadil.

S pravico nastopa 8. julija in 8. oktobra 1936 za Korotan—Kr. Sagadin Alojzij, za Litijo Verbič Miro, Juvan Vito.

znanje, Protest es Pfundnerja proti izključitvi se odpošlje s. o. JNS.

Dopis Dolinarja glede izterjenja takse in odškodnine od Rudarja se odstopi p. o.

Na prvo prihodnjo sejo s. o. se poziva es Dolinar.

S. o. želi vsem gg. ss veselo velikonočne praznike.

JZSS - Zbor smuških učiteljev javlja, da se tečaj za savezne smuške učitelje na Sedmerh jezerih zaradi prevelikega šte-

REMEC-ČO

RAZKOŠNA UDOBNOŠT

JE DOSEŽENA Z NAŠIMI VRTNIMI SKLOPNIMI FOTELJI IN LEŽALNIMI STOLI FINO PLATNO V INDANTREN BARVAH. VZORCI ZAŠČITENI

MORATE JIH IMETI, KER PRIDOB VAŠ VRT IN VERANDA Z NJIMI 100% NA VREDNOSTI!

TOVARNA UPOGNJENEGA POHIŠTVA

REMEC-ČO. KAMNIK

POSLOVALNICA: LJUBLJANA, KERSNIKOVA ULICA 7

TELEFON ŠT. 22-66 — ZAHTEVAJTE PONUDBE!

Citajo se, s tem da bo sledila verifikacija po nakazju takse odnosno po spornilni podtkov itd. za Celje Bajc Anton, Krempuš Anton, Podgrev Vladimir; za Istro Selničar Josip, Dežnan Anton; za Moste Klavžer Bogomir; za Slozo—Zg Baloh Joahim; za Svoobodo—Lj. Zdravec Karol, Doljak Boris, Janežič Ivan.

V roku treh dni imajo dostaviti savezne izkaznice z odjavami: Primorje za Molika Edvarda, Korotan—Lj. za Sagadina Alojzija, Elan za Verbiča Mira, Zagorje za Juvana Vito.

Veže se po § 8, III spl. prav. za Slavjivo Novak Emil, s tem da vra po točki 12 navodil za te verifikacije pravico nastopa z dnem objave za vse tekme.

Na podlagi sodniškega poročila o tekmi Sloza—Svoobodo v Zagorju 5. t. m. se preda u. o. igrišče Sloze: k. o. na igrišču Regencin Karol in Stern Edvard, oba Slozo.

22. seja s. o. LNP 9. aprila 1936

Delegirajo se k tekmarom dne 12. t. m.: Turnir Mladice začetek ob 9.30, prva tekma Kos, druga tekma Kučer, druge tekma Pečar; Kovinar—Grafika Stravs; Ljubljana jun.—Korotan Kr. inž. Josih; repraz. A — repraz. B Čvornik; Bratislava—Retija; Erlich; Litija—Jadran Nadižar. — K tekmarom 13. t. m. Litija—Rudar Nadižar; Bratislava—Retije Erlich. — Domžale—Hermes (12. t. m.) Jenko

vila prijav ne bo vršil. Opozarjamo kandidate, ki so se prijavili oz ki se nameravajo še prijaviti samo k izpitom, da se isti vrše 18 in 19. t. m. v Planici. Prijave k izpiztom sprejema savezna pisarna v Ljubljani, Tyrševa 1 do 16. t. m.

Medčlubske mladinske tekme Sialom kluba 34. na Gorjušk. Tekme razpisane za velikonočni ponedeljek so zaradi ne-povoljnih snežnih razmer in tehničnih ovir odpovedane.

SK Reka. Jutri ob 9. morajo biti vsi igralci, ki so napisani na deski v garderobi, na igrišču Mladice. Opremo morajo dvigniti še danes pri gospodarju.

SK Jadran (ženska sekcija). V nedeljo morajo biti vse igralke I. in rezervne družine z opremo ob 9.30 na igrišču. Baby Joža, Nana, Neta in Ica sigurno.

iz Ribnice
Sokolski kino predvaja za velikonočne praznike in to: v soboto ob 20. uri, nedeljo ob 15.15 in 20. uri ter v ponedeljek 13. t. m. ob 15.15 in 20. uri zvočni vefeljm »Eskimo«. Za dodatke nov Paramountov zvočni tednik.

RADIO

Točne sporede vseh domačih in inozemskih oddajnih postaj na kratkih, normalnih in dolgih valovih najdete v Hustrirani tedenski reviji za radio, gledališče, film »Naš val«. Mesečna naročnina Din 12. Zahtevaite brezplačno in brezobvezno na ogled en izvod. Uprava: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Izvelek iz programov
Sobota 11. aprila

Ljubljana 12: Credo iz Bachove maše v h-molu (plošče).— 12.45: Vreme, poročila. 13: Cas, spored, obvestila.— 13.15: Koncert žalne glasbe (plošče).— 14: Vreme, borza. 17.30: Vstajenje in procesija pri Sv. Petru v Lj.— 18.40: Nač. ura.— 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila.— 19.30: Zunanepolitični pregled (dr. A. Kuhar).— 20.10: Velikonočne pesmi, poje Ciril-Metodov zbor v Ljublj. (vodi g. Ludovik Puš).— 20.40: Iz koncert Radio orkestra.— 21.30: Prenos iz Zagreba.— 22: Cas, vreme, poročila, spored. 22.15: Beethoven: VIII. simfonija v a-duru (plošče).

Beograd 20: Zborovski koncert.— 22.40: Velikonočne pesmi.— Zagreb 12: Plošče.— 19: Prenos iz Markove cerkve.— 20.30: Velikonočni običaji v hrvaškem Zagorju.— Praga 19.30: Koncert orkestra.— 20.25: Pešter program.— 21.20: Vojaška godba.— 22.15: Plošče.— 22.30: Lahka glasba.— 23.30: Pravoslavne večernice.— Varšava 20.15: Nabožna glasba.— 21.30: Klavirske skladbe.— 22: Orkester.— 23: Plošče.— Dunaj 12: Simfonični koncert.— 18: Prenos Wagnerjevega »Parsifala.— 23.05: Komorna glasba.— Berlin 18.15: Vedra glasba.— 19: Zvočne slike.— 20.10: Orkester in solisti.— 22.30: Plošče za veliko noč.— 23.30: Scene iz Goethejevega »Fausta.— München 18: Plošče.— 19: Melodične vstajenja.— 20.10: Iz Berlina.— 22.40: Orkestralni in pevski koncert.— Stuttgart 18.45: Plesna muzika.— 20.10: Dve uri svet-ske glasbe.— 22.30: Velikonočna glasba.— 24: Iz Wagnerjevih oper.— Rim 19: Plošče.— 20.35: Violinski koncert.— 21.15: Godba na pihala.

Nedelja, 12. aprila

Ljubljana 9: Jutrarnji reproducirani koncert.— 9.40: Versko predavanje (p. V. Učak).— 10: Prenos cerkvene glasbe iz Ljublj. stolnice.— 11.30: Otroška ura: Striček Matiček govori in poje.— 12: Cas, spored.— 12.15: Slavnoslen koncert (pomnoženi radio orkester).— 13.30: Grenadirskaga godba na ploščah.— 16: Koncert 40. p. p. Triglavskega (dirigent: g. Drag. Z. Zivanovič).— 17.30: Razvoj slovenske drame, XIII. ura.— 19: Cas, spored.— 19.30: Nač. ura: Velika noč na Krku (S. Sokolovič).— 20: Koncert tamburaškega orkestra: Velikonočne pesmi.— 21: Viktor Parman; Ksenija (posnetek na ploščah).— 22: Cas, vreme, spored.— 22.10: Valčkova ura (radio orkester).

Beograd 15: Narodna glasba.— 16.30: Vojaška godba.— 18.30: Orkestralni koncert.— 19.30: Plošče.— 20: Velikonočni srbski večer.— 22.20: Lahka glasba.— 22.50: Plesna muzika na ploščah.— Zagreb 12: Orkester. 16.30: Lahka godba.— 20: Recitacije.— 20.15: Nabožne pesmi.— 21: Klavirski koncert.— 21.30: Ženski kvartet.— 22.15: Plesna muzika.— Praga 19.10: Godba na pihala.— 20.05: Zvočne slike.— 20.50: Zabaven program.— 22.25: Orkester in solisti.— Varšava 20: Večer solistov.— 21: Plošče.— 21.15: Pešter program.— 22: Orkestralni in pevski koncert.— Dunaj 11.45: Simfonični koncert.— 12.55: Lahka godba orkestra.— 15.40: Komorni koncert.— 16.15: Školske pesmi.— 17.35: Lahka godba orkestra.— 20: Davisova veseloigra »Katakombec.— 22.20: Zborovski petje.— 23.15: Plesna muzika.— Berlin 18: Pešter program.— 19.20: Koncert solistov.— 20: »Melodične pomladice.— 22.30: Lahka in plesna muzika.— München 18: Veselo enodejanke in poškočni konadi.— 19: Velikonočna simfonija.— 23: Pešter koncert.— 18.30: Saljive operne scene.— 19: Velikonočni sprehod.— 20: Weberjeva opera »Oberon.— 22.30: Prenos iz Münchena. 24: Plošče: Poniad in lutezen.— Rim 17: Simfonični koncert.— 20.35: Straussova opera »Valčkove sen.— 23.15: Ples.

Ponedeljek, 13. aprila

Ljubljana 9: Veliki pozdrav (plošče).— 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve.— 9.45: Versko predavanje (dr. Gui-

do Renti).— 10: Opera in operetna glasba (radio orkester).— 11.30: Otroška ura: Mikiha in Mikek praznujeta Velikonoč.— 12: Cas, spored, obvestila.— 12.15: Za dobro voljo! Sodelujejo izmenoma: Molo-jazz, Gorenjski trio in plošče.— 16: Večer narodnih pesmi s sodelovanjem radio orkestra. Sodelujejo gđini. Ruža Skole in Poška Rupal, gg. Franzl ter Tone in Roman Petrovič.— 16.45: Radio-jazz.— 17.30: Pevski koncert tereta Stritar.— 18: Plošče po željah.— 19: Cas, poročila, spored.— 19.30: Nač. ura: O prvotni kulturi našega naroda.— 20: Koncert Slovenskega vokalnega kvinteta.— 20.45: Harmonika tg. August Stanko).— 21.30: Cas, vreme, poročila, spored.— 21.45: Našim izseljencem! (Zvonjenje slovenskih cerkva).— 22.15: Velikonočne pesmi poje trnovski cerkveni zbor (vodi g. France Marolt).— 22.35: Nagovor bana dr. Marka Natlačen.— 22.45: Nadaljevanje pevskega koncerta.— 23: Njeno vstajenje (Zvočna igra iz življenja Slovenke na tujem). Napisal g. Vinko Bitenc, izvajajo člani rad. dram. družine, režira inž. I. Pengov.

Beograd 16.30: Zborovski koncert.— 18.30: Narodne pesmi.— 20: Joksimovićeva opereta »Mladost.— 21.30: Valčkovi večer orkestra.— 22.15: Prenos iz Varšave.— 22.30: Tamburaški zbor.— 23: Lahka in plesna muzika.— Zagreb 12: Plošče.— 17.15: Pesmi in violinske skladbe.— 20: Koncert godni dalnega kvarteta.— 20.20: Moški pevski kvartet.— 22.15: Godba za pes.— Praga 19.30: Prenos opere iz gledališča.— 22.30: Plošče.— Varšava 20.15: Pevski koncert.— 21: Lahka godba.— 22.15: Prenos poljskega »Praznika pomladice.— 23.05: Plošče.— Dunaj 12.10: Koncert dunajskih simfonikov.— 15.40: Mozartovi godalni kvarteti.— 16.50: Lahka glasba na ploščah.— 19.10: Arditje in pesmi.— 19.50: Eysler: En dan v paradizu. 22.40: Koncert vojaške godbe.— 23.45: Cl-ganska godba iz Budimpešte.— Berlin 18: Iz delavnice skladateljev.— 19: Glasbeni dialog.— 20: Koncert orkestra.— 20.45: Prens opere »Arlježank« iz milanske Scie. 23: Lahka in plesna muzika.— München 18: Zabaven program v bevarškem dialektu.— 19: Zvočna igra. 20: Prenos iz Stuttgarta.— 22.45: Godba za pes.— Stuttgart 18.15: Violina-kraljica glasbil.— 19: Melodije in ritmi.— 23: Plesna muzika.— Rim 17.15: Pešter glasbeni program.— 20.35: Pionir: Manon Lescaut (prenos iz kraljeve opere v Rimu).

Za velikonočne praznike
priporočila prvovrstna vina — popolnoma prenovljena

Vinarna „DRAMA“
GRADIŠČE 7.

Torek, 14. aprila

Ljubljana 12: Odlomki iz zvočnih filmov (plošče).— 12.45: Vreme, poročila.— 13: Cas, spored, obvestila.— 13.15: Slovenski biseri (plošče).— 14: Vreme, borza.— 18: Ruski sekstet.— 18.40: Vera svetozalja in večnega miru (g. Fr. Terseglav).— 19: Cas, vreme, poročila, spored.— 19.30: Nač. ura: Domača obrt v Jugoslaviji (g. Božo Račič).— 20: Prenos opere iz Zagreba. V odmorih: Glasbeno predavanje (g. Vilko Ukmar) ter vremenska napoved, poročila in spored.

Beograd 15: Prenos iz gledališča.— 18.30: Koncert na čelu.— 19.50: Narodne pesmi.— 20.50: Poljski plesi.— 21: Ruske romance. 21.30: Slovenska glasba.— 22: Lahka godba orkestra.— Zagreb 12: Plošče.— 17.15: Orkestralna glasba.— 20: Prenos opere iz Narodnega gledališča.— Praga 19.10: Južurjaška krik.— 20.20: Zborovski koncert.— 21.10: Orkestralna glasba.— 22.15: Plošče.— Varšava 20.10: Simfonični koncert.— 22.30: Pešter koncert lahke glasbe.— Dunaj 12: Koncert orkestra.— 15.50: Otroške pesmi.— 16.05: Iz starih in novih zvočnih filmov.— 17.50: Koncertna ura.— 21: Avstrijski skladatelji.— 22.10: Komorni koncert.— 23.30: Plesna muzika.— Berlin 18: Prenos iz Stuttgarta.— 19.5: Striročne klavirske skladbe.— 20.10: Zvočna igra za mlade ljudi.— 21.30: Plošče.— 22.30: Pevski kvartet in orkester mandolin.— München 18: Prenos iz Stuttgarta.— 19: Zabaven program.— 20.10: Zlati orkester.— 22.30: USA N. v. Band.— 23.3: Vedra koncertna ura.— Stuttgart 18: Orkestralni koncert.— 19: Plošče.— 20.10: Prenos iz Münchena.— 21.40: Prens iz Berlina.— 22: Lahka godba.— 23.15: Nočni koncert.— Rim 17.15: Spornilni koncert.— 20.35: Orkestralna glasba.— 22.15: Ples.

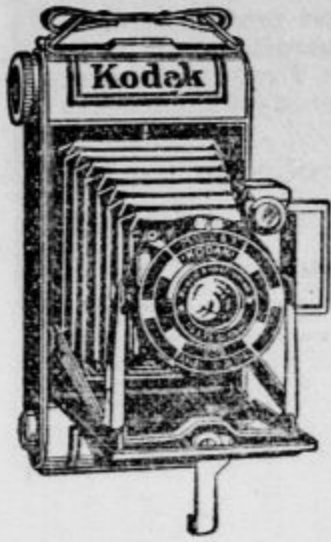
Brezplačno dva dneva oddiha NA MORJU ALI NA PLANINAH

Za časa akcije zamorete dobiti **KODAK junior aparat z anastigmatom 1:6,3** in s specijalnim sprožilcem na daljavo **namesto za Din 630— samo Din 460.—**

Prihranek od din 170 — zadostuje **za dva dn oddiha** v na ih planinah s popolno oskrbo ali na našem Jadrani s popolnim pensijonom.

Izkrstite to edinstveno prilagoditev in nabavite si takoj **KODAK Junior aparat**, a poleg tega vedno **Kodak ali Pathe film**, pa boste zadovoljni s svojimi posnetki.

Prospekti o Kodak-akciji se dobe v vsaki fotografivni.

ZAHVALA

Spoštovanemu gosp. DR. LUNARCEKU in gospodični DR. ŽITKOVI za dobro uspešno operacijo, kakor tudi gosp. DR. VLADIMIRJU PREMURJU iz Trzica in gospodu DR. ROBERTU NEUBAUERJU iz Golnika.

Vsem skupaj prav iskrena hvala!

Ana Markelj
TRZIC — BLEJSKA C. 11.

OGLAS

UTAKMICA ZA IZRADU IDEJNIH SKICA ZA NOVU ZGRADU GIMNAZIJE U SPLITU.

Kr. banska uprava u Splitu raspisuje javnu utakmicu za izradu idejnih skica za novu zgradu gimnazije u Splitu. Utakmica je opća, a pravo sudjelovanja imaju svi inžiniri i inž. arhitekti državljanji Kralj. Jugoslavije.

Ocenjivački sud sastavljaju:

1. prof. Stipčević Niko, nač. Prosv. odeljenja Banske uprave u Splitu
2. Ing. Stella Lucijan, načelnik Tehničkog odeljenja Kr. banske uprave u Splitu.
3. Ing. arh. Barać Antun, tehn. viši pristav Ban. uprave u Splitu.
4. ovl. civ. inženjer Šperac Feliks.
5. Ing. arh. Čulić Prosper, šef arh. odsj. gradskog poglavarstva u Splitu.

Za najbolja rešenja određene su: jedna prva nagrada sa Din 15.000.— jedna druga nagrada sa Din 10.000.—, jedna treća nagrada sa Din 7.000.— i dva odkupa po Din 4.000.—.

Rok predaje radova 30. Maja 1936. god. u 18 sati.

Sve potrebite upute, uslovi i program utakmice mogu se dobiti svakog radnog dana u kancel. Tehničkog odeljenja Kr. banske uprave u Splitu.

Iz kancelarije Tehničkog odeljenja Kr. banske uprave **SPLIT, V. Broj: 1650-4/36.**

OGLEDITE NOVO LJUDSKO KUHINJO!

Vošnjakova ulica 4.

CENE RAZMERAM PRIMERNE!

Kosilo: zak. juha, gov. meso, 2 prikuhi	Din	6.—	7.—	8.—
Kosilo: zak. juha s pečenom ali močnato	Din	6.—	7.—	8.—
Večerja	Din	4.—	5.—	6.—
Abonenti tedensko	Din	56.—	70.—	
Abonenti mesечно	Din	240.—	300.—	
Mleko, kava, čaj	Din	1.—	1.50,	2.—
Hrenovke, golaž, vampi	Din	1.50,	2.—	3.—
Močnata	Din	1.—	1.50,	2.—

»VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!«

Stanovanje

Za gospodo

(po možnosti vila) komfortno, najmodernije opremljeno, ličnem v najem. Ofterte pod „Ljubljana W. N. 1112“ na ogl. odd. Jutra

Zahtevajte povsod znamenite

BERNDORF-NIKLKROM

povsem rje proste jedilne pribore, ker so kvalitativno zares najpopolnejši.

„ARISTOS“ opeka je neprekosljiva

»ARISTOS« zidovje odgovarja duhu današnje dobe, t. j. zidovje iz vsestransko zaprtih votlakov, napravljenih iz žgane ilovke.

SOLIDNO! TOPLO! SUHO! BRZA IN ČISTENA GRADNJA!

10.000 STAVB v Sloveniji dokazuje nadpovprečno kvaliteto.

Ako želite naročiti oblastveno dovoljeno »ARISTOS« opeko, ki je opremljena z vtisnjenim pečatom z besedo »ARISTOS« in označbo svojega izvora, in si izposoditi stične ročaje se obrnite na

CELJSKO OPEKARNO — EDMUND UNGER & ULLMANN
Celje, Razlagova ul. 4 — Tel. št. 144 in 145 interurban

RAVNATELJ

dolgoleten vodja velikega industrijskega podjetja vsestransko verziran dober organizator želi spremeniti službo oziroma vstopiti kot kompanjon s primernim deležem v plodonosno podjetje. Pripravljen je tudi prevzeti dobra zastopstva za celo našo državo. Ponudbe z natančno navedbo pogojev je poslati na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »A. G. 17«.

Državni preiskovalni zavod je sijajno ocenil iznajdbo Trocalina in ga priporočil

BLEKA BUTEV NEPREMOČLJIVI TROCALIN

napravi brez truda in malenkostnimi z stroški trajno nepremočljive vse vrste tkanin, obleke, čevlje, plašče, klobuke, nahrbtnike, j. pe. ribiške mreže madrace, predjasnike, škornje, mizne prte, rokavi itd. Blago s + impregnacijo nič ne pokvari. Kakovost in barva ostane neizpremenjeni. Zrak ima dostop do kože.

Cena škatlje Din 18.—
Do si se v vseh trgovin. h. Razošli a ga AL PIRC, Krško
Glavno skladišče: Rožmarin, Zlani most

Odslej proč z zdrav u škodljivimi gumijastimi plašči in galošami, kajti s Trocalinom impregnirane obleke in čevlji propuščajo zrak, d. lahko kožne stan ce neovirano dihaajo in se človek tako ne poti, kekor pod gumijastim obláč lo n in obtvjo.

Na mednarodni razstavi v Bruslju je bilo razprodanih 27 milijono škatelj, na velesejmu v Leipzigu pa 7 1/2 milijono škatelj Trocalin. Kjer se Trocalin e n dobi, naj se pošlje 18 Di. v znam. ah in oremej franko njegov n slov l škatljo. Navodilo priloženo vsaki škatlji.

PERJE

kezošje, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čohano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavljajo se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec
Telefon šte. 59, 60, 8, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE. ZAHTEVAJTE CENI! VZORCE KI IH DOBITE BREZPLAČNO!

Sezona se prične

Če bi motor Vašega avtomobila imel zvonec, bi klical navkup, da Vas spomni: Pomlad je tu. Potrebno mi je polejno olje daj mi ga po Mobiloil navedi ih

Mobiloil

STANDARD-VACUUM OIL COMPANY OF JUGOSLAVIA, INC.

Ljudska samopomoč

REG. POMOŽNA BLAGAJNA V MARIBORU, GRAJSKI TRG 7/L. POVELEJENISTVO: LJUBLJANA — TIRSEVA 34, naznanja smrtne slučaje svojih članov v mesecu marcu 1936.

- Rozman Franc, posestnik, Gregovce p. Bizelsko.
- Jesenik Franc, posestnik, Ljubečno p. Vojnik.
- Topolovšek Vincenc, prevžitkar, šmihel p. Sladka gora-Smarje.
- Vešnik Jula, zasebnica, Sp. Radvanje p. Maribor.
- Ziringer Rudolf, ključavničar, Maribor.
- Močnik Viljem, ravnatelj OUZD vpk., Maribor.
- Keplnik Marija, zasebnica, Ptuj.
- Šetinc Ana, posestnica, Sv. Lenart pri Brežicah.
- Jug Uršula, zasebnica, Slov. Bistrica.
- Marn Franc, železnikar v pok., Sevnica.
- Rašl Katarina, prevžitkarica, Nova vas p. Ptuj.
- Dobnikar Janez, usnjarski pomočnik, Ljubljana.
- Fajš Anton, prevžitkar, Sp. Nova vas pri Sl. Bistrici.
- Vogl Roza, gostilničarka, Maribor.
- Virant Katarina, vdova rudarja, Loke p. Trbovlje.
- Wegesser Ludvik, strojevodja dr. žel. v p., Maribor.
- Kohs Franc, natak, Studenci pri Mariboru.
- Habot Ana, posestnica, Pijavec.
- Štrekelj Franciška, delavka, Tržič.
- Tavčar Janko, industrijalec, Maribor.
- Strenčan Ana, gostilničarka, Mozirje.
- Rotard Filip, kolarski mojster, Sp. Poljskava.
- Šimonc Ana, zasebnica, Ljubno.
- Zupanc Ana, prevžitkarica, Borov vrh p. Zagorje ob Savi.
- Kragelj Marija, zasebnica, Renče.
- Zaveršnik Antonija, žena davčnega uradnika, Maribor.
- Šubić Helena, zasebnica, Vrje p. Smednik.
- Pirnat Franciška, zasebnica, Prekopa p. Vransko.
- Lupše Uršula, prevžitkarica, Pečovnik.
- Jošt Marija, zasebnica, Celje.
- Weber Miha posestnik, Sv. Peter 53 pod Sv. gor.
- Majcen Jožefa, prevžitkarica, Stara-nova vas.
- Belak Ivan, vinar, Klokočevnik.
- Furjan Jožef, delavec, Velika Mislinja.
- špurenj Jurij, želar, Slivnica 25.
- Fric Marija, prevžitkarica, Pivola.
- Jeras Marija, vdova železnikarja, Ljubljana.
- Kermautz Janez, delavec, Bresternica p. Maribor.
- Gregorec Marija, prevžitkarica, Desenci p. Sv. Urban pri P.
- Gašparič Viktor, uradn. drž. žel. vpk., Maribor.
- Trunkl Paul, vpkojenec, Ptuj.
- Agrež Ivan, prevžitkar, Dekmarca.
- Dečnik Jožef, posestnik, Podstrmec.
- Jug Zofija, vdova uradnika, Savski most.
- Stiasny Ljudevit, drž. šol. nadzornik v pok., Slovenjgradec.
- Pešl Ana, vinitarka, Jarenina.
- Ivanuš Eliza, zasebnica, Maribor.
- Čaks Jožefa, zasebnica, Gaberje pri Celju.
- Mernik Martin, prevžitkar, Jursinci p. Sv. Lovrenc v Sl. g.
- Jakomini Alojz, ključavničar, Janežovi p. Sv. Urban, Ptuj.
- Vivat Marija, žena mizarja, Maribor.
- Purgaj Alojzija, prevžitkarica, Gor. Hlapje, Sv. Jakob v Sl. g.
- Jakolič Marija, posestnica, Sele p. Dobova.
- Škerij Franciška, učiteljica v pok., Maribor.
- Fric Terezija, prevžitkarica, Pivola p. Hoče.
- Hriberšek Jurij, strojni mojster, Maribor.
- Ljubič Franciška, žena delavca, Ljubljana.
- Fideršek Ana, prevžitkarica, Sv. Janž na Dr. p.
- Slemnik Gašpar, delavec, Kot p. Prevalje.

Po vseh umrlih se je izplačala pripadajoča pogrebna in skupnem znesku Din 426 093.— Kdor se ni član »LJUDSKO SAMOPOMOČI«, naj zahteva brezplačno in brezobvezno pristopno izjavo.

BLAGAJNIŠKO NACELSTVO.

Ali je mogoče, da je ženska lepa, moški uspešen, otrok vesel, če ni zdravja?

Zakaj ni do sedaj toliko bohnikov nikdar ozdravelo, — Uganka priljubljenosti razrešena — uspeh v življenju — lepši otroci. Kako pogosto sem slišal „Saj to je vendarle samo malenkost“... čez leta pa je iz te „malenkosti“ nastala že težka bolezen.

Veste pa tudi, zakaj je temu tako? Zakaj mnogo tisoč ljudi vse življenje ostane občutljivih ali pa bohnih? Zato ker jim manjka notranje moči, to je tistega poguma, ki premaga vsako bolezen in vse bolečine. Ne boleznij njihove, ampak njihova lastna malosrčnost ugonobni največ ljudi! Ker nima o poguma, nimajo sreče. Malosrčnost je kriva, da so neodločni, slabiči, neprijubljeni: ona razjeda lepoto. Zakaj pa so drugi tako priljubljeni? Njihov pogum in notranja moč je ono, kar vsakomur pada v oči, nehoté in nevedé!

Kako ugaja pogled na zdravo ženo! Njene oči se bliskajo, lica žare, pada se ji vsaka obleka, vsaka barva. Pa tudi njeni otroci so zdravi, čvrsti in razumni, in njen mož je ponosen na svojo rodbino. Zdrav mož ima povsod srečo. Ženskam se hoče močnih mož! Močan možki vlada vedno, bodisi doma, v tujni ali pa v službi. Vsi občutijo njegovo moč, zaupajo vanjo in se ji umikajo.

Karkoli Vam dela trpljenje, — pa naj se zdi že tako malenkostno, — nekoliko nervoznost, vtrujenost, blede, malosrčnost, pomanjkljiva prebava in tek, — zopet si priborite svojo nekdanjo notranjo srečo in Vaša življenska pot gre zopet vkišku!

Notranjo srečo Vam pošljem kar v zavitihi na dom! Imenuje se „Biomalz“ (življenska slad) in tisoči zdravnikov vsega sveta so to preizkušili in stotisočkrat pohvalili! Zdravniki specialisti za želodec, srce, pljuča, kri, živce, operaterji, ženski in otroški zdravniki.

Za otroke je „Biomalz“ prava slaščica. Dajte svoje-mu detetu eno žlico „Biomalz“, pa bo hotelo imeti kar ves zavitek!

Zavitek „Biomalz“ (vsebinsa 1/2 kg) je čvrsto zvarjen ter sposoben za vsakršen prevoz. „Biomalz“ ni treba ne razredčiti, niti kuhati, niti pomešati. Z žlico naravnost iz zavitika v usta, to je celi recept.

Recept slastnega okusa! Sladko kot najboljši sadeži, žlahtno duhteče, tako da kar čulimo moč, bi tiči v vsaki kaplji „Biomalz-a“. Zavitek z 1/2 kg kg „Biomalz“ dobite lahko v vsaki lekarni za Din 32.— Zdravje, lepota, moč, Veša bodočnost torej in Vaša sreča je pač tisočkrat več vredna!

Posiljite brezplačno specijalno brošuro od „Biomalz“:

Ime: .....

Naslov: .....

Če se pa ne morete takoj odločiti, ali bi želeli ali ne, pa izpolnite z sviničnikom tale kupon, (frankirajte ga kot tiskovino z znamko za para 25 ter pošljite na naslov dr. Fodor, Zagreb, Pošta predal V19. Takoj dobite specijalno brošuro „Kdaj ste zdravi?“ zastoni, ne da bi imeli kaj stroškov.

CENE MALIM OGLASOM

Fe 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za sifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.— Dopisli in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na širše ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vplačati v pisnu obnemo z naročilom, ali pa po poštni poloznici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičeča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

PLANINKA ČAJ M. BAHOVEC. Pri katerih boleznih se je pokazal Planinka čaj Mr. Bahovec zdravilnim? Pri obolenju želodca, boleznih jeter in žolča, obolenju in lenivosti črevesja, hemoroidih (zlati žili), debelosti, ledvičnih boleznih, revmatizmu, gihu in išijasu, pri glavobolu in migreni, pri ženskih boleznih in težavah za časa menstruacije, težavah v prehodnih letih, pri popanjenju žil (arteriosklerozi) in pri kožnih boleznih. Zahtevajte v apotekah izrečno Planinka čaj Bahovec za Din 20.— Reg. št. 929/36

Dve blagajničarki spremlj., znanje, ki razpolaga z 20 do 30 tisoč gotovine ali pri merah vložno knjižico, dobi takoj dobro službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva mot.« 9153-1

Sluga ali ključavničar, mlajša moč, ki razpolaga z 20 do 30 tisoč gotovine ali pri merah vložno knjižico, dobi takoj dobro službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Varnost in zasluge.« 9109-1

Mesarski pomočnik vajen vseh del, z večletno prakso pri čoku, išče zaposlenje. Nastopiti lahko takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9230-2

Potniki Beveda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tovarniška zastopstva sprejme ugleden ljubljanski trgovec. Na zahtevo položi kavelje. S primeranim deležem se tudi odela k dobro prosperirajočim podjetjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugledna trgovska oseba.« 9109-5

ETA ovseni kosmiči. »ETA« ovseni kosmiči so izborna hrana za deca in bolne na želodcu, črevesju, prebavi, za slabokrvne in rekonvalescente. Izdeluje jih »ETA« tovarna hranil, Kamnik.

Kampakam? Beveda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilna Kramar Dolenjska cesta, priredil za velikonočne praznike prosto zabavo. Zeli vsem obiskovalcem vesele praznike Tona Reje. 9008-18

V nedeljo in ponedeljek ves po pirhe v gostilno k Panju Vegova ul. 10. Točilo se prvorazna vina, razna gorika in mizna jedila, godba, peje, leg senatnat vrt, balini, šče itd. Tako da se vsak gost najbolje počuti. Zato vsi in vse le v Vegovo ulico 10, kjer bo najbolj veselo. — Vas vabi in se pripravljate na to, ki pravi srečne in vesele velikonočne praznike gostilničar Tona Huč. — Na evidenčni št. 7734-18

Halo! Vsi po vino v restavraciji Rahne v Moste, kjer igra tudi na violini ponedeljski koncert. 9122-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek vsi v gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Na velikonočni ponedeljek ves na domačo zabavo z godbo in gostilno k »Sodkuc, Zabjak, Vabita, Jozže in Nežka Hudnik.« 9356-18

Stanovanje

3-sobna stanovanja s kopalnico, odmah s l. majem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Dvosob. stanovanje

odmah v Gosposki ulici št. 7, sa maj. Poizvedbe v trgovini. 9102-21

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 3 Din, sa sifro ali dejanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Seno

v košnji, prodam. Pod Rožnikom, Verbič, Stritarjeva ulica. 9456-33

S. L. majem

odmah sobo s 2 posteljnima, Grčar, Gradisce 14/L. desno. 9360-23

Informacije, iskuse

diskretno in uspešno iz vrhuje: Informacijski zavod, Ljubljana Selemburgova ul. 7/1 9305-31

Dopisi

Vaska beseda 2 Din; davek 3 Din, sa sifro ali dejanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 30 Din.

Ločeno

star 38 let, Slovenec, bivši vojni inženir, ki poseja restavracijo (salon), išče pridno inteligentno žensko družico od 34 do 38 let, katera bi se letos odpoletovala s njim v Ameriko.

Slovenec

33 let visoke postave, simpatične zunanosti, zdrav in stalno službo, v večjem mestu Hrva primorja s mesečnim dohodkom Din 3000—

Poestniški sta

33 let star, lep, bogat na srečo in druž. obedi, neni želi poročiti pridno in inteligentno gosposkično z nekaj premoženja. Znanje nemščine zaželjeno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »No. bena vsakdanjost«. 9168-25

Stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega cesta 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

priključni suho sončno, odmah v najem mirni stranki. Ogladati dopol. dne Tyrseva c. 90 9389-21

Enosob. stanovanje

2 sobi, kuhinja plin in elektrika odmah s l. majem. M Ravtar trg 19. 9394-21

Enosob. stanovanje

kuhinja z vsemi priključnimi odmah. Tovarniška ul. 27. 9392-21

Enosob. stanovanje

3-sob s kopalnico in plinom, odmah s l. majem. Obširne ponudbe pod »Takojsnje stanovanje«. 9067-21a

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/I. ned. stropje. 9295-23

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/I. ned. stropje. 9295-23

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/I. ned. stropje. 9295-23

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/I. ned. stropje. 9295-23

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/I. ned. stropje. 9295-23

Dvosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Enosob. stanovanje

odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Kleparska delavnica ANTON FUCHS GOSPOSVETSKA 16. »PRI LEVU« Je za kleparska dela še vedno najcenejša in najsolidnejša TELEFON 38-12

NIZKE CENE dvokoles, otroških-igranih-invalidičnih vozilcov, prevoznih tricikljev, šivalnih strojev. Cenik franco »TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4 Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 26

VABILO na VIII. redni občni zbor Ljudske samopomoči v Mariboru reg. pom. blagajne, ki bo v nedeljo, dne 26. aprila 1936, ob 10. uri predpoldne v Mali dvorani Narodnega doma v Mariboru, potom izvoljenih delegatov.

ZAHVALA Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob prerani smrti našega nadvsre ljubljene soproga, očeta, brata in vsaka, godpa Ivkota Fabiana kakor tudi za poklonjene krasne vnetje, se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo.

Lep lokal na Bledu na najbolj prometni točki, v centru letovišča Bled, takoj oddam za delikatesno trgovino ali kaj sličnega. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

STAVBNI MATERIAL KUPITE NAJUGODNEJŠE MATERIAL LJUBLJANA, TYRSEVA C. 36.

» J A R A « zopet odprodaja čevlje po 10 — 30% znižanih cenah. Da Vam ta ugodna prilika cenenege nakupa zopet ne uide, se kar najbolj požurite v naše prodajalne. JARA, Ljubljana, Sv. Petra cesta 20 FRANJA SNOJ, Ljubljana, Prešernova ulica »POSTOLA«, Zagreb, Ilica br. 61

ZAHVALA Ob bridki izgubi svojega soproga ANTONA JERASA sem dobila toliko izrazov sočutja, da se ne morem ob tej priliki vsakemu posebej zahvaliti. Posebno zahvalo sem dolžna čast. duhovščini, zdravnikom, usmiljenim sestram iz Leončič in šlajmerjevega doma za ves njihov trud. Zahvaljujem se tudi vsem darovalcem vencev in vsem, ki so ga spremili na poslednji poti. LJUBLJANA, 10. aprila 1936. Zalujoča soproga HERMINA JERAS

Vpokojenec in posestnik odmah s kopalnico, odmah s l. majem. Zrinjskega 7/II. 9106-21

Vojni invalid dobro situiran, letca. 60 let, želi spoznati zaradi skupnega gospodinjstva starjšo, vestno žensko z nekaj pokojnine, po možnosti ljubiteljsko domače kuhinjskih krajev. Dopise na podružnico Jutra Maribor pod »Gospodinjstvo«. 9254-35

Obrotnik in posestnik izobrazen, želi spoznati gosposkično z nekaj premoženja. Vdove niso izključene. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »30leten«. 9256-25

Natakar srednjih let, išče nevesto z nekaj gotovine. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poroka«. 9195-25

Vdovec trgovec z večjim premoženjem, lepe postave 42 let brez otrok išče v svrhu š. nitve vdovo ali pa gosposkično. Samo resne ponudbe in diskretno na podr. Jutra Maribor pod sifro »200.000«. 9441-25

Učiteljica 28letna, zelo lepa plavalnica, s do 200.000, išče zakonskega moža. Pojasnila daje »Nada«. Priloge pošljite Din 10. 9100-35

Vdova zelo lepa, z do 200.000, išče zakonskega moža. Pojasnila daje »Nada«. Priloge pošljite Din 10. 9095-35

FRANC ŠKAFAR LJUBLJANA — RIMSKA CESTA 16. Telefon 28—23 Poštno hranil. 15747. Gradbeno in pohištveno mizarstvo. Za loga pohištva, pisarniške rolo-oprave, kar. toteke itd. Delo zamajeno. Solidne cene. Stroji za obdelavo lesa na razpolago po Din 20 od ure. Pohištvo oddajam tudi nahranilne knjižice boljnjih zavodov ali za menjam za les.

Vedno pravčasno dospete, kamorkoli vozite s kolesom. Pa tudi užitek imate pri vožnji z našimi različnimi kolesi. Oglejte si brezobvezno veliko izbiro koles pri »tehnik« F. Banjai Ljubljana, Miklošičeva 20 Novi modeli TENIS-RAKETOV ravnokar prispeli

Tovarniški objekt. Prvovrstna inozemska tovarna sukna išče v svrhu premeščanja proizvodnje stoji objekt v bližini Zagreba ali dobro ležečem tovarniškem okolju v Sloveniji v najem ali sprejme eventuelno večjo soudeležbo. Prednost damo priključitvi na kompletno urejeno obstoječo tovarno. Obojestranska diskretna samoposebi umevna. Nujne ponudbe pod št. 43095 na Publicitas dt. — Zagreb, Ilica 9.

ZAHVALA Naš dragi, nenadomestljivi sodruknik gospod ANTON JERAS nas je zapustil za vedno. Ob težki izgubi našega tovariša smo dobili iz krogov prijateljev naše trdke toliko izrazov sočutja, da se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo. LJUBLJANA, 10. aprila 1936. E. JERAS in DRUG.

ZAHVALA Ob bridki izgubi svojega soproga ANTONA JERASA sem dobila toliko izrazov sočutja, da se ne morem ob tej priliki vsakemu posebej zahvaliti. Posebno zahvalo sem dolžna čast. duhovščini, zdravnikom, usmiljenim sestram iz Leončič in šlajmerjevega doma za ves njihov trud. Zahvaljujem se tudi vsem darovalcem vencev in vsem, ki so ga spremili na poslednji poti. LJUBLJANA, 10. aprila 1936. Zalujoča soproga HERMINA JERAS

ZAHVALA Ob bridki izgubi svojega soproga ANTONA JERASA sem dobila toliko izrazov sočutja, da se ne morem ob tej priliki vsakemu posebej zahvaliti. Posebno zahvalo sem dolžna čast. duhovščini, zdravnikom, usmiljenim sestram iz Leončič in šlajmerjevega doma za ves njihov trud. Zahvaljujem se tudi vsem darovalcem vencev in vsem, ki so ga spremili na poslednji poti. LJUBLJANA, 10. aprila 1936. Zalujoča soproga HERMINA JERAS

»Slavija« Jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani, Gosposka ulica 12, telefon št. 2176, 2265. Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

Lepo kmečko posestvo

v Zgornji Savinjski dolini se proda. Vsa postopja v dobrem stanju. Za kupnino vzamen hranilne knjižice. Interesenti naj se javijo na upravo lista pod »Posestve za hranilne knjižice«.

CENJENIM DAMAM

vijudno sporočam, da izvršujem trajno ondulacijo na najnovšem aparatu, katerega električna napetost znaša samo 24 voltov in je s tem podana največja varnost tudi najbolj občutljivim damam. Garantiram trajnost za vsake lase.

FRIZERSKI SALON RAKAR

LJUBLJANA — PRESEERNOVA UL. 7, poleg glavne pošte — vozni vhod.

Med mestom in deželo

posreduje Jutrov mali oglasnik

Za pomlad!

Ostanki mariborskih tekstilnih tovarn

bros napak, pristoobarni, »Paket serija Se vsebina: 15-31 m prima oksfordov, touringov, la celjov za moške srajce, vsak kos najmanj 3 m, dalje »Paket Serija Svo« istotako 15 do 31 m za ženske praline obleke, dežve (Dirndl), v najlepših barvah, predpasniki itd. — Vsak paket poštneje prosto samo 107 Din. — Za isto oeno »Paket serija Pe vsebina: 15 do 30 m platna, posteljina, tenško, moško in žensko perilo, barvasto, ter »Paket serija P/1« 10 do 15 m istoga najfinijeje ga belega blaga. — Neprimerno vzamem nazaj in zamotam. Dalje najcenejše blago za vsa moška in ženska oblačila. Vseori bresplačno.

»KOSMO«, razpošiljalnica ostankov, Maribor, Dvorakova cesta št. 1.

Strojni ključavničar,

kateri razume delo pri težki preči in zna samostojno izdelovati matrice, se sprejme v tovarni orodja. V poštev pride samo trezna in prvovrstna moč. Ponudbe pod »Delovodja« na upravo »Slovenca«.

Iščemo tkalnega mojstra

za široke revolverstatve s Schaftstrojli. Le res izkušene in izvežbane moči, ne pod 35 let stare, naj pošljejo ponudbe. Jugoslovenski državljani imajo prednost. Tekstilna tovarna Beer, Hribernik & Comp., Št. Vid nad Ljubljano.

ZASTOPNIK ZA SLOVENIJO

za kakaomaslo, kakao, kakaovino, omako in čokolado vseh vrst se išče. Prednost ima tisti, kateri je v tej stroki že delal in je vpeljal. Blago je prvovrstne kakovosti svetovnoznane trvdke. Ponudbe s popisom dosedanega dela na Aloma Company, Ljubljana pod »F.K.L. 1936«.

GLASBILA
Schneider priznana so od umetnikov kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TRVDKA

F. SCHNEIDER
IZDELOVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRITEKLIN
ZAGREB, Nikolićeva ul. 10/6

Violine od Din 71.-navzgor
Kitare — 148.-
Mandoline — 98.-
Harmonike — 75.-

Havajske kitare, kromatične, harmonike, trube, saksofoni in t.d. najceneje.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

Kakovost odločuje!

Pojemlenkosti porabi vidite kakoj, koliko več Vam zaleže in koliko Vam zato prihrani dobera

Kneippova sladna kava

Tovarna tkanin in pletenin JOSIP KUNC in Comp.

Ljubljana, Poljanski n. 40
Tovarniška zaloga:
Miklošičeva cesta 32,
Telefon 30-13

ima stalno na zalogi v najbogatejšem izboru: vse vrste trikotažnega blaga, bluže, džemperje, puloverje, kopalne kostime, kape za gospode, kravate, šale itd.

Obvestilo!

Pri zrebanju I. razreda 32 kola državne razredne loterije, ki se je vršilo dne 7. in 8. t. m. so bili izzrebani sledeči dobitki:

- Din 200.000 štev. 32485
  - Din 80.000 štev. 76522
  - Din 50.000 štev. 26010
  - Din 36.000 štev. 570
  - Din 30.000 štev. 1590
  - Din 20.000 štev. 96610
  - po Din 10.000.—
27104 47486 65878 67970 84819
  - po Din 5.000.—
13925 50618 58754 60387 74706 80806
82465 85445 90829 91978
  - po Din 3.000.—
264 869 4092 14021 15754 17020 29633
35707 40982 47802 60439 62256 66062
74522 85101 90600 91617 99384
  - po Din 1.000.—
1633 4123 8272 10442 11711 11860
12597 12759 12861 15937 20970 25158
29386 30104 32946 33485 33653 36644
45139 45450 50515 52859 53015 54179
66413 72144 79789 93101 96622 98100
- Poleg tega je bilo izzrebanih še 1960 števil z dobitkom od Din 400.— Zrebanje drugega razreda se vrši dne 12. in 13. maja.
- SLOVENSKA BANKA
Ljubljana, Bankov trg št. 1

Avtomobilisti!

Nova pomladna in poletna olja:

Novi Double Shell
Novi Triple Shell
Novi Golden Shell

Nova SHELL motorna olja združujejo najnovjše rezultate znanosti in gospodarnosti.

Jugoslavensko SHELL d. d.

JADRANSKA PLOVIDBA D.D. SUŠAK

Dnevna brza parobrodna zveza iz Sušaka v Dalmacijo in obratno s odhodom iz Sušaka ob 16. uri. Dnevne redne parobrodne zveze v vseh smereh in vse kopalniške in letoviške kraje jugoslovenske obale. Prijetna turistična potovanja v Dalmacijo, nadalje v Dalmacijo in Grško vključno vožnjo, hrano in posteljo po zmernih cenah. Dvakrat tedensko brze proge iz Benetk v Dalmacijo in obratno. Redna parobrodna zveza za potniški in tovarni promet iz Sušaka Trsta in Benetk v Dalmacijo, Albanijo in Grško. Prvovrstni parniki — dobra kuhinja in postrežba.

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!
Pojasnila daje direkcija na Sušaku, njene agencije, vsi uradi Putnika in družbe Wagons-Lits-Cook

Za praznovanje Velike noči je prav prikladno

ново bok pivo

pivovarne unoon

Ne pozabite ga okusiti!

ZDRUŽENE TOVARNE STEKLA

MA DELNICE ZAGREB
Brzojavni: »VERRA«, Zagreb
Telefon številka 23-46
Tovarne stekla: Hrastnik, Rogatec, Rogaška Slatina, Daruvar
Premogokop: Rogatec, Rogaška Slatina

TOVARNA KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D. TOVARNE V CELJU IN HRASTNIKU

PROIZVAJA:
SOLNO IN ZVEPLENO KISLINO, KALJEV IN NATRIJEV SOLITER, KRISTALNO SODO IN PRALNI PRAŠEK, GLAUBERJEVO IN GRENKO SOL, APNO IN APNENI PRAH, RUDNINSKI IN KOSTNI SUPERFOSFAT, ŽELEZNO-OKSIDNE BARVE IN ZELENKO GALICO, VODOTOPNA OLJA ZA INDUSTRIJSKE SVRHE, RAZNA SREDSTVA ZA DESINFEKCIJO, ALKALOIDE OPIUMA IN DRUGE FARMACEVTSKE IZDELKE.

VLAŽNA HIŠA — JETIČNO TELO!

Uspešno izolliranje proti mokroti, talni vlagi, ter proti hišni gobi, največjemu škodljivcu, izvrši zanesljivo in solidno po preizkušeni metodi, mestni stavbenik

HUGON SCHELL
LJUBLJANA — MAURERJEVA UL. 29.
TELEFON 21-91.
Na zahtevo neobvezen ogled in proračun.

Dalmatinska vina

po zelo nizkih cenah si preskrbite na praznike pri LASANU v Šiški. Oca učitec

- črno . . . . . Din 8.—
- belo . . . . . Din 8.—
- rdeče . . . . . Din 8.—
- Viško . . . . . Din 10.—
- Vermut I. . . . . Din 32.—
- narastina . . . . . Din 32.—
- tropinovec . . . . . Din 25.—
- figovec . . . . . Din 30.—
- olivno olje . . . . . Din 16.—
- vinski kis . . . . . Din 5.—

Se priporoča
LASAN IVAN
Vodnikova ul. 17.

Umria nam je nenadomestljiva, zlata mama, gospa

FRANJA BANDEL

danes, ob 3. uri zjutraj, previdena sv. zakramenti.
Pogreb predrage rajnice bo na velikonocno nedeljo, ob 4. uri pop. iz splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.
LJUBLJANA, SLOV. JAVORNIK, dne 10. aprila 1936.

MARIJA in ing. JOSIP BANDEL in ostalo sorodstvo.

KOSTIMI
PLAŠČI
IN
KONFEKCIJA
TRGOVSKI DOM
Sternecki
CELJE 20

UMZ-V-N-NOKU-N-HOZU

ZA VELIKO NOČ!

35

3222-48801

Otroški sportski čevlček iz močnega usnja z neraztrgljivim gumijastim podplatom.

35

2961-44829

Otroške sandale iz najboljšega materiala.

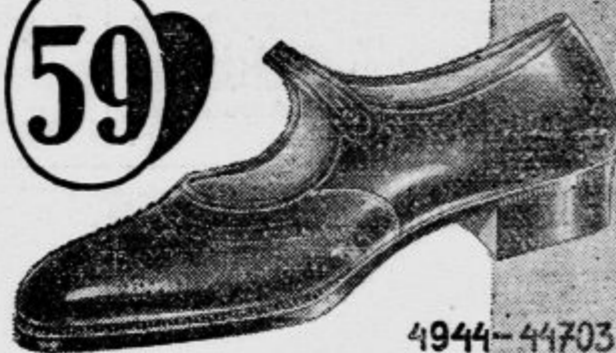
49

2851-63805

Za otroke čevlčki iz najboljšega lakastega usnja.

59

4944-44703

Dekliški čevlji iz boksa.

79

1934-44752

Za dečke eleganten čevlji iz prvovrstnega boksa.

99

4645-44712

Najnovejši model sportnega čevlja, ki se lahko nosi z jezikom ali brez njega.

59

1125-6521

Eleganten, lahek in praktičen. Kombinacija lanenega ažuriranega platna z lakom.

99

895-44716

Za pomladanske izprehode in za štrpaci naše udobne in elegantne troter čevlje z usnjeno peto.

99

5305-74209

Eleganten in okusen čevlji iz belega semiša.

129

5305-64272

Zadnji pariški model. Napravi nogo majhno in daje s svojo šiljasto obliko in visokim jezikom čevlju izreden šik.

59

2967-44800

Udobne sandale z usnjanim podplatom in iz krep gumija za isto ceno.

149

1637-44742

Za gospode najnovejši model, izdelan iz najboljšega boksa s perforiranim okraskom in širokim robom.

Rata